

ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

**բաց բաժնետիրական ընկերության կողմից թողարկվող
պարտատոմսերի վերաբերյալ**

ԵՐԵՎԱՆ 2024

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄ

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

Թողարկողի անվանումը

բաց բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպակիրավական ձևը

Արամի 82-84, Երևան 0002, ՀՀ

Հեռ՝ +(374)10 31 88 88 Ֆաքս՝ +(374)10 54 34 85

Էլ.-փոստ՝ acba@acba.am

Կայք՝ www.acba.am

Արժեթղթերի տեսակը՝ անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս,

Արժեթղթերի ձևը՝ ոչ փաստաթղթային,

Արժեթղթերի քանակը՝ Առավելագույնը՝ 300 000 (երեք հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 300 000 (երեք հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով, որից

- Մինչև 100 000 (մեկ հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով և մինչև 100 000 (մեկ հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով,
- Մինչև 200 000 (երկու հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով և մինչև 200 000 (երկու հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական՝ Բանկի կենտրոնական գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով

Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 100 000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ,

Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝ Առավելագույնը՝ 30 000 000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար,

30 000 000 000 (երեսուն միլիարդ) ՀՀ դրամ, որից

- Մինչև 10 000 000 (տաս միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 10 000 000 000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով,
- Մինչև 20 000 000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 20 000 000 000 (քսան միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական՝ Բանկի կենտրոնական գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

Արժեկտրոնը՝ Ենթակա է որոշման Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից, պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առաջ, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում ոչ ավել, քան տվյալ պահին Բանկի սակագներով սահմանված 2 տարի ժամկետով, տոկոսադրույքը ժամկետի վերջում վճարմամբ ավանդի տոկոսադրույք գումարած 1%, և ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում ոչ ավել, քան տվյալ պահին Բանկի սակագներով սահմանված 2 տարի ժամկետով, տոկոսադրույքը ժամկետի վերջում վճարմամբ ավանդի տոկոսադրույք գումարած 2%:

Շրջանառության ժամկետը՝ Ենթակա է որոշման Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առաջ, սակայն ոչ պակաս քան 2 տարի և ոչ ավել քան 4 տարի մարման ժամկետով :

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

Տեղաբաշխողի անվանումը

բաց բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպչաիրավական ձևը

Արամի 82-84, Երևան 0002, ՀՀ

Հեռ՝ +(374)10 31 88 88 Ֆաքս՝ +(374)10 54 34 85

Էլ. փոստ՝ acba@acba.am

Կայք՝ www.acba.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

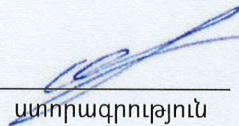
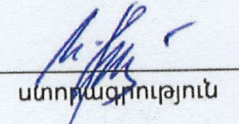
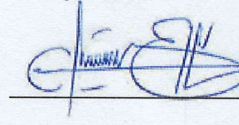
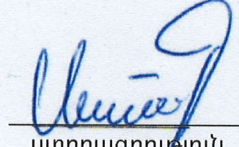
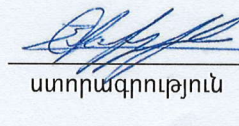
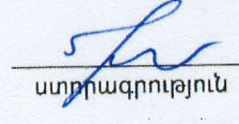
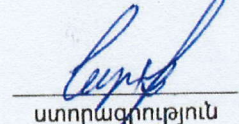
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	5
ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	7
2.1. Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ	7
2.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր	16
2.3. Բանկի զարգացման միտումները	18
2.4. Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ	20
2.5. Ղեկավարությունը և բաժնետերերը	20
2.6. Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները	22
2.7. Պարտատոմսերի առաջարկի նկարագիրը	24
2.8. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	25
ԲԱԺԻՆ 3. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	31
3.1. Ռիսկային գործոններ	31
3.2. Հիմնական տեղեկատվություն	32
3.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն	33
3.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	46
3.5. Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	59
3.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	60
ԲԱԺԻՆ 4. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	62
4.1. Անկախ աուդիտորներ	62
4.2. Ռիսկային գործոններ	62
4.3. Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	69
4.4. Բիզնեսի նկարագիրը	88
4.5. Թողարկողի կառուցվածքը	93
4.6. Զարգացման վերջին միտումները	94
4.7. Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները	102
4.8. Հսկող անձինք	120
4.9. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ	120
4.10. Էական պայմանագրեր	121
4.11. Մասնագիտական կարծիքներ	122
4.12. Այլ տեղեկատվություն	122
ԲԱԺԻՆ 5. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	123
5.1. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտ իրավաբանական անձանց համար	123
5.2. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտ ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար	124
5.3. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	125
5.4. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը	126
5.5. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. Թողարկման վերջնական պայմաններ	127
5.6. ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. Ֆինանսական հաշվետվություններ	135

ԲԱԺԻՆ 1. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

<u>Ռաֆայել Սարգսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի նախագահ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հենրիկ Քոչինյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Վարդան Ուռուտյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արամ Բաբայան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հարություն Փախչանյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Արմեն Մկրտչյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)
<u>Հրաչ Սարգսյան</u> (անուն, ազգանուն)	<u>Խորհրդի անդամ</u> (պաշտոն)	 ստորագրություն	<u>23.05.2024թ.</u> (ամսաթիվ)

Հակոբ Անդրեասյան
(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր գործադիր
տնօրեն
(պաշտոն)

(ստորագրություն) 23.05.2024թ.
(ամսաթիվ)

Ստյոպա Զաքինյան
(անուն, ազգանուն)

Ֆինանսական գծով
գլխավոր գործադիր
տնօրենի տեղակալ
(պաշտոն)

(ստորագրություն) 23.05.2024թ.
(ամսաթիվ)

Արմեն Հակոբյան
(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր հաշվապահ
(պաշտոն)

48
(ստորագրություն) 23.05.2024թ.
(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները վավերացնում են՝

Հակոբ Անդրեասյան
(անուն, ազգանուն)

Գլխավոր գործադիր
տնօրեն
(պաշտոն)

(ստորագրություն) 23.05.2024թ.
(ամսաթիվ)

ԲԱԺԻՆ 2. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Ամփոփաթերթը պետք է դիտվի որպես ազդագրի ներածական համառոտ նկարագրություն: Առաջարկվող արժեթղթերում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական ծրագրային ազդագրի վրա:

Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձը կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն:

Ներդրողը Ծրագրային Ազդագիրը և Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային եղանակով կարող է ձեռք բերել Բանկի կենտրոնական գրասենյակում կամ մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային կայքում՝ www.acba.am:

Հարկ է նշել նաև, որ Ազդագրում ներկայացված բոլոր ֆինանսական ցուցանիշները հաշվարկված են «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և նրա դուստր ընկերությունների՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՓԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼԱԲ» ՍՊԸ-ի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա:

2.1. Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

2.1.1. Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերություն

անգլերեն՝ “ACBA BANK” Open Joint Stock Company

Բանկի կրճատ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ»

անգլերեն՝ “ACBA BANK”

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ Արամի 82-84 շենք, 89, 99, 100
տարածքներ Երևան 0002, ՀՀ

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 70

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ Արամի 82-84 շենք, Երևան 0002, ՀՀ

Կապի միջոցները՝ Հեռ՝ +(374)10 31 88 88

Էլ. փոստ՝ acba@acba.am

Ինտերնետային կայք՝ www.acba.am

Ներդրողները պարտադրվում են ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում կարող են դիմել «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում (այսուհետ նաև՝ Թողարկող կամ Բանկ) իրենց սպասարկող մասնաճյուղեր, ինչպես նաև Բանկի Դիրեկտի Բաժնի աշխատակիցներին՝ հետևյալ հեռախոսահամարներով՝ +(374)10 31 88 88 (0067), +(374)10 31 88 83:

2.1.2. Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Հայաստանում գործող ունիվերսալ բանկ է, որը գործում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն, և որի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ ԿԲ կողմից: Բանկի պետական գրանցման համարն է 0170: Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է թիվ 70 լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի անդամ:

Բանկի պատմությունն ու զարգացումը

1995թ. օգոստոսի 28-ին ստեղծվեց «Հայաստանի Գյուղացիական Փոխօգնության Բանկ» կոոպերատիվ բանկը (Հայգյուղփոխբանկ): Բանկի գործունեությունն ի սկզբանե ուղղված էր նորանկախ Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանը և փոխված ֆինանսատնտեսական պայմաններում ապրող գյուղատնտեսություններին աջակցությանը: 1996թ. բանկը տրամադրում էր միայն կարճաժամկետ սեզոնային գյուղատնտեսական վարկեր: Ստեղծմանը հաջորդող տարիներին բանկն աստիճանաբար սկսեց տրամադրել նաև վարկեր գյուղացիական միջավայրում իրականացվող ոչ գյուղատնտեսական ծրագրերի իրականացման նպատակով, իսկ 1999թ.-ից՝ նաև փոքր և միջին բիզնեսի զարգացման համար:

Նույն տարում բանկն անդամակցեց SWIFT և FACET համակարգերին և թղթակցային հաշիվներ բացեց ֆրանսիական Credit Agricole և հոլանդական ABN AMRO բանկերում:

2000թ. բանկի գործունեությունը բարձր գնահատականների արժանացավ միջազգային ասպարեզում, մասնավորապես բրիտանական Financial Times հեղինակավոր կազմակերպության The Banker ամսագրի կողմից բանկը առաջին անգամ ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: Հետագայում նույն պարբերականի կողմից Ակբա բանկը բազմիցս ճանաչվեց Հայաստանում տարվա լավագույն բանկ: ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության ու ՀՀ ԿԲ-ի կողմից Ակբա բանկը ճանաչվեց պետական պարտատոմսերի շուկայում լավագույն դիլեր: 2000թ.-ից մինչ օրս բանկը հանդիսանում է «Արմենիան քարդ» ՓԲԸ պրոցեսինգային կենտրոնի հիմնադիր անդամ:

2001թ. բանկը թողարկեց իր առաջին ArCa Classic վճարային քարտը:

2002թ. բանկը դարձավ VISA International միջազգային վճարային համակարգի լիիրավ անդամ Հայաստանում առաջին անգամ Ակբա բանկի կողմից թողարկվեցին VISA համակարգի վճարային քարտեր՝ Electron, Classic, Business և Gold տեսակի:

Ակբա բանկը ՀՀ բանկային համակարգում տարիներ շարունակ առաջատար դիրքեր է գրանցել իրական հատվածի վարկային ներդրումների ծավալով:

Ակբա բանկը ՀՀ առաջին բանկն է, որին միջազգային աուդիտորական ընկերության կողմից շնորհվել է որակի կառավարման միջազգային համակարգի ISO 9001:2000 արտոնագիր: Նույն տարում բանկը ձեռք է բերել VISA International վճարահաշվարկային համակարգի արտոնագիր՝ առևտրի և սպասարկման կետերում այլ բանկերի թողարկած VISA քարտերի սպասարկման համար:

2003թ. ստեղծվեց առաջին գրանցված մասնագիտացված լիզինգային ընկերությունը Հայաստանում՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն: Ընկերության հիմնական նպատակներն էր օժանդակել տնտեսության բոլոր ոլորտներում գործող մանր և միջին ձեռնարկություններին, գյուղացիական տնտեսություններին՝ ձեռք բերել սարքավորումներ և արտադրական միջոցներ միջին ժամկետի ֆինանսավորման միջոցով:

2006թ.-ից ֆրանսիական հեղինակավոր «ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Էս. Էյ.» բանկային խումբը դարձավ բանկի բաժնետեր՝ 28% մասնաբաժնով, և բանկը նույն թվականի սեպտեմբերի 9-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ վերակազմակերպվեց ու վերանվանվեց «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով այդպես մինչև 29.04.2020թ., երբ բանկը նորից վերակազմակերպվեց:

2007թ. Fitch Ratings վարկանիշային գործակալությունը բանկին շնորհեց երկարաժամկետ թողարկողի BB վարկանիշ (կայուն հեռանկարով): Նույն տարվա օգոստոսին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (EBRD) աշխարհում խոշորագույն բանկերից մեկի՝ Citigroup-ի հետ համատեղ, Հայաստանի բանկային պատմության մեջ առաջին անգամ բանկին տրամադրել է սինդիկացված վարկ, որն ուղղվել է Հայաստանում գործող փոքր և միջին (այդ թվում՝ Հայաստանի հեռավոր վայրերում գործող) ձեռնարկությունների վարկավորմանը:

2009թ. բանկը, չնայած համաշխարհային տնտեսական և ֆինանսական ճգնաժամի հետևանքով ստեղծված անբարենպաստ իրավիճակին, բանկային գործունեության գրեթե բոլոր կարևորագույն ցուցանիշներով շարունակեց մնալ առաջատարը և պետական բյուջե մուծված հարկերի ծավալով ՀՀ բանկային համակարգում դարձավ առաջինը:

2010թ. բանկն առաջին անգամ ՀՀ բանկային պատմության մեջ հատեց իրական հատվածում կատարված վարկային ներդրումների ծավալով 100 մլրդ ՀՀ դրամ սահմանագիծը: Նույն թվականին բանկը Հայաստանի բանկային համակարգում միակն էր, որը թողարկեց և սպասարկեց միջազգային 3 խոշոր (American Express,

Visa International, Mastercard) և մեկ ազգային (ArCa) վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր: Նույն տարվա ընթացքում միջազգային փոխանցումների կատարման բարձր որակ ապահովելու համար Գերմանական «Commerzbank AG» բանկը Ակբա բանկին շնորհեց «Որակի գերազանցության» մրցանակ:

2011թ. ՀՀ կառավարության կողմից իրականացվեց գյուղատնտեսական վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորման ծրագիր, որի շրջանակում տրամադրված վարկերի ավելի քան 94%-ը տրամադրվեց Ակբա բանկի կողմից:

Նույն տարում ՈւԵՖԱ Չեմպիոնների Լիգայի հետ համատեղ բանկը թողարկեց Mastercard UEFA Champions League քարտատեսակը և բացառիկ իրավունքով թողարկեց American Express համակարգի երկրորդ տեսակի՝ American Express Blue քարտը:

2013թ. Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչ «Ամունդի Ասեթ Մենեջմենթ» ընկերության հետ Ակբա բանկը հիմնադրեց «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ն: Ամունդին իր կառավարման ներքո գտնվող ակտիվներով Եվրոպայի առաջատար ակտիվների կառավարիչն է:

Հանդիսանալով Հայաստանի խոշոր կազմակերպություններից մեկը՝ բանկը ներդրեց Կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության համակարգ, որի գերակա ուղղություններն էին սահմանամերձ հեռավոր բնակավայրերի աջակցությունը, շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը, պատմամշակութային արժեքների պահպանությունը և երիտասարդությանն ուղղված ծրագրերի իրականացումը:

2015թ. բանկը ներդրեց հեռահար բանկային ծառայությունների տրամադրման նոր գործիք՝ ACBA Mobile հավելվածը, որը թվային տրանսֆորմացիաների առաջին քայլն էր: Համակարգը փորձարկելուց հետո այն շարունակեց կատարելագործվել՝ նոր հնարավորություններ առաջարկելով հաճախորդներին:

Բանկն իրականացրեց նաև կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց արդյունքում ձևավորվեցին բանկային գործունեության հիմնական 3 բիզնես ուղղությունները՝ գյուղատնտեսական, մանրածախ և ՓՄՁ և կորպորատիվ:

2017թ. Ակբա բանկը և կորպորատիվ բիզնես լուծումների շուկայում ողջ աշխարհում առաջատար SAP ընկերությունը ստորագրեցին ծրագրային ապահովման ձեռքբերման պայմանագիր, որով բանկը SAP-ի կողմից ստեղծված ժամանակակից լուծումների կիրառման միջոցով փուլային եղանակով իրականացնում է բանկի ամբողջական թվային տրանսֆորմացիա:

Բանկի թվային տրանսֆորմացիայի արդյունքում բանկը կարողանում է ինտերակտիվ արձագանքել հաճախորդների պահանջներին և տրամադրել այն ծառայությունների փաթեթներն ու լուծումները, որոնք լավագույնս բավարարում են նրանց կարիքներին և առավելագույնս արդյունավետ են բանկի տեսանկյունից:

Նույն տարում բանկը թողարկեց ռուսական МИР վճարային համակարգի նոր «ԱՐՔԱ-ՄԻՐ» չիպային քարտերը:

2018թ. բանկն ընդլայնեց իր գործընկերների շարքը միջազգային քարտային բիզնեսում: Այսպես, ճապոնական JCB Co. International-ի և Ակբա բանկի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ սկսվեց աշխարհում շուրջ 117 մլն քարտապան ունեցող JCB քարտերի սպասարկումը:

2019թ. Ակբա բանկի և չինական UnionPay International-ի համագործակցության արդյունքում Հայաստանում մեկնարկեց UnionPay քարտերի սպասարկումը:

2020թ. ապրիլի 29-ին բանկի Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՂ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեց և վերանվանվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» բաց բաժնետիրական ընկերության:

2021թ. բանկն իրականացրեց վերաբրենդավորում և հասարակությանը ներկայացավ նորովի՝ պահպանելով բանկի լավագույն արժեքներն ու ավանդույթները: Այսուհետ Ակբա-Կրեդիտ Ագրիկոլ բանկը սկսեց հանդես գալ որպես Ակբա բանկ:

Նույն տարում իրականացվեց աշխատակիցների՝ Ակբա բանկի բաժնետեր դառնալու գործընթացը: Ակբա ֆինանսական խմբի աշխատակիցների շուրջ 75%-ը դարձավ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ բաժնետեր, որից հետո բանկն իրականացրեց բաժնետոմսերի առաջնային հրապարակային տեղաբաշխում՝ թողարկելով 500,000 բաժնետոմս՝ ընդհանուր 7.5 մլրդ ՀՀ դրամ տեղաբաշխման ծավալով: Սահմանված ժամկետներում այս բաժնետոմսերն ամբողջությամբ տեղաբաշխվեցին: Ակբան դարձավ Հայաստանում ամենաշատ բաժնետեր ունեցող ընկերություններից մեկը: Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվեցին Հայաստանի ֆոնդային բորսայի ամենալիկվիդային A հարթակում:

Նույն տարում Ակբա բանկը Visa International միջազգային վճարային համակարգի հետ համագործակցության արդյունքում Հայաստանում առաջին անգամ գործարկեց վճարումների նորարարական NFC համակարգը: Արդեն 2022թ. Ակբա բանկի հաճախորդներին հասանելի դարձան Apple Pay-ը և Google Pay-ը, որոնցով վճարումներ կատարելը դարձավ ավելի հարմար, ապահով ու արագ:

2023թ. Ակբա բանկը մեկնարկեց Ակբա Բիզնես Ակումբը: Ակումբի նպատակն է Հայաստանում բիզնես ոլորտի զարգացումը, գործարար կապերի ստեղծումը,

համագործակցության ավելի մեծ հնարավորություններն ու նոր հեռանկարների ստեղծումը:

Այսօր Ակբա բանկը հանդիսանում է Հայաստանի խոշորագույն ունիվերսալ բանկերից մեկը, որը հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ամենալայն տեսականիներից մեկը:

Բանկի տեսլականն է լինել.

- առաջին ընտրության բանկը՝ մշտապես առաջարկելով ճկուն և ստեղծարար լուծումներ,
- լինել գյուղատնտեսական արժեշղթայի զարգացման երաշխավոր,
- լինել ամենաարժեքավոր և ճանաչելի ապրանքանիշը ֆինանսական շուկայում,
- լինել բացարձակ առաջատարը ֆինանսական շուկայում արդյունավետության և շահութաբերության ցուցանիշներով,
- Լինել առաջին ընտրության գործատուն ՀՀ ֆինանսական շուկայում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ առաքելությունն է՝
հնքնարիպ և նորարար լուծումներով նպաստել հասարակության կայուն զարգացմանը:

2.1.3. Բանկի կանոնադրական կապիտալը

Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմում է 55,000,000,000 (հիսունհինգ միլիարդ) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է 5,500,000 (հինգ միլիոն հինգ հարյուր հազար) հատ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուրը 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի լրացուցիչ տեղաբաշխման ենթակա (հայտարարված) սովորական բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 3,000,000 (երեք միլիոն) հատ՝ յուրաքանչյուրը 10 000 (տաս հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Դրանք այն բաժնետոմսերն են, որոնք Բանկը կարող է տեղաբաշխել, բացի տեղաբաշխված բաժնետոմսերից:

Բանկի կանոնադրական հիմնադրամում մեկ բաժնետիրոջը պատկանող Բանկի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի առավելագույն քանակ չի սահմանվում:

Բանկի խոշոր բաժնետերերն են հանդիսանում՝

- «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը – 81.61%*
- «ՍԱԿԱՄ ԻՆՏԵՐՆԱՍԻՈՆԱԼ» պարզ բաժնետիրական ընկերությունը – 4.54%*

* Բանկի Կանոնադրական կապիտալում խոշոր բաժնետերերին պատկանող բաժնեմասի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է տվյալ պարտատոմսերի թողարկման որոշման վերաբերյալ Բանկի Խորհրդի նիստի գումարման օրվա՝ 21.12.2023թ.-ի դրությամբ:

2021թ. ապրիլին «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի կողմից համատեղ ներդրվեց «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կանոնադրական կապիտալում ԱԿԲԱ խմբի աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր, որը բաղկացած էր 2 փուլից: Բաժնեմասնակցության ծրագրի 1-ին փուլի շրջանակներում «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության և Բանկի ընդհանուր 1,116 աշխատակիցներին 2021թ. հուլիսին հատկացվեցին Բանկի 147,530 հատ բաժնետոմսեր (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 2.95%-ը):

Բաժնեմասնակցության ծրագրի 2-րդ փուլը ներդրվեց 2023թ. մայիսին, որի արդյունքում էլ հատկացվեցին ընդհանուր 134 430 հատ բաժնետոմսեր:

Ընդհանուր առմամբ, աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի արդյունքում Բանկի, «ԱԿԲԱ ՖԵԴԵՐԱՑԻԱ» ՓԲ ընկերության, «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲ ընկերության աշխատակիցներին հատկացվել է 281 960 հատ բաժնետոմսեր, (որը կազմել է կանոնադրական կապիտալի 5.20 %-ը):

2.1.4. Բանկի մասնաճյուղերը

Ներկայումս Բանկն ունի 65 մասնաճյուղ: Բանկի կենտրոնական գրասենյակը և 21 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևան քաղաքում, իսկ մնացածը՝ ՀՀ մարզերում:

Մասնաճյուղերի հասցեները մանրամասն ներկայացված են **Ազդագրի 4.3.1.5 մասում**:

2.1.5. Բանկի խմբի կառուցվածքը

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն խմբի Մայր կազմակերպությունն է: Խումբը բաղկացած է Բանկից, դրա դուստր և կախյալ կազմակերպություններից: Բանկի դուստր կազմակերպություններն են՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՍ» ՍՊԸ-ն: Բանկի կախյալ կազմակերպությունն է՝ «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն:

«ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն իրականացնում է ֆինանսական լիզինգի գծով գործառնություններ և հիմնադրվել է 2003թ.-ին:

«ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՍ» ՍՊԸ-ն հիմնադրվել է 2021թ.-ին: Կազմակերպությունը իրականացնում է կրթական ծրագրեր, դասընթացներ, վերապատրաստումներ:

Հարկ է նշել նաև, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 28/04/2017թ.-ի որոշմամբ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ), «ԱԳԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ-ն (ներկայումս՝ «ԱԿԲԱ ԼԻԶԻՆԳ» ՎԿ ՓԲԸ) և «ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն ճանաչվել են որպես ֆինանսական խումբ՝ «ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԽՈՒՄԲ» անվանմամբ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ Խորհրդի 14/08/2020թ.-ի որոշմամբ ֆինանսական խումբը վերանվանվել է «ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խումբ: «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ն նշանակվել է որպես «ԱԿԲԱ ԽՈՒՄԲ» ֆինանսական խմբի պատասխանատու անձ:

«ԱՄՈՒՆԴԻ-ԱԿԲԱ ԱՍԵԹ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ» ՓԲԸ-ն իրականացնում է ներդրումային ֆոնդերի կառավարման գործունեություն և հիմնադրվել է 2013թ.-ին:

2.1.6. Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է **Հավելված 4-ում**:

2.1.7. Բիզնեսի նկարագիրը

Ակբա բանկի գործունեությունը թիրախավորված է 3 հիմնական բիզնես ուղղություններով՝ մանրածախ, ՓՄՁ և գյուղատնտեսական:

Նշված ուղղություններով բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական ծառայություններն են.

- գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր,
- հաշիվների բացում և սպասարկում,
- ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,
- տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկում և սպասարկում, այդ թվում՝ բացառիկության իրավունքով American Express քարտեր,
- արտարժույթային գործառնություններ,
- էլեկտրոնային փոխանցումներ, ներառյալ արագ համակարգերով փոխանցումներ,
- բրոքերային ծառայությունների մատուցումը, ռեեստրի վարումը և կորպորատիվ արժեթղթերի պահառություն, պարտատոմսերի վաճառք,
- միջազգային առևտրային գործարքների ֆինանսավորումը (ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ),
- այլ ծառայություններ:

Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների մեջ հատկապես կարևոր տեղ է հատկացվում վարկային ներդրումներին, որոնք կատարվում են Հայաստանի ողջ տարածքում:

Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից է նաև ավանդների կայուն բազայի ընդլայնումը: Բանկը շարունակ ավելացնում է ցպահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավումը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից:

Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում ծանրակշիռ ակտիվություն ունի տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկման և սպասարկման ուղղությամբ՝ քարտապանների համար անկանխիկ գործարքները դարձնելով ժամանակակից, հասանելի, հարմարավետ և ապահով: Ներկայումս բանկը միակն է շուկայում, որ սպասարկում է 7 վճարային համակարգ և հանդիսանում 4 խոշոր՝ American Express, Visa International, Mastercard, UnionPay և 1 ազգային՝ ArCa վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր թողարկող:

Ակբան հանդիսանում է նաև խոշոր UnionPay International վճարային համակարգի քարտերի սպասարկող և 2024թ. մայիս ամսից նաև՝ առաջին և դեռևս միակ UnionPay Gold և UnionPay Business քարտերի թողարկող:

Բանկը հայկական շուկայում 2009թ.-ից բացառիկության հիմունքներով ներկայացնում է American Express ընկերության երեք քարտեր՝ Amex Gold, Blue և Cashback քարտերը, որոնք իրենց ուրույն լոյալ սեգմենտին են գտել ՀՀ բանկային համակարգում: American Express-ի հետ բացառիկ հիմունքներով համագործակցությունը պարբերաբար երկարաձգվում է:

Բանկը ՀՀ տարածքում ունի բանկոմատների և POS-տերմինալների ամենալայն ցանցերից մեկը, որն ապահովում է կանխիկ և անկանխիկ գործարքների հարմարավետությունը և հասանելիությունը ՀՀ ողջ տարածքում:

Բանկի acba digital հավելվածում և օնլայն սպասարկման հարթակներում ներդրվել են մի շարք նոր թվային լուծումներ և ծառայություններ (բանկոմատին փոխանցում, գումարի հարցում, 5G սպառողական օնլայն վարկեր, քարտից քարտ փոխանցումներ, բազմատեսակ վճարումներ և այլն), որոնց արդյունքում բանկի կողմից թվային բանկային ծառայությունների բարելավման ուղղությամբ արձանագրված հաջողությունները ստանում են զգալի արձագանք հաճախորդների շրջանում: Տարբեր տվյալների համաձայն acba digital հավելվածը շուկայում ամենաշատ օգտագործվող բանկային հավելվածն է:

Ակբա բանկի որդեգրած կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության քաղաքականությունն ուղղված է Հայաստանի ֆինանսաբանկային ու ձեռներեցության ոլորտի բարելավմանը և շրջակա միջավայրի պաշտպանությանը, ինչպես նաև էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների օգտագործման խթանմանը: Բանկը, հավատարիմ մնալով իր սկզբունքներին, չի ֆինանսավորում շրջակա միջավայրին վնասող գործունեությունը, զենքի/զինամթերքի արտադրությամբ և առևտրով, ինչպես նաև խաղատնային և վիճակախաղային գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններին: Ավելին, ֆինանսավորում իրականացնելիս ուսումնասիրում է տվյալ գործունեության ազդեցությունը սոցիալական և շրջակա միջավայրի վրա:

Ստեղծման օրից մինչ այսօր Ակբան գրանցել է դինամիկ զարգացման կայուն տեմպեր: Բանկն իր ֆինանսական կայունության և հուսալիության շնորհիվ ձեռք է բերել մեծ հեղինակություն և վստահություն ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ միջազգային ֆինանսական ասպարեզում՝ ներգրավելով նոր գործընկերներ:

2.1.8. Ակտիվների որակը

Ստորև ներկայացվում է Բանկի ակտիվների և եկամտաբեր ակտիվների ամփոփ բնութագիրը.

հազ. ՀՀ դրամով

	31.03.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	31.12.2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	31.12.2021թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)
Ակտիվներ, այդ թվում՝	795,086,230	783,793,780	664,938,881	546,930,535
Եկամտաբեր ակտիվներ, այդ թվում՝	677,302,841	659,439,213*	536,310,223*	416,142,057*
Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	553,111,616	538,605,763	461,862,466	372,528,145
Պետական արժեթղթեր	40,085,987	18,238,634	18,052,964	16,541,954
Եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռը	85.2%	84.1%*	80.7%*	76.1%*
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհա նուր ակտիվներ ՆՉ1	25.5%	24.0%*	20.5%*	24.6%*

2.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

2.2.1. Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերի ամբողջական նկարագրությունը ներկայացված է **Ազդագրի 4.2.** մասում:

Իր գործունեության ընթացքում Բանկն առնչվում է հետևյալ հիմնական ռիսկերին.

Վարկային ռիսկ - բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկը, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ, որն ազդում է

* Սյուն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

վերջինիս գործունեության վրա, առաջացնում լրացուցիչ ծախսեր և բացասական անդրադարձնում շահույթի վրա:

Իրացվելիության ռիսկ - Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ - Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայում տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխություններով պայմանավորված բանկի կողմից կորուստ կրելու հավանականությունն է:

Արտարժույթային ռիսկ - Արտարժույթային ռիսկը հավանականությունն է, որ արժույթի փոխարժեքի տատանումները բացասական ազդեցություն կունենան բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա:

Գնային ռիսկ - Նյութական ակտիվների (գույք, գրավ) գների փոփոխության արդյունքում բանկի կորստի ռիսկն է:

Գործառնական ռիսկ - աշխատակիցների գործողությունների սխալների, տեխնիկական անսարքության և խարդախությունների հետևանքով Բանկի մոտ առաջացող միջոցների կորստի հավանականությունն է:

Օրենսդրական և նորմատիվային դաշտի փոփոխության ռիսկ - բանկային գործունեությանը վերաբերող իրավական և օրենսդրական դաշտի անբարենպաստ կամ անցանկալի փոփոխությունների, պայմանագրերում առկա հակասական դրույթների և այլ նմանատիպ հանգամանքների հետևանքով կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Համբավի ռիսկ - հավանականությունն է, որ Բանկի վերաբերյալ հանրության բացասական կարծիքը կհանգեցնի հաճախորդների թվաքանակի նվազմանը, կոնտրագենտների/հաճախորդների հետ իրականացվող գործառնականությունների ծավալի կրճատմանը, ծախսատար դատական գործընթացների և եկամտաբերության անկմանը: Այս առումով Բանկը բարձր է գնահատում իր բարի համբավը և գործադրում լավագույն ջանքեր Բանկի հեղինակության պահպանման ուղղությամբ:

Անհամապատասխանության (non-compliance) ռիսկ - Բանկի հանդեպ իրավական, վարչական կամ կարգապահական պատժամիջոցների կիրառման, էական ֆինանսական կորուստների և համբավին սպառնացող վտանգի ռիսկն է:

Երկրի ռիսկ - հավանականությունն է, որ երկրում տեղի ունեցող տնտեսական, սոցիալական և (կամ) քաղաքական պայմանները կամ իրադարձությունները բացասական ազդեցություն կունենան բանկի ռիսկի պրոֆիլի, իրացվելիության, կապիտալի և (կամ) շահույթի վրա:

Մրցակցային պայմանների ռիսկ - շուկայում մրցակից բանկերի կողմից առավել բարենպաստ պայմաններով նույնանման ծառայությունների մատուցման հետ կապված Բանկի պոտենցիալ եկամուտները կորցնելու հավանականությունն է:

2.2.2. Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությունը ներկայացված է Ազդագրի 3.1 մասում:

Վարկային կամ դեֆոլտի ռիսկ - առաջանում է, երբ կորպորատիվ պարտատոմս թողարկողն ապագայում հնարավոր ֆինանսական վիճակի վատթարացման և

սնանկացման հետևանքով չի կարողանում ժամանակին վճարել արժեկտրոնային վճարումները կամ մայր գումարները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ - հաշվի առնելով, որ շուկայական տոկոսադրույքները և պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կապի մեջ՝ շուկայական տոկոսադրույքների բարձրացումը կհանգեցնի պարտատոմսերի գների անկմանը այլ հավասար պայմաններում:

Իրացվելիության ռիսկ - ի հայտ է գալիս, երբ կորպորատիվ պարտատոմսերի շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով ներդրողը ցանկացած պահի չի կարողանում իր համար շահավետ գնով արագ իրացնել պարտատոմսերը և հետևաբար կրում է ֆինանսական կորուստներ՝ ստիպված լինելով այդ պարտատոմսերը վաճառել ցածր գնով:

Գնաճի ռիսկ - քանի որ պարտատոմսերի տոկոսային վճարումները ֆիքսված են, դրանց իրական արժեքը կարող է նվազել աճող գնաճի պայմաններում: Որքան երկար է պարտատոմսի ժամկետը, այնքան բարձր է գնաճի ռիսկը:

Վերաներդրման ռիսկ - ի հայտ է գալիս, երբ պարտատոմսից պարբերաբար ստացվող տոկոսային վճարումները հնարավոր չի լինում ներդնել նվազագույնը համարժեք եկամտաբերությամբ՝ կապված շուկայում տոկոսադրույքի նվազման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ - ի հայտ է գալիս փոխարժեքների տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված հասույթը գնահատում է ներդրման արժույթից տարբերվող արժույթով:

2.3. Բանկի զարգացման միտումները

2.3.1. Զարգացման միտումները

Առաջիկա ժամանակաշրջանի համար Բանկը շարունակելու է շեշտադրել իր գործունեությունը մանրածախ, ՓՄՁ, գյուղատնտեսական ուղղություններով: Կարևորելով հաճախորդներին հեռահար եղանակով տրամադրվող ծառայությունները՝ Բանկը շարունակելու է ընդլայնել հեռահար ծառայությունների մատուցման ուղիները: Այս առումով, Բանկի գործունեությունը նպատակաուղղվելու է ինչպես մատուցվող ծառայությունների շրջանակի ընդլայնմանը, ծախսերի կրճատմանն ու եկամտաբերության ավելացմանը, այնպես էլ սպասարկման որակի բարձրացմանը և նոր ծառայությունների տրամադրմանը: Մասնավորապես՝

- առաջիկա տարիներին բանկը խիստ ուշադրություն է դարձնելու վարկավորման գործընթացների ավտոմատացման և արդյունավետության բարելավման վրա՝ հնարավորինս կրճատելով վերջիններիս գծով կատարվող գործառնական ծախսերը և ավելացնելով եկամտաբերությունը:
- կարևորելով Բանկի հաճախորդներին հեռահար եղանակով տրամադրվող տարատեսակ ծառայությունների ընդլայնումը, ինչպես նաև հաճախորդների

կողմից բանկային ծառայություններից օգտվելու հարմարավետության բարելավումը՝ նախատեսվում է անընդհատ համալրել բջջային և վեբ հավելվածներով մատուցվող ծառայությունների ցանկը:

- հաշվի առնելով տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման միտումները (որոնք ժամանակի ընթացքում էապես ազդում են նաև հաճախորդների վարքագծի վրա)՝ Բանկը շարունակաբար զարգացնելու և ներդնելու է նոր բիզնես մոդելներ՝ գործարկելով իրական ժամանակի ռեժիմում տարատեսակ բանկային և ոչ բանկային ծառայությունների մատուցման նոր տեխնոլոգիական պլատֆորմներ և թվային ուղիներ:
- Բանկը կընդլայնի նաև քարտերի տրամադրման և սպասարկման ծավալները ՀՀ ողջ տարածքում, ինչին զուգահեռ Բանկը կշարունակի ընդլայնել քարտերով տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալը, որոնք կառաջարկվեն ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ կազմակերպություններին:

2.3.2. Դատական հայցեր, սպասվող փոփոխություններ

Բանկի Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաները ուժի մեջ են: Բանկը ներգրավված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական բացասական ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա: Չեն սպասվում նաև կազմակերպական փոփոխություններ:

Մինչև Ազդագրի լրացման գրանցման ներկայացման օրը Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի փոփոխությունները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

Ֆինանսական ցուցանիշներ	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած)	31.12.2022 (Աուդիտ անցած)	հազ. ՀՀ դրամ
			Աճ/նվազում*
Կապիտալ	133,110,039	109,402,124	21.7%*
Ակտիվներ	783,793,780	664,938,881	17.9%*
Պարտավորություններ	650,683,741	555,536,757	17.1%*

* Սյուն ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Ֆինանսական ցուցանիշներ	01.01.23-31.12.23 (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	01.01.22-31.12.22 (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	Աճ/նվազում՝
Շահույթ/վնաս մինչև հարկումը	34,765,178	28,317,661	22.8%*
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	47,256,222	33,812,940	39.8%*
Գործառնական եկամուտներ	61,899,140*	54,264,518*	14.1%*

2.4. Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Բանկի անկախ աուդիտը 2017-2021 թվականներին իրականացրել է.

- «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ:

«Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ - հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար»
բիզնես-կենտրոն, 7-րդ հարկ
հեռ.՝ +(374)10 50 07 90,
ինտերնետային կայք՝ www.ey.com/am,
կազմակերպության տնօրեն՝ Էրիկ Հայրապետյան:

2022 թվականին Բանկը հայտարարել է արտաքին աուդիտորական կազմակերպության ընտրության մրցույթ՝ 2022, 2023 և 2024 թվականների իր ֆինանսատնտեսական գործունեության աուդիտն իրականացնելու նպատակով: Մրցույթի արդյունքներով Բանկի 2022, 2023 և 2024 թվականների ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ իրականացնելու նպատակով արտաքին աուդիտոր է ընտրվել:

«ՓրայսուոթերհաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ-ն

հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
հեռ.՝ +374 (10) 51 21 51, ինտերնետային կայք՝ <https://www.pwc.com/am/en>
կազմակերպության տնօրեն՝ Նինո Կադագիշվիլի:

2.5. Ղեկավարությունը և բաժնետերերը

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով),
- Բանկի Խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ),
- Բանկի Գլխավոր գործադիր տնօրենը (այսուհետ՝ Գլխավոր գործադիր տնօրեն):

* Սյուն ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Խորհուրդը և Գլխավոր գործադիր տնօրենը կառավարում են Բանկի գործունեությունը Բանկի կանոնադրությամբ իրենց տրված լիազորությունների շրջանակներում:

Բանկն ունի գլխավոր հաշվապահ, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, Ռիսկերի կառավարման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ և Համապատասխանության ապահովման գործառույթի իրականացման համար պատասխանատու անձ և Կորպորատիվ քարտուղար:

Բանկի խորհրդի 02.11.2022թ.-ի որոշմամբ Բանկի խորհրդին կից ստեղծվեցին հետևյալ 3 հանձնաժողովները.

- Աուդիտի հանձնաժողով,
- Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով,
- Կառավարման, նշանակումների և վարձատրությունների հանձնաժողով:

Խորհրդին կից հանձնաժողովների նախագահներ են նշանակվել խորհրդի անկախ անդամները:

2.5.1. Բանկի բաժնետերերը

Բանկի նշանակալից բաժնետերերը ներկայացված են **Ամփոփաթերթի 2.1.3.** մասում:

2.5.2. Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդը բաղկացած է 10 (տասը) անդամներից՝ Խորհրդի նախագահից և ինը անդամներից, որոնց կազմը ներկայացվում է ստորև՝

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառություն
Ռաֆայել Սարգսյան	Բանկի խորհրդի Նախագահ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի հունվարից
Բրունո Շարիե	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2019 թվականի մայիսից
Կլաուս Գրեսենբաուեր	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Աշոտ Կարապետյան	Բանկի խորհրդի անկախ անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Արմեն Մկրտչյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2020 թվականի մայիսից
Հրաչ Սարգսյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2020 թվականի մայիսից
Վարդան Ուռուտյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Հենրիկ Քոչինյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2010 թվականի ապրիլից

Արամ Բաբայան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից
Հարություն Փախչանյան	Բանկի խորհրդի անդամ	Խորհրդի կազմում է 2022 թվականի ապրիլից

2.5.3. Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենն է Հակոբ Անդրեասյանը. Բանկի հետ փորձառությունն ավելի քան 27 տարի: Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրենը ունի 5 տեղակալներ, որոնց կազմը ներկայացվում է ստորև՝

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառություն Բանկի հետ
Ստյոպա Զաքինյան	Ֆինանսական գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 23 տարի
Նիկոլայ Հովհաննիսյան	Գործառնական կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 27 տարի
Նորիկ Նազարյան	Վաճառքների խթանման և ռեգիոնալ կառավարման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 25 տարի
Արսեն Մելքոնյան	Բիզնես գործառույթների համակարգման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 23 տարի
Տիգրան Սիմոնյան	Պլատֆորմների և տեխնոլոգիաների զարգացման գծով գլխավոր գործադիր տնօրենի տեղակալ	ավելի քան 14 տարի

Բանկի գլխավոր հաշվապահն է Արմեն Հակոբյանը. Բանկի հետ փորձառությունն ավելի քան 25 տարի:

Բանկի աշխատակիցների թիվը 31.03.2024թ. դրությամբ կազմել է 1755 շխատող:

2.6. Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների միջոցով:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են ԱՄՆ դոլարով/ՀՀ դրամով, դրանց դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ըստ թողարկման արժույթի: Թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմելու է

առավելագույնը 30 000 000 (երեսուն միլիոն) ԱՄՆ դոլար, 30 000 000 000 (երեսուն միլիարդ) ՀՀ դրամ, որից

- Մինչև 10 000 000 (տաս միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 10 000 000 000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով, ստանդարտ (եվրոպական) փակ աճուրդի անցկացման միջոցով, Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով:
- Մինչև 20 000 000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 20 000 000 000 (քսան միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական՝ Բանկի կենտրոնական գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կազմելու է առավելագույնը 300 000 (երեք հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում, 300 000 (երեք հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում, որից.

- Մինչև 100 000 (մեկ հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով և մինչև 100 000 (մեկ հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով (բորսայական), ստանդարտ (եվրոպական) փակ աճուրդի անցկացման միջոցով, Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով,
- Մինչև 200 000 (երկու հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով և մինչև 200 000 (երկու հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական՝ Բանկի կենտրոնական գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը համապատասխանաբար կազմելու է 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար և 100 000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր տնօրենի կողմից՝ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու և վճարվելու է կիսամյակային պարբերականությամբ և ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր տնօրենի կողմից՝ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը այդ թվում՝ էներգոարդյունավետության և այլ կանաչ նախագծերի ֆինանսավորմանը:

2.7. Պարտատոմսերի առաջարկի նկարագիրը

Թողարկողի պարտատոմսերի բաժանորդագրություն չի իրականացվելու:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Գործադիր տնօրենի կողմից՝ պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար: Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման առաջին օրը համընկնելու է: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ կերպ.

- Մինչև 10 000 000 (տաս միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 10 000 000 000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով, ստանդարտ (եվրոպական) փակ աճուրդի անցկացման միջոցով, Բորսայի «Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով» սահմանված կարգով:

Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնելու ցանկություն հայտնող անձը (ֆիզիկական կամ իրավաբանական) կարող է մասնակցել աճուրդին Բանկի հետ Բրոքերային ծառայությունների մատուցման համապատասխան պայմանագիր կնքելու և գնման հայտ ներկայացնելու միջոցով: Պարտատոմսեր ձեռք բերելու հայտերը Բանկ ներկայացվում են համաձայն Բանկի՝ «ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԲՐՈՔԵՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ», հաշվի առնելով «ԲԱՆԿԻ ԵՎ ՀԱՃԱԽՈՐԴԻ ՇԱՀԵՐԻ ԲԱԽՄԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ» դրույթները: Նշված փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ այցելելով Բանկի պաշտոնական կայքը՝ www.acba.am հասցեով:

Պոտենցիալ ներդրողները կարող են մասնակցել աճուրդին (համապատասխան գնման հայտ ներկայացնել) նաև Բորսայի այլ անդամների միջոցով, վերջիններիս ներքին ը նթացակարգերով սահմանված կարգով:

- Մինչև 20 000 000 (քսան միլիոն) ԱՄՆ դոլարով և մինչև 20 000 000 000 (քսան միլիարդ) ՀՀ դրամով պարտատոմսերի տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական՝ Բանկի կենտրոնական գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջոցով:

Հայտերը ներկայացվում են Բանկի հաստատված տիպային օրինակով, որը հրապարակվում է նաև www.acba.am ինտերնետային կայքում, (այսուհետ՝ հայտ) հետևյալ եղանակներով.

- «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ ցանկացած մասնաճյուղում հայտն առձեռն ներկայացնելու միջոցով, կամ
- ACBA DIGITAL հավելվածի միջոցով էլեկտրոնային հայտ ներկայացնելու միջոցով:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար հիմք է ընդունվում ներդրողների կողմից վերոնշյալ կարգով համապատասխան պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտի ներկայացումը և պարտատոմսերի գնման համար անհրաժեշտ վճարման

կատարումը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմանների ընդունումը:

2.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

2.8.1 Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2021-2023թթ., ինչպես նաև 2024թ.-ի 1-ին եռամսյակի ֆինանսական տվյալները՝

հազ. ՀՀ դրամով

Ցուցանիշի անվանումը	31.03.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	2023թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	2022թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)	2021թ. (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ*)
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	5,803,989	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	136,214,170	121,256,082*	98,797,7469*	79,351,235*
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) %	17.1%	23.4%*	22.8%*	12.1%*
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	5,803,989	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	789,440,005	724,366,330*	605,934,708*	521,281,113*
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) %	3.0%	3.9%*	3.7%*	1.8%*
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	5,803,989	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Գործառնական եկամուտ	15,700,630	61,899,140*	54,264,518*	34,685,477*
Զուտ շահույթի մարժա (NPM) %	37.0%	45.9%*	41.6%*	27.7%*
Գործառնական եկամուտ	15,700,630	61,899,140*	54,264,518*	34,685,477*
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	789,440,005	724,366,330*	605,934,708*	521,281,113*
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) %	8.0%	8.5%*	9.0%*	6.7%*

* Սյուն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	789,440,005	724,366,330 *	605,934,708 *	521,281,113 *
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	136,214,170	121,256,082 *	98,797,746 *	79,351,235 *
Սեփական կապիտալի մոլտիպլիկատոր (EM) %	580%	597% *	613% *	657% *
Զուտ տոկոսային եկամուտ	11,980,253	47,256,222	33,812,940	27,654,517
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	668,371,027	597,874,718 *	476,226,140 *	409,377,330 *
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) %	7.2%	7.9% *	7.10% *	6.8% *
Տոկոսային եկամուտ	21,315,778	79,296,532	58,117,500	48,681,313
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	668,371,027	597,874,718 *	476,226,140 *	409,377,330 *
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն %	12.8%	13.3% *	12.2% *	11.9% *
Տոկոսային ծախսեր	9,335,525	32,040,310	24,304,560	21,026,796
Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն	637,091,399	582,849,580 *	489,099,511 *	431,711,582 *
Ծախսատար պարտավորությունների միջին մեծություն %	5.9%	5.5% *	5.0% *	4.9% *
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	5,803,989	28,392,762	22,570,440	9,607,761
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000	5,500,000	5,333,333
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	4.2443	5.1623	4.104	1.801
Սպրեդ	7.0% *	7.8% *	7.2% *	7.0% *

* Սյուն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են **Հավելված 3-ում**:

2.8.2. Վերաներկայացումներ

Կատարվել են ներկայացման որոշ փոփոխություններ 2021թ.դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

2022թ. ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման առնչությամբ Խումբը (ԱԿԲԱ Բանկ և դուստր ընկերություններ) փոխել է Ներդրումային արժեթղթերի, Հիմնական միջոցների և տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտների ներկայացումը:

Մասնավորապես, Ֆինանսական հաշվետվություններում Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ և Չբաշխված շահույթ տողերում Խումբը վերադասակարգել է Visa Inc-ի C դասի սեփական կապիտալում ներդրումները որպես սեփական կապիտալում ներդրումներ ԻԱՇՎ-ով: Ֆինանսական հաշվետվություններում հիմնական միջոցների ծանոթագրություններում կատարվել են վերադասակարգումներ, որոնք սակայն որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի սեփական կապիտալի, ֆինանսական վիճակի և շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունների վրա:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտները ներկայացված են եղել շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության «Այլ եկամուտ» տողում: Խումբը տույժերից և տուգանքներից եկամուտը «Այլ եկամուտներից» վերադասակարգել է «Տոկոսային եկամուտներ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով»՝ հաճախորդներին տրված վարկերից ստացված տույժերի գծով, «Այլ տոկոսային հասույթ»՝ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք միջոցների շրջանակում ստացված տուգանքների գծով, ինչպես նաև գտել է ժամկետային ավանդների դադարեցումից ստացված տույժերը գտել է ավանդների գծով կրած տոկոսային ծախսերից:

Վերոնշյալ ներկայացման փոփոխության հետ կապված՝ համապատասխանաբար վերանայվել են 2021թ. համեմատական տվյալները:

Համեմատական տվյալների միջոցով ներկայացման փոփոխությունների ազդեցությունն ամփոփված է հետևյալ աղյուսակում.

2021թ. հունվարի 01-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. հունվար 1-ի վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,572,143	(2,468,125)	1,104,018
Զբաղիված շահույթ	33,990,423	2,468,125	36,458,548

2021թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության վրա ուղղումների ազդեցությունը հետևյալն էր.

հազ. ՀՀ դրամով

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին վերաներկայացված
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	3,446,766	(2,262,404)	1,184,362
Զբաղիված շահույթ	21,314,819	2,262,404	23,577,223

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության վրա վերադասակարգման ազդեցությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի գումարների վրա հետևյալն էր.

հազ. ՀՀ դրամով

Հոդվածի անվանում	Սկզբնապես ներկայացված	Ուղղում 1	Ուղղում 2	Վերաներկայացված 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն				
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	43,312,133	1,844,467		45,156,600
Այլ տոկոսային հասույթ	3,498,291	26,422		3,524,713
Տոկոսային ծախս	(21,294,891)	268,095		(21,026,796)
Զուտ օգուտ/(վնաս)իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	560,811	-	(250,880)	309,931

Այլ եկամուտ	3,024,059	(2,138,98)		885,075
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,803,449)	-	45,159	(2,758,290)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվության				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով (վնաս)/օգուտ	(253,375)	-	250,880	(2,495)
Շահութահարկ՝ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	(73,356)	-	(45,159)	(118,515)
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	1,840.03	-	(38.47)	1,801.56

Սույն Ազդագրում ներկայացված տեղեկատվությունը տրամադրվել է վերանայված ներկայացման հիման վրա, ըստ կիրառելիության:

Վերը նկարագրված փոփոխությունները կատարվել են Խմբի գործունեության առավել պատշաճ և թափանցիկ ներկայացում ապահովելու համար:

2.8.3. Թողարկողի հիմնական ֆինանսական ցուցանիշները և այլընտրանքային կատարողական չափանիշները

Այս փաստաթղթում ներառված են որոշակի տվյալներ, որոնք Թողարկողը դիտարկում է որպես այլընտրանքային կատարողական չափանիշներ (ԱԿՉ):

Դրանք ներառում են՝ Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), Զուտ շահույթի մարժա (NPM), Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM), Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) և Սպրեդ:

ԱԿԶ-ները սահմանված չեն և ներկայացված չեն ՖՀՄՍ-ի համաձայն: ԱԿԶ-ները աուդիտի չեն ենթարկվել, չեն հանդիսանում ՖՀՄՍ-ի համաձայն թողարկողի գործառնական գործունեության չափորոշիչներ, և չպետք է դիտարկվեն որպես ՖՀՄՍ-ի համաձայն կատարողական չափանիշների կամ թողարկողի իրացվելիության չափանիշների այլընտրանք:

Թողարկողի համոզմամբ, ստորև նշված միջոցառումները տրամադրում են ներդրողների համար օգտակար տեղեկատվություն՝ թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների արդյունքների, նրա ակտիվների որակի և գործունեության հիմունքների գնահատման նպատակով: Այնուամենայնիվ, Թողարկողի կողմից ԱԿԶ-ների կիրառման մոտեցումը և հաշվարկման մեթոդաբանությունը կարող է տարբերվել այլ ընկերությունների կողմից համանման չափանիշների կիրառման և հաշվարկման մեթոդաբանությունից:

Թողարկողի համոզմամբ, ԱԿԶ-ները տրամադրում են ներդրողների համար օգտակար տեղեկատվություն՝ թողարկողի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների արդյունքների, նրա ակտիվների որակի և գործունեության հիմունքների գնահատման նպատակով:

Մասնավորապես՝

ա) Թողարկողի կողմից ներկայացված գործակիցների նպատակը Հայաստանի բանկային համակարգի համատեքստում թողարկողի գործունեության որոշ ասպեկտների և ուժեղ կողմերի քանակական գնահատումն է:

բ) թեև օրենսդրական պահանջ սահմանված չէ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարողական արդյունքների այլընտրանքային չափորոշիչների վերաբերյալ, սակայն դրանք թույլ են տալիս համեմատություններ կատարել տարբեր ժամանակահատվածներում այլ բանկերի միջև, և թողարկողի և ոլորտային միջին չափորոշիչների միջև և

գ) գործակիցներն արտացոլում են դեկլարության կողմից գործունեության պարբերական հիմունքով գնահատման համար կիրառվող մոտեցումները:

4.2. Ռիսկային գործոններ

Ինչպես ցանկացած ֆինանսական գործունեություն, այնպես էլ բանկայինը, մշտապես ռիսկ է պարունակում: Ռիսկն այն բանի հավանականությունն է, որ բանկը տվյալ գործունեության արդյունքում շահույթ չի ստանա, կստանա նախատեսված ծավալներին զգալիորեն զիջող շահույթ կամ ընդհանրապես վնաս կկրի:

Ցանկացած տնտեսական գործունեության ընթացքում, առավել ևս բանկային, անհնարին է զրոյական ռիսկի հասկացությունը և հարցը ոչ թե ընդհանրապես բացառումն է, այլ նրա ճիշտ ծավալային բնութագրի գնահատումը և արդյունավետ կառավարումը:

Ռիսկերի կառավարումը «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ կառավարման համակարգի կարևորագույն մաս է կազմում և այն իրենից ներկայացնում է Բանկի պոտենցյալ վնասների կանխարգելմանն ու նվազեցմանն ուղղված փոխկապակցված գործողությունների ամբողջություն: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ծայրաստիճան կարևոր է Բանկի շահութաբերության պահպանման համար:

Ստորև նշված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է հանգեցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և կանխիկ դրամական հոսքերի վատթարացմանը, ինչպես նաև շուկայական դիրքի, մրցունակության և հեռանկարային զարգացման անկմանը, ինչը իր հերթին կարող է հանգեցնել Բանկի կողմից ստանձնած պարտավորությունների՝ լրիվ կամ մասնակի չկատարմանը կամ որոշակի կերպով դժվարացնել ներդրողների կողմից ապագայում պարտատոմսերի արագ և շահավետ գնով իրացումը և արժեկտրոններով նախատեսված տոկոսագումարների ստացումը:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն նաև, որ ստորև ներկայացվող ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք բանկն այժմ չի համարում էական, կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

Իր գործունեության ընթացքում Բանկն առնչվում է հետևյալ հիմնական ռիսկերի հետ.

Վարկային ռիսկ - Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, որն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկը, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ, որն ազդում է վերջինիս գործունեության վրա, առաջացնում լրացուցիչ ծախսեր և բացասական անդրադառնում շահույթի վրա:

Վարկային ռիսկը Բանկի հիմնական ռիսկերից մեկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի

ու փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ, որոնք Բանկի ակտիվների պորտֆելի մեջ ավելացնում են պարտքային արժեթղթեր և այլ պարտքային գործիքներ: Ռիսկն առկա է նաև արտահաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության վարչության կողմից, և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են Բանկի խորհրդին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և Գլխավոր գործադիր տնօրենին:

Համաձայն Բանկի վարկային պորտֆելի ռիսկայնության վերլուծությունների՝ Բանկի պորտֆելը ունի հետևյալ կառուցվածքը.

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	31.03.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած ¹)	31.12.2022թ. (Աուդիտ անցած ²)	31.12.2021թ. (Աուդիտ անցած ³)
Վարկեր, այդ թվում՝	474,305,463	460,471,333	413,878,081	348,959,692
Խումբ 1 ⁴	454,265,930	440,146,216	392,606,428	315,949,398
Խումբ 2 ²	7,017,519	7,191,299	8,885,751	16,552,085
Խումբ 3 ³	12,992,073	13,104,137	12,317,640	16,271,566
POCI ⁴	29,944	29,681	68,261	186,643
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(5,779,089)	(5,271,996)	(5,438,836)	(7,664,614)

* Սյուն ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

* **Խումբ 1:** Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին այն հիմնականում դասվում է Խումբ 1-ում: Խումբ 1-ում դասվում են նաև այն վարկերը, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեցել են վարկային ռիսկի էական բարելավում և տեղափոխվել են այստեղ Խումբ 2-ից:

² **Խումբ 2:** Տրամադրման պահից վարկային ռիսկի էական վատացմամբ բնութագրվող վարկերը տեղափոխվում են Խումբ 2, որոնց գծով պահուստավորումը կատարվում է մինչև մարում ընկած ամբողջ ժամանակահատվածի կտրվածքով գնահատված ԱՎԿ-ների (ակտիվների վարկային կորուստ) հիման վրա: Վարկը կարող է դասակարգվել Խումբ 2-ում նաև տրամադրման պահին, եթե համապատասխանում է Խումբ 2-ի դասակարգման չափանիշներին, օրինակ վերաֆինանսավորման պայմանի առկայություն: Անկախ այլ պատճառների առկայությունից, 31 օր ժամկետանց հատելու պահին վարկը տեղաթոխվում է Խումբ 2:

³ **Խումբ 3:** Բոլոր արժեզրկված ակտիվները տեղափոխվում են Խումբ 3, որոնց գծով պահուստավորումը կատարվում է մինչև մարում ընկած ամբողջ ժամանակահատվածի կտրվածքով գնահատված ԱՎԿ-ների հիման վրա:

⁴ **POCI:** Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով գնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը՝ անհրաժեշտության դեպքում փոփոխելով վարկի տրամադրման սահմանաչափերը և սքորի ընդունելի նվազագույն մակարդակը:

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Մասնավորապես գրավային ապահովածության միջոցով վարկային ռիսկի կրճատում: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ:

Վարկերի և փոխատվությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը.
- կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները.
- ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը.
- շարժական գույք:

Տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով: Պարտատոմսերը և այլ պարտքային արժեթղթերը սովորաբար ապահովված չեն:

Իրացվելիության ռիսկն - Իրացվելիության ռիսկը հավանականություն է, որ բանկը բավարար իրացվելի միջոցներ չի ունենա պարտավորությունները ժամանակին մարելու համար: Կարող է հանդես գալ երկու եղանակով՝ միջոցների ներգրավման անհնարինություն և ակտիվների իրացվելիության ռիսկ: Առաջինը ենթադրում է, որ բանկը հնարավորություն չի ունենա համապատասխան ժամկետում միջոցներ ներգրավել շուկայից այնպիսի արժեքով, որը հասանելի է շուկայի այլ մասնակիցներին (օրինակ՝ բանկի վարկանիշի կամ հեղինակության անկման արդյունքում): Երկրորդ դեպքում բանկն ի վիճակի չէ շուկայում իրացնել իր ակտիվներն առանց գնային կորուստների (ոչ տարողունակ կամ ոչ իրացվելի շուկայական պայմաններում, երբ առկա են գնային զգալի տատանումներ կամ կոնկրետ բանկի ակտիվների նկատմամբ շուկայում անբավարար պահանջարկի դեպքում):

Բանկը գնահատում է այն շուկաների իրացվելիությունը, որտեղ գործունեություն է ծավալում, ինչպես նաև նախատեսում և ապահովում է իր իրացվելիության մակարդակին համարժեք կապիտալի առկայություն՝ հաշվի առնելով, որ բանկի կապիտալի մեծությունը կարող է ազդել ճգնաժամային իրավիճակներում բանկի՝ իրացվելիություն ներգրավելու հնարավորության վրա:

Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները՝

հաշվի առնելով իրացվելիության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունը՝ օրական, շաբաթական, ամսական կտրվածքով: Բացի այդ, ՀՀ ԿԲ պահանջով Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվներին պահում է պարտադիր պահուստներ՝ իր դրամային պարտավորությունների 4%-ի չափով ՀՀ դրամով, իսկ արտարժույթային պարտավորությունների 6%-ի չափով ՀՀ դրամով և 12% չափով արտարժույթով, որը հանդիսանում է պահուստային բուֆեր՝ հնարավոր արտահոսքի սպասարկման համար:

Ստորև ներկայացվում են իրացվելիության նորմատիվները 2021-2023թթ.-ի և 2024թ.-ի 1-ին եռամսյակի դրությամբ.

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ սահմանաձեռնվող մեծություն	Փաստացի մեծություն 31.03.2024թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2023թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2022 թ. (Աուդիտ չանցած)	Փաստացի մեծություն 31.12.2021թ. (Աուդիտ չանցած)
Ն ₂ ^{1*}	Նվազագույնը 15%	25.5%	24.0%	20.5%	24.6%
Ն ₂ ^{2**}	Նվազագույնը 60%	115.5%	102.9%	72.5%	111.1%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

Էջ 78

Գիտակցելով վերը նշված ռիսկերը՝ «ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ մշտապես սահմանում և իրականացնում է այնպիսի ռազմավարություն, որը կնպաստի ռիսկերի արդյունավետ կառավարման և զսպման մեխանիզմների կիրառմանը:

Միաժամանակ, իր ակտիվների և պասիվների, իրացվելիության կառավարման, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ նորմատիվային պահանջների ապահովման նպատակով Բանկը զբաղվում է նաև հետևյալ հիմնական ուղղություններով՝

- ներդրումներ պարտատոմսերում,
- այլ կարճաժամկետ ներդրումներ (միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ռեպո):

Բանկի կողմից տրամադրվող ծառայություններում հատկապես կարևորվում են վարկային ներդրումները, որոնք կատարվում են Հայաստանի ամբողջ տարածքում:

Բանկի գործունեության կարևորագույն ուղղություններից է նաև ավանդների կայուն բազայի ընդլայնումը: Բանկը շարունակում է զարգացնել ցպահանջ և ժամկետային ավանդների սեկտորը՝ դրամական միջոցներ ներգրավելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից:

Բանկը ՀՀ բանկային համակարգում ծանրակշիռ ակտիվություն ունի տեղական և միջազգային վճարային քարտերի թողարկման և սպասարկման ուղղությամբ՝ քարտապանների համար անկանխիկ գործարքները դարձնելով ժամանակակից, հասանելի, հարմարավետ և ապահով: ***Ներկայումս բանկը միակն է շուկայում, որ սպասարկում է 7 վճարային համակարգ և հանդիսանում 4 խոշոր՝ American Express, Visa International, Mastercard, UnionPay և 1 ազգային՝ ArCa վճարահաշվարկային համակարգերի քարտեր թողարկող:***

Ակբան հանդիսանում է նաև խոշոր UnionPay International վճարային համակարգի քարտերի սպասարկող և 2024թ. մայիս ամսից նաև՝ առաջին և դեռևս միակ UnionPay Gold և UnionPay Business քարտերի թողարկող:

Բանկը հայկական շուկայում 2009թ.-ից բացառիկության հիմունքներով ներկայացնում է American Express ընկերության երեք քարտեր՝ Amex Gold, Blue և Cashback քարտերը, որոնք իրենց ուրույն լոյալ սեգմենտին են գտել ՀՀ բանկային համակարգում: American Express-ի հետ բացառիկ հիմունքներով համագործակցությունը պարբերաբար երկարաձգվում է:

Բանկը ՀՀ տարածքում ունի բանկոմատների և POS-տերմինալների ամենալայն ամենալայն ցանցերից մեկը, որն ապահովում է կանխիկ և անկանխիկ գործարքների հարմարավետությունը և հասանելիությունը ՀՀ ողջ տարածքում:

Բանկում կարևոր զարգացման ուղղություններից է նաև քարտային բիզնեսի զարգացումը և միջազգային լավագույն փորձի ուսումնասիրման արդյունքում նոր ծառայությունների ներդրումը: Մասնավորապես, վերջին շրջանում Բանկում ներդրվել է նոր Visa Signature պրեմիում դասի քարտատեսակը, որը, բացի ավանդական քարտային ծառայություններից, տրամադրում է նաև այլ ծառայություններ, ինչպիսիք են՝ ապահովագրություն, Կոնսիերժ ծառայություն, տարատեսակ զեղչային ծրագրեր, անվճար մուտքեր օդանավակայանների սպասասրահներ և այլն: Ներդրվեց նաև Visa Virtual քարտը, որը հնարավորություն է տալիս մի քանի ժամվա ընթացքում ակտիվացնել վճարային քարտ և վճարումներ իրականացնել վիրտուալ տիրույթում: Նախատեսվում է նաև նոր քարտային և վճարային ծառայությունների ներդրում:

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ բանկի գործող քարտերի քանակը կազմել է ավելի քան 573,626 քարտ:

Ակբա բանկն ունի բանկոմատների, կանխիկի ընդունման և տարադրամի փոխանակման տերմինալների ավելի քան 420 սարքավորում՝ տեղակայված ՀՀ ամբողջ տարածքում: Իսկ 2023թ. դեկտեմբերից սկսած բանկի բանկոմատները աստիճանաբար փոխարինվում են acba max տեսակի բազմաֆունկցիոնալ տերմինալներով, որոնք հեղափոխական նորույթ են ՀՀ ֆինանսաբանկային համակարգում:

Անկանխիկ վճարումների ընդունման (Acquiring) ոլորտում բանկն ունի 30,000-ից ավել հիմնական սպասարկվող ՀԴՄ, POS և vPOS տերմինալներ, ինչպես նաև 7,350-ից ավելի ինտեգրացիաներ այլ բանկերի POS տերմինալների և ՀԴՄ-ների հետ: Ակբան իր ակտիվ մասնակցությունն ունեցավ Անկանխիկ գործառնությունների մասին ՀՀ օրենքի շրջանակում պետական ծրագրին, համաձայն որի ՀՀ երկու բանկեր պատասխանատու էին շուկայում POS տերմինալներով հագեցվածության բարձրացման համար:

Ոչ տոկոսային եկամտի աճ ապահովելու և բանկի արդյունավետության բարձրացման նպատակով բանկը շարունակաբար զարգացնում է թվային բիզնեսը, այդ թվում վճարահաշվարկային գործունեությունը:

Ժամանակին համահունչ թվային բիզնեսի զարգացման հիմքում պետք է ընկած լինեն արդիական տեղեկատվական տեխնոլոգիաներն ու ենթակառուցվածքները: Այս ուղղությամբ բանկը սկսել է ռազմավարական ներդրումներ իրականացնել դեռևս 2017 թվականից: Աշխարհի առաջատար կորպորատիվ ծրագրային ապահովման լուծումներ տրամադրող գերմանական SAP-ի հետ կնքված պայմանագրով 2018թ.-ից բանկում մեկնարկել է թվային տրանսֆորմացիայի հնգամյա լայնածավալ ծրագիր, որի արդյունքում բանկում արդեն իսկ ստեղծվել է գերժամանակակից տեղեկատվական հենք և ենթակառուցվածք:

Էջ 87-88

ԱԿԲԱ ԲԱՆԿԸ գործում է Հայաստանի բոլոր մարզերում: Բանկի 65 մասնաճյուղերից 21-ը և Կենտրոնական գրասենյակը գործում են Երևանում, մնացածը՝ Հայաստանի 10 մարզերում: **Աշխատակիցների թիվը հասնում է 1755-ի:**

2014թ.-ի վերջին ՀՀ ԿԲ-ը Հայաստանի բանկային համակարգում մեկնարկեց խոշորացման գործընթաց: Չնայած բանկային համակարգը բավական կապիտալացված էր, այնուհանդերձ բարձացվեցին համակարգի կայունության պահանջները: Մասնավորապես վերանայվեց բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը և 5 մլրդ ՀՀ դրամի փոխարեն սահմանվեց 30 մլրդ ՀՀ դրամ շեմը, որը անհրաժեշտ էր ապահովել մինչև 2017թ. հունվարի 1-ը: Նման պահանջը այդ պահի դրությամբ հաղթահարեցին Հայաստանի Հանրապետությունում գործող 21 առևտրային բանկերից 6-ը:

Ընդհանուր կապիտալի չափով ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ Բանկը (ներկայիս՝ ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ) այդ 6 բանկերի կազմում զբաղեցնում էր երկրորդ տեղը:

Այժմ՝ 2024թ.-ի մարտի 31-ի դրությամբ, ԱԿԲԱ ԲԱՆԿԻ ընդհանուր կապիտալը կազմում է շուրջ 139,318 մլն ՀՀ դրամ, որը տոկոսային արտահայտությամբ կազմում է Հայաստանի բանկային համակարգի ընդհանուր կապիտալի 8.8%, ընդհանուր ակտիվները՝ 795,086 մլն ՀՀ դրամ՝ Հայաստանի բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվների 8.4%-ը, իսկ վարկային պորտֆելը (վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ) 553,112 մլն ՀՀ դրամ, որն իր հերթին կազմում է ընդհանուր բանկային համակարգի վարկային պորտֆել 10.8%-ը:

4.4.2. Հիմնական շուկաները

4.4.2.1. Հիմնական շուկաները

Բանկի գործունեությունն ի սկզբանե ուղղված է եղել Հայաստանի գյուղատնտեսության ֆինանսավորմանն ու աջակցմանը: Բանկի ստեղծման հիմքում 1991թ.-ին գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացված բարեփոխումներն են, որի արդյունքում հանրապետությունում գործող 938 խոշոր պետական և կոլեկտիվ տնտեսությունները տրոհվեցին և ձևավորվեցին փոքր գյուղացիական տնտեսություններ: 1998թ.-ից սկսած Բանկը սկսել է ընդլայնել իր վարկային և այլ բանկային գործառնությունների շրջանակը՝ աստիճանաբար վերափոխվելով ունիվերսալ բանկի:

Այժմ Բանկը տրամադրում է բանկային լայնածավալ ծառայություններ: Բանկն ունի ամբողջական ծառայությունների փաթեթ հետևյալ երեք բիզնես ուղղությունների համար.

- ՓՄՁ,
- գյուղատնտեսական բիզնես ուղղություն,
- մանրածախ բիզնես ուղղություն:

Նշված սեգմենտների հաճախորդներին Բանկի կողմից առաջարկվող հիմնական գործառնություններն ու ծառայություններն են.

- գյուղատնտեսական, առևտրային, սպառողական և հիփոթեքային վարկերի տրամադրում,
- հաշիվների սպասարկում,
- ցպահանջ և ժամկետային ավանդների ներգրավում,
- տեղական և միջազգային պլաստիկ քարտերի թողարկում և սպասարկում,
- արտարժույթային գործառնություններ,
- էլեկտրոնային փոխանցումներ (ներառյալ՝ արագ համակարգերով),
- բրոքերային ծառայությունների մատուցում, ռեեստրի վարում և կորպորատիվ արժեթղթերի պահառություն,
- միջազգային առևտրային գործարքների ֆինանսավորում (ակրեդիտիվներ, երաշխիքներ),
- այլ ծառայություններ:

Բանկը նաև առաջինն է Հայաստանում, որ փոքր և միջին ձեռնարկատերերի համար կազմակերպեց բիզնես դաշնթագներ՝ աջակցելով ՓՄՁ-ների զարգացմանը ֆինանսական գրագիտության ընդլայնման միջոցով:

Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է Հայաստանի ամբողջ տարածքում՝ մասնաճյուղային լայն ցանցի միջոցով: Բանկի վարկային պորտֆելի 55.2%-ը կազմում են մանրածախ վարկերը, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական վարկերը կազմում են 28.0%, իսկ 44.8%-ը՝ ՓՄՁ և կորպորատիվ վարկերը:

Ներկայումս Բանկի կողմից գեներացված տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտների շուրջ 75.1%-ը բաժին է ընկնում վարկային գործառնություններին: Ներդրումային և արտարժույթային գործառնություններից եկամուտները կազմում է Բանկի եկամուտների շուրջ 7.9%-ը:

Բանկը շուկայում դիրքավորված է որպես ընդգծված սոցիալական պատասխանատվությամբ կառույց՝ բազմաթիվ ծրագրեր իրականացնելով տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման, սոցիալական խնդիրների լուծման ուղղությամբ:

Բարեգործությունը ևս Բանկի ուշադրության կենտրոնում է: Բարեգործական մեկանգամյա միջոցառումներից զատ, Բանկը նախաձեռնեց և կյանքի կոչեց Հայաստանում մինչ այդ գոյություն չունեցող նոր ֆորմատ. «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի հետ համատեղ Բանկը թողարկեց Visa Բարերար տեսակի քարտը, որի միջոցով իրականացված վճարային գործարքների 0,3%-ը փոխանցվել և այժմ էլ փոխանցվում են հիմնադրամի հատուկ հաշվեհամարին: Կուտակող միջոցներն ուղղվում են բարեգործական տարատեսակ նախագծերի իրականացմանը:

2020թ.-ի ընթացքում Բանկի կողմից օժանդակություն ցուցաբերվեց նաև COVID 19–ի շրջանակում իրականացվող առողջապահական գործառնություններին (շուրջ 27 մլն ՀՀ դրամ), ինչպես նաև 2020 թվականին Բանկը մեկնարկեց և 2021 թվականի ամբողջ ընթացքում շարունակեց աջակցել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին և «Չինժառայողների ապահովագրության» հիմնադրամին, ընդ որում, 2020թ.-ի հոկտեբերից Բանկի ցանկացած քարտով իրականացված վճարային գործարքների 0,3%-ը փոխանցվում է «Չինժառայողների ապահովագրության» հիմնադրամին (բացառությամբ Visa Բարերար տեսակի քարտի): Առանձին աջակցություն տրամադրեց պատերազմի հետևանքով ժամանակավորապես տեղահանված մեր հայրենակիցներին: Աջակցությանը միացան նաև Ակբա ֆինանսական խմբի մյուս անդամները՝ Ակբա Լիզինգն ու Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթը: Բանկի և Ակբա ֆինանսական խմբի մյուս անդամների կողմից նշված

հիմադրամներին տրամադրված աջակցության ընդհանուր չափը կազմեց ավելի քան 438 միլիոն ՀՀ դրամ:

Բանկի ուշադրության կենտրոնում են նաև երիտասարդական, բնապահպանական, այլընտրանքային էներգիայի, առողջ ապրելակերպին և մշակութային մի շարք ծրագրերին միտված նախաձեռնությունները:

2019-2020թթ. ընթացքում Բանկը «Ցույց պլաստիկի դեմ» խորագրով գովազդային լայնամասշտաբ արշավ իրականացրեց, որի հիմքում պլաստիկի դեմ պայքարն էր: Արշավը մեծ աղմուկ բարձրացրեց և սկիզբ դրեց պլաստիկ թափոնների դեմ մեծ շարժմանը:

Բարեգործության շրջանակում Բանկի կողմից սահմանամերձ տարբեր գյուղերում և համայնքային նշանակության կառույցներում տեղադրվել են նաև արևային ջրատաքացուցիչներ:

Ընդհանուր առմամբ, Բանկի գործունեությունն ուղղված է ոչ միայն տնտեսության զարգացմանն ու երկրում բարեկեցության ապահովմանը, այլ նաև ֆինանսական և տեխնոլոգիական նորարարական լուծումների ներդրմանը, դրանց զարգացմանը, ինչպես նաև իր գործունեության միջավայրի զարգացմանը:

4.6. Զարգացման վերջին միտումները

4.6.1. Բանկի ծառայությունների ծավալների փոփոխման միտումները

Վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից մինչև Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածում Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագների էական փոփոխություն չի գրանցվել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշումներ կայացնելիս: Ակնկալվում է, որ Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունները կաճեն, տոկոսադրույքները հիմնականում կմնան կայուն:

Ողջամիտ ներդրողի ներդրումային որոշման կայացման համար՝ Բանկը ներկայացնում է նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվապասիվային ցուցանիշների ծավալային փոփոխությունները:

հազ. ՀՀ դրամ

Միջոցների Ներգրավում	2021թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2020թ. նկատմամբ (%)*	2022թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2021թ. նկատմամբ (%)*	2023թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2022թ. նկատմամբ (%)*
Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	103,196,651	-8.0%*	102,065,822	-1.1%*	108,939,565	6.7%*
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	337,492,635	13.7%*	424,168,945	25.7%*	503,231,650	18.6%*

հազ. ՀՀ դրամ

Միջոցների տեղաբաշխում	2021թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2020թ. նկատմամբ (%)*	2022թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2021թ. նկատմամբ (%)*	2023թ. (Աուդիտ անցած)	Աճ/ նվազում 2022թ. նկատմամբ (%)*
Հաճախորդներին տրված վարկեր և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	372,528,145	13.6%*	461,862,466	24%*	538,605,763	16.6%*
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	19,619,083	-65.7%*	50,806,230	159%*	99,410,514	95.7%*
Արժեթղթերի պորտֆել	23,994,829	37.9%*	23,641,527	-1.5%*	21,422,936	-9.4%*

* Սյուն ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Էջ 120-121 4.9. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

4.9.1. Պարտական և միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2023թ.-ի աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված տարեկան, ինչպես նաև 2024թ.-ի 1-ին եռամսյակի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները (պատճենները), ներկայացված են սույն ազդագրի լրացման Հավելված 6-ում:

Ցանկության դեպքում ներդրողները Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են բեռնել նաև Բանկի ինտերնետային կայքից հետևյալ հասցեով՝ <https://www.acba.am/hy/reports>:

4.9.2. Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություններ

2023թ.-ի տարեվերջի դրությամբ Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի փոփոխությունները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում.

հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	31.12.2023թ. (Աուդիտ անցած)	31.12.2022 (Աուդիտ անցած)	Աճ/նվազում*
Կապիտալ	133,110,039	109,402,124	21.7%*
Ակտիվներ	783,793,780	664,938,881	17.9%*
Պարտավորություններ	650,683,741	555,536,757	17.1%*

հազ. ՀՀ դրամ

Ֆինանսական ցուցանիշներ	01.01.23-31.12.23 (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	01.01.22-31.12.22 (Աուդիտ անցած՝ բացառությամբ *)	Աճ/նվազում*
Շահույթ/վնաս մինչև հարկումը	34,765,178	28,317,661	22.8%*
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	47,256,222	33,812,940	39.8%*
Գործառնական եկամուտներ	61,899,140*	54,264,518*	14.1%*

* Սյուն գումարները և ցուցանիշները հաշվարկվել են աուդիտ անցած ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական գրանցումների հիման վրա:

Էջ 135

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6 : Ֆինանսական հաշվետվություններ

1 Հիմնական գործունեության նկարագրություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») մայր կազմակերպությունն է համբույժ, որը բաղակազմված է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից (այսուհետ միասին՝ «Խումբ»): Այն ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն, իսկ 2021թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերություն:

Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ:

Բանկն ընդունում է բնակչությունից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, թղարկում է պարտատոմսեր և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 65 մասնաճյուղ (ներառյալ՝ գլխամասային գրասենյակը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84:

Բանկի բաժնետերերն են.

	31 Մարտ 2024թ.	31 Դեկտեմբեր 2023թ.
Բաժնետեր	%	%
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	81.61	81.60
Սակամ Ինտերնասիոնալ ՍԱՍ	4.55	4.55
Այլ	13.84	13.85
Ընդամենը	100.0	100.0

Խմբի մայր կազմակերպությունը «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն է, որը չունի վերահսկող կողմ:

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն հիմնադրվել է 2017թ. մայիսի 6-ին, 10 Գյուղական փոխօգնության ասոցիացիաների՝ Բանկի նախկին բաժնետերերի կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ բաժնետերերը: Գյուղական փոխօգնության մարզային միավորումները ՀՀ 10 մարզերում գործող հասարակական կազմակերպություններ են, որոնք ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: 10 ՊՓՄՄ-ները միասին ունեն 72,849 անդամներ:

2 Բանկի դուստր կազմակերպությունները

«ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը ձևավորվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Ընկերությունը հանդիսանում է Խմբի դուստր կազմակերպություն և համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկին է պատկանում «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի 100%-ը:

2021թ.-ի դեկտեմբերի 23-ին բանկը հիմնադրել է «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ կրթական կենտրոնը: Կենտրոնի նպատակն է իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետների:

3 Պատրաստման հիմունքները

Ընդհանուր ականարկ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ և տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI»): Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կիրառվող հաշվապահական քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են ստորև: Այս քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների նկատմամբ, եթե այլ բան նշված չէ:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազ. ՀՀ դրամով, բացառությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի, եթե այլ բան նշված չէ:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար:

Չնայած վերոնշյալին, Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է առկա համաշխարհային ցնցումներին և 2022թ. գրանցել է տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխման և տրանսֆերտների զգալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 12,6 տոկոս աճի 2022թ. -ին, ինչը զգալիորեն ավելի բարձր է, քան ակնկալվում էր տարեսկզբին: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) կատարողական արդյունքների դիտարկման համաձայն՝ տնտեսական վերականգնումը կշարունակվի: Կառավարությունը նախատեսում է 7% աճ 2023 թվականին: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նախատեսում է զարգացնել արտահանման ուղղված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների ջանքերի միջոցով: Standard & Poor's-ի կողմից Հայաստանին տրված վարկային վարկանիշը B+ է՝ 2022թ. Նոյեմբերի 24-ի կայուն կանխատեսմամբ: Fitch-ի վարկային վարկանիշը Հայաստանի համար կազմում է B+ և թարմացվել է 2023թ. փետրվարի 10-ին՝ դրական կանխատեսմամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են խմբի գործառնությունների և ֆինանսական վիճակի վրա հայկական բիզնես միջավայրի ազդեցության վերաբերյալ ղեկավարության գնահատականը: Ապագա բիզնես միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելագույն կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ ներկայիս իրավիճակում խմբի գործունեության կայունությունը ապահովելու համար:

3 Պատրաստման հիմունքները (շարունակություն)

Գնահատման անորոշություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հասանելի տեղեկատվության հիման վրա, հումարը ապագայում սպասվող դրամական հոսքերի գնահատումները արտացոլել է ակնկալվող վարկային կորուստների և ֆինանսական գործիքների և հիմնական միջոցների իրական արժեքների վերագնահատումներում:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ

Համախմբման հիմունքներ

Դուստր ընկերությունները, որոնց գործունեության նկատմամբ հումարը վերահսկողություն է իրականացնում, համախմբվում են:

Վերահսկողությունն իրականացվում է այն դեպքում, երբ հումարն իրավունք ունի ներդրումներից ստանալ փոփոխական արդյունքներ կամ ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին և կարող է ազդել այդ ներդրումներից ստացվող արդյունքների վրա իր իրավասությունների միջոցով: Մասնավորապես, հումարը վերահսկում է ներդրումը, միայն և միայն այն դեպքում, երբ բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

- հումարն ունի իրավասություն ներդրման օբյեկտի նկատմամբ (այսինքն՝ գոյություն ունեցող իրավունքներ, որոնք ապահովում են ներդրման օբյեկտի նշանակալի գործունեությունը կառավարելու հնարավորություն),
- հումարն ունի իրավունք ներդրումներից ստացվող փոփոխական արդյունքների նկատմամբ և ենթարկվում է այդ արդյունքների փոփոխությունների հետ կապված ռիսկին,
- հումարն ունի հնարավորություն օգտագործելու իր իրավասությունները ներդրման օբյեկտի նկատմամբ՝ ներդրումներից փոփոխական արդյունքների վրա ազդելու նպատակով:

Որպես կանոն, ենթադրվում է, որ վերահսկողությունը պայմանավորված է ձայնի իրավունքի մեծամասնությամբ: Սույն ենթադրության հաստատման, ինչպես նաև համբի մոտ մեծամասնությունից ավելի քիչ քվեարկման կամ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ մեծամասնությունից ավելի քիչ նմանատիպ իրավունքների առկայության դեպքում, հումարը հաշվի է առնում է բոլոր փաստերը և հանգամանքները տվյալ ներդրման օբյեկտի նկատմամբ իրավասության առկայությունը գնահատելիս, ներառյալ՝

- ներդրման օբյեկտի նկատմամբ ձայնի իրավունք ունեցող անձանց հետ պայմանագրային համաձայնությունը,
- այլ համաձայնագրերից ծագող իրավունքները,
- համբին պատկանող առկա և հնարավոր քվեարկման իրավունքները:

Դուստր կազմակերպության համախմբումը սկսվում է, երբ հումարը ձեռք է բերում վերահսկողություն դուստր ընկերության նկատմամբ և դադարում է, երբ հումարը կորցնում է այդ վերահսկողությունը: Ներխմբային բոլոր գործարքները, ինչպես նաև այդ գործարքների արդյունքում առաջացած մնացորդներն ու չիրացված օգուտները ամբողջությամբ բացառվում են: Չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին:

Ամիրաժեշտության դեպքում, դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրտվում են՝ այդ ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխանեցնելու նպատակով: Առանց վերահսկման կորստի դուստր ընկերությունում մասնակցության փոփոխությունը հաշվառվում է որպես սեփական կապիտալում փոփոխություն: Դուստր կազմակերպության վնասները վերագրվում են չվերահսկող բաժնեմասին, նույնիսկ եթե այն հանգեցնում է բացասական մնացորդի: Եթե հումարը կորցնում է դուստր կազմակերպության նկատմամբ վերահսկողությունը, այն ապաճանաչում է դուստր կազմակերպության ակտիվները (ներառյալ՝ գույքիլը) և պարտավորությունները, ցանկացած չվերահսկվող բաժնեմասի հաշվեկշռային արժեք, սեփական կապիտալում արտացոլվող փոխարկման կուտակված տարբերությունները, ճանաչում է ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը, մնացած ներդրման իրական արժեքը, գործարքի արդյունքում առաջացած ավել կամ պակաս գումարը շահույթում կամ վնասում, վերադասակարգում է նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված տարրերի մայր կազմակերպության բաժինը շահույթում կամ վնասում կամ չբաշխված շահույթում:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Ասոցիացված են համարվում այն կազմակերպությունները, որոնցում խումբը ունի 20%-ից 50% քվեարկող բաժնեմաս կամ խումբն ունի էական ազդեցության այլ հնարավորություններ, որը, սակայն, չի նշանակում լիովին վերահսկում: Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գույքի: Հաշվեկշռային արժեքի հետագա փոփոխությունները արտացոլում են միավորմանը հաջորդող խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության գուտ ակտիվների բաժնեմասի փոփոխությունները: Խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպության շահույթի կամ վնասի բաժնեմասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստներում փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում: Այնուամենայնիվ, երբ խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպություններում վնասների բաժինը գերազանցում է իր բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպությունում, խումբը չի ճանաչում հետագա կորուստները, եթե խումբը չի պարտավորվում հետագա վճարումներ կատարել ասոցիացված կազմակերպությանը կամ ասոցիացված կազմակերպության անունից:

Խմբի և իր ասոցիացված կազմակերպության միջև գործարքներից չիրացված օգուտները բացառվում են մինչև խմբի՝ ասոցիացված կազմակերպությունում բաժնեմասը: չիրացված վնասները նույնպես բացառվում են, բացառությամբ այն դեպքի, երբ համապատասխան գործարքը վկայում է փոխանցվող ակտիվի արժեզրկման մասին:

Իրական արժեքի չափում

Խումբն իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ ընթացիկ շուկայական պայմաններում, հիմնական կամ դրա բացակայության դեպքում՝ ամենաբարենպաստ շուկայում կստացվեր շուկայի մասնակիցների միջև՝ սովորական գործարքում ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու դիմաց: Իրական արժեքով չափումը ենթադրում է, որ ակտիվի վաճառքը կամ պարտավորության փոխանցումը կատարվում է՝

- այդ ակտիվի կամ պարտավորության հիմնական շուկայում, կամ
- հիմնական շուկայի բացակայության դեպքում՝ տվյալ ակտիվի կամ պարտավորության համար ամենաբարենպաստ շուկայում:

Խումբը պետք է հասանելիություն ունենա հիմնական կամ ամենաբարենպաստ շուկա: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափվում է՝ կիրառելով այնպիսի ենթադրություններ, որոնք շուկայի այլ մասնակիցները կօգտագործեն ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը որոշելիս՝ ենթադրելով, որ շուկայի մասնակիցները գործում են իրենց լավագույն տնտեսական շահերից ելնելով: Ոչ ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի չափումը հաշվի է առնում շուկայի մասնակցի՝ տնտեսական օգուտներ ստեղծելու կարողությունը՝ ակտիվի առավել արդյունավետ և լավագույն օգտագործումից կամ այն շուկայի մեկ այլ մասնակցի վաճառելուց, ով ակտիվը կօգտագործեր առավել արդյունավետ և լավագույն կերպով:

Խումբն օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում, և որոնք համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնի հասցնելով համապատասխան դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնի հասցնելով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների օգտագործումը:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվով: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով և գործարքի ծախսերը նվազեցվում կամ ավելացվում են տվյալ գումարին, բացառությամբ՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման տեսակներ

Խումբն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից, չափումն իրականացնելով՝

- Ամորտիզացված արժեքով,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խումբն իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խումբը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային պարտավորություններից և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ, հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր

Խումբը չափում է բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները, հաճախորդներին տրված վարկերը և ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ֆինանսական ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի դիմաց տոկոսների վճարումներ (SPPI):

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բիզնես մոդելն արտացոլում է խմբի կողմից ակտիվների կառավարման համար կիրառվող մեթոդը՝ դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման նպատակով: Արդյոք խմբի նպատակն է՝ (i) ակտիվներից բացառապես ստանալ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման համար») կամ (ii) պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում, և ակտիվների վաճառքի արդյունքում առաջացած դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի համար») կամ այն դեպքում, երբ կիրառելի չէ (i)-ը կամ (ii)-ը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելի մաս և չափվում են ԻԱՇՎ-ով:

Խմբի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ ավելի բարձր՝ համախմբված պորտֆելների մակարդակով, և հիմնվում է այնպիսի դիտարկելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- Բիզնես մոդելի արդյունավետության և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների գնահատման և խմբի առանցքային ղեկավար անձնակազմին ներկայացված մեխանիզմները,
- Բիզնես մոդելի արդյունավետության (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը, մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները,
- Բիզնեսի կառավարիչների փոխհատուցման եղանակները (օրինակ՝ փոխհատուցումը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքների կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա),
- Վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, արժեքը և ժամկետները նույնպես հանդիսանում են խմբի գնահատման կարևոր գործոններ:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամիտ ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «հոռետեսական» կամ «սթրեսային» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական միջոցների հոսքերը տեղի են ունենում խմբի սկզբնական ակնկալիքներից տարբեր կերպով, Խումբը չի փոխում տվյալ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայի համար հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր առաջացող կամ նոր ձեռք բերվող ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարման (SPPI) գնահատումներ

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Խումբը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են SPPI գնահատման պահանջներին:

Այս գնահատման նպատակով, մայր գումար հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման ժամանակ և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի կյանքի ընթացքում (օրինակ՝ եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ վարձատրության/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրի մեջ սովորաբար տոկոսի ամենակարևոր տարրերն են՝ փողի ժամանակային արժեքը և վարկային ռիսկը: SPPI գնահատումը իրականացնելու համար Խումբը կիրառում է դատողություն և հաշվի է առնում համապատասխան գործոններ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվի արժույթը և տոկոսադրույքի գործողության ժամանակահատվածը:

Համեմատության համար, այն պայմանագրային դրույթները, որոնք առաջացնում են ավելի քան նվազագույն ենթարկվածություն ռիսկերին կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի տատանողականության, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում միայն մայր գումարի և դրա չմարված մասի վրա տոկոսի վճարում հանդիսացող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր: Այս դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ (շարունակություն)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Խուճբը չափում է պարտքային գործիքները իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը, Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Խուճբը թողարկում է ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածություններ:

Ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար Խճբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարների առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեքի և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիայի տարբերության և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խուճբը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Խուճբը սկզբնական ճանաչումից հետո չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները, չհաշված բացառիկ դեպքերը, երբ Խուճբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ զերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները հանվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու նպատակով, և այդ դրամական հոսքերը իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ, և (ii) դրանք չեն սահմանվել որպես ԻԱՇՎ-ով չափվող:

ԿԲ-ում պահվող պարտադիր դրամական մնացորդներ

ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն Խճբի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս՝ դրամական միջոցների հոսքերի համախմբված հաշվետվության նպատակով:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործառնություններ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերի նկատմամբ պահանջների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում՝ արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առքուվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը բնականոն գործունեության ընթացքում արժույթային և կապիտալի շուկաներում օգտագործում է տարատեսակ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ, ներառյալ՝ ֆորվարդները, ֆյուչերսները, սվոպերը և օպցիոնները: Այդ ֆինանսական գործիքները նախատեսված են առևտրի համար և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշման հիման վրա կամ գնորոշման մոդելներով, որոնք հիմնված են բազիսային գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային արժեքների և այլ գործոնների վրա: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները՝ պարտավորությունների կազմում:

Նշված գործառնություններից ստացված արդյունքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտ/(վնաս) կամ արտարժույթային գործառնություններից զուտ շահույթ կամ վնաս՝ կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը հիբրիդային գործիքի բաղադրիչ է, որը ներառում է նաև ոչ ածանցյալ մայր-պայմանագիր, որի արդյունքում համակցված գործիքի դրամական հոսքերի մի մասը տատանվում է առանձին ածանցյալ գործիքի նման: Ներկառուցված ածանցյալ գործիքը առաջացնում է փոփոխություններ որոշ կամ բոլոր դրամական միջոցների հոսքերում, որոնք հակառակ դեպքում պահանջվում էին պայմանագրով, կախված սահմանված տոկոսադրույքից, ֆինանսական գործիքի գնից, ապրանքի գնից, արտարժույթի փոխարժեքից, գների ինդեքսից կամ դրույքից, վարկանշից կամ վարկային ինդեքսից, այլ փոփոխականից, պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այն հատուկ չէ պայմանագրի կողմի համար: Ֆինանսական գործիքին կցված, բայց այդ գործիքից անկախ փոխանցվող ածանցյալ գործիքը, կամ գործիքը, որի պայմանագրային կողմը տարբերվում է այդ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմից, չի հանդիսանում պարունակվող ներգրավված ածանցյալ գործիք, այլ առանձին ածանցյալ գործիք է:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Պարտավորություններում կամ ոչ ֆինանսական մայր պայմանագրերում ներկառուցված ածանցյալ գործիքները դիտարկվում են որպես առանձին ածանցյալ գործիքներ և հաշվառվում են իրական արժեքով, եթե համապատասխանում են ածանցյալ գործիքի վերոնշյալ սահմանմանը, նրանց տնտեսական հատկանիշները և ռիսկերը սերտորեն կապված չեն մայր պայմանագրի հետ, և մայր պայմանագիրը չի համարվում առևտրային նպատակներով կնքված կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով հաշվառվող:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և SPPI-ի գնահատումների հիման վրա:

Փոխառություններ

Թողարկված ֆինանսական գործիքները կամ դրանց բաղկացուցիչները դասակարգվում են որպես պարտավորություններ, եթե պայմանագրային համաձայնության արդյունքում խումբն ունի պարտավորություն փոխանցելու դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ, կամ այլ կերպ կատարելու պարտավորությունները, բացի հաստատուն գումարով դրամական միջոցների կամ այլ ֆինանսական ակտիվների՝ սեփական բաժնեմասային գործիքների հաստատուն քանակով փոխարինելը: Նման գործիքները իրենց մեջ ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատոմսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառու միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառման միջոցով: Պարտավորության ապաճանաչման դեպքում, ինչպես նաև ամորտիզացիայի ընթացքում, եկամուտներն ու ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Եթե խումբը գնում է իր սեփական պարտքը, այն հանվում է ֆինանսական վիճակի համախմբված հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ստորադաս վարկեր

Ստորադաս վարկերը կարող են վճարվել միայն լուծարման դեպքում այն բանից հետո, երբ բավարարվել են ավելի բարձր առաջնահերթություն ունեցող այլ պարտատերերի պահանջները: Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խումբը՝ որպես վարձակալ

Խումբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խումբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Խումբը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ (այն ամսաթիվը, երբ հիմքում ընկած ակտիվը հասանելի կդառնա վարձակալի կողմից օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, և ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորության ցանկացած վերաչափմամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հսումը խելամոռեն համոզված է, որ ձեռք կբերի վարձակալված ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պայմանագրի ավարտին, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկում է գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից և վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ենթակա են արժեզրկման գնահատման:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ հսումը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորությունը վարձակալության ժամկետի ընթացքում վճարման ենթակա վարձավճարների ներկա արժեքով: Վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումները (ներառյալ՝ ըստ Էուլայան հաստատուն վճարումներ)՝ հանած վարձակալության ցանկացած ստացվելիք խրախուսումը, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարները, որոնք սպասվում է, որ կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո:

Վարձակալության գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե տեղի են ունենում վերափոխումներ, վարձակալության ժամկետի փոփոխություն, ըստ Էուլայան հաստատուն վարձավճարների փոփոխություն կամ հիմքում ընկած ակտիվի գնման գնահատումներում փոփոխություն:

Կարճաժամկետ վարձակալություններ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալություններ

հսումը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): հսումը կիրառում է նաև փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Գործառնական – հսումը՝ որպես վարձատու

Վարձակալությունները, երբ հսումը չի փոխանցում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված նշանակալի բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, դասակարգվում են որպես գործառնական վարձակալություն: Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս: Պայմանական վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն ժամանակահատվածի ընթացքում, որում դրանք ստացվում են:

Ֆինանսական – հսումը որպես վարձատու

Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից հսումը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է այնպիսի գրաֆիկի վրա, որն ապահովում է հատուցման հաստատուն պարբերական դրույք ֆինանսական վարձակալության շրջանակներում վարձատուի զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվների հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները հաշվանցվում են պարտավորություններով և ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են զուտ մնացորդով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավական հիմք և գոյություն ունի դրանք զուտ հիմքով մարելու կամ միաժամանակ ակտիվները իրացնելու և պարտավորությունները մարելու մտադրություն: Հաշվանցում կատարելու իրավունքը չպետք է պայմանավորված լինի ապագա ժամանակաշրջանի դեպքերով և պետք է ունենա իրավական ուժ բոլոր ստորև ներկայացված դեպքերում՝

- բնականոն գործունեության ընթացքում,
- պարտականությունների չկատարման դեպքում,
- կազմակերպության կամ դրա որևէ գործընկերոջ վճարունակ չլինելու կամ լուծարման ժամանակ:

Սույն պայմանները, որպես կանոն, չեն տարածվում հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի, հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի վրա, և համապատասխան ակտիվներն ու պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում արտացոլվում են համախառն արժեքով:

Վերանայված վարկեր

Հնարավորության դեպքում խումբը ձգտում է վերանայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խումբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ խումբը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,
- եթե փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի SPPI չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում զգալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխությունը չի բերում ապաճանաչման: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույթով (EIR) գեղչված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, խումբը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին ֆինանսական հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույթով (EIR), այն չափով, որքանով արժեզրկումից վնասը դեռ չի հաշվառվել:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, խումբը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված:

Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերակազմավորված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան.
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձառջանի համար՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի դեպքերում, ֆինանսական ակտիվի մի մասը կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ

- ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքի ժամկետն ավարտված է,
- Խուճբը փոխանցում է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամբողջությամբ և առանց էական ուշացման փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով, ինչպես նաև,
- Խուճբը (ա) փոխանցել է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցել և չի պահպանել ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը:

Այն դեպքում, երբ Խուճբը փոխանցել է ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, ո՛չ փոխանցել և ո՛չ էլ պահպանում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցել ակտիվի նկատմամբ վերահսկողության իրավունքը, ակտիվը ճանաչվում է այնքանով, որքանով Խուճբը շարունակում է մասնակցություն ունենալ տվյալ ակտիվում:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի նկատմամբ երաշխիքի ձև, այդպիսի մասնակցությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և փոխհատուցման առավելագույն գումար, որը կարող է պահանջվել խմբից:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի գծով թողարկված/կամ գնված օպցիոնի ձև (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), խմբի մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Խուճբը կարող է հետ գնել փոխանցված ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված ակտիվի գծով վաճառված օպցիոնի (ներառյալ՝ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոններ կամ նմանատիպ գործիքներ), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցված ակտիվի իրական արժեք և օպցիոնի իրագործման գին:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Խուճբը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խուճբը կարող է դուրս գրել դեռևս բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Խուճբը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքի: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարված են (այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտավորությունը կատարվել է, չեղյալ է հայտարարվել կամ դրա գործողության ժամկետը լրացել է):

Խմբի և նրա սկզբնական պարտատերերի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումն էականորեն տարբերվող պայմաններով, ինչպես նաև գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների պայմանների էական փոփոխությունները հաշվառվում են որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Պայմանները զգալիորեն տարբերվում են, եթե դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, համաձայն նոր պայմանների, ներառյալ ցանկացած վճար՝ հանած ցանկացած ստացված վճարներ և գեղչելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, առնվազն 10%-ով տարբերվում է

սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական միջոցների հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճանաչվում են շահույթ կամ վնաս մարումից: Եթե փոխանակումը կամ փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես դատողության փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխարկման մեթոդ, ընդ որում, ցանկացած շահույթ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, եթե հաշվեկշռային արժեքի տարբերության տնտեսական էությունը չի վերաբերում սեփականատերերի հետ կապիտալի գործարքին:

Հարկում

Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ հարկի այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միավորներին կամ ուղղակիորեն կապիտալում ճանաչված՝ բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում կամ ուղղակիորեն կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում հետևյալ ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ գուղվի, որը չի նվազեցվում հարկային նպատակներով, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որոնք ազդեցություն չունեն ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե հումբը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր հարկային տարբերությունները:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է արժեզրկման տեսանկյունից այն դեպքում, երբ առաջանում են դեպքերի կամ իրավիճակների այնպիսի փոփոխություններ, որոնք վկայում են, որ այդպիսի ակտիվների արժեքը, հնարավոր է, որ չի փոխհատուցվի:

Փաստացի արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հորը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունն ու արժեզրկումից կուտակված վնասները: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը բացառվում է՝ միաժամանակ նվազեցվելով ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, և ստացված գումարը վերահաշվարկվում է՝ հաշվի առնելով ակտիվի վերագնահատված գումարը: Վերագնահատման արժեքի աճը արտացոլվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների կազմում, եթե այն տվյալ ակտիվի արժեքի նախորդ նվազման վերականգնում չէ, որը նախկինում արտացոլվել էր ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Այս դեպքում ակտիվի արժեքի աճը վերագրվում է ֆինանսական արդյունքներին: Վերագնահատումից արժեքի նվազումը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ նախկինում հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում արտացոլված նույն ակտիվի գծով արժեքի աճի հաշվին այդպիսի նվազեցման անմիջական հաշվանցմանը:

Ակտիվի օտարման դեպքում վերագնահատման պահուստում ներառված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը սկսվում է կատարվել այն ժամանակ, երբ այն օգտագործման համար մատչելի է դառնում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարի
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	5-10
Փոխադրամիջոցներ	7-10
Այլ	7-10

Վարձակալության բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում, բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Գուդվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը սկզբնապես ճանաչվում է խմբի կողմից փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերության արժեքով: Դուստր ընկերության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը ճանաչվում է գուդվիլի և ոչ նյութական ակտիվների կազմում: Ասոցիացված կազմակերպության ձեռքբերման ժամանակ առաջացող գուդվիլը արտացոլվում է ասոցիացված կազմակերպություններում կատարված ներդրումների կազմում: Սկզբնական ճանաչումից հետո գուդվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուդվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություններ կամ հանգամանքների փոփոխություններ վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից խմբի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր, մինչև միավորումը չգերազանցի գործառնական սեգմենտը՝ համաձայն ՖՀՄՍ 8 «Գործառնական սեգմենտներ» ստանդարտի սահմանման:

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերն ու լիցենզիաները:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով: Ձեռնարկատիրական միավորման արդյունքում ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվների արժեքը ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված վնասները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով օգտակար ծառայության ընթացքում, որը կազմում է 7-ից 10 տարի, և գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից, երբ առկա են ոչ նյութական ակտիվի արժեզրկման հայտանիշներ: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են, նվազագույնը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և զուտ իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Բաժնետիրական կապիտալ

Կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք հայեցողական շահաբաժինների իրավունք են տալիս, դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում՝ որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հաղիսանում խմբի ակտիվներ:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, այլ բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ պարտավորության մարման հետ կապված ռեսուրսների արտահոսքը համարվում է քիչ հավանական:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը

Եկամուտները ճանաչվում են, եթե հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կներհոսեն խումբ, և այդ եկամուտները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն նախքան եկամտի ճանաչումը:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս

Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով գեղչված ակնկալվող ապագա դրամական վճարումները կամ ներհոսքերը ֆինանսական գործիքի ենթադրվող ողջ օգտագործման ժամանակահատվածում կամ կիրառելի դեպքերում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածում, ճշգրտորեն գեղչվում են մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է արժեզրկված, Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտը՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ֆինանսական ակտիվը վերականգնվում է և այլևս արժեզրկված չէ, Խումբը վերադառնում է համախառն հիմքով տոկոսային եկամտի հաշվարկին:

Ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների համար Խումբը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Վարկային ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը (EIR) այն տոկոսադրույքն է, որով սկզբնական ճանաչման ժամանակ գեղջվում են ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը (ներառյալ՝ վարկային կորուստները)՝ ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI) ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքին:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեզրկված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեզրկված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերադասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեզրկման հակադարձում:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը, և ներկայացվում ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ տոկոսային եկամուտներում»:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Այլ եկամուտ» հոդվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ

Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից Խումբը ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեզրկվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Կոմիսիոն վճարները կամ դրանց բաղկացուցիչ մասերը, որոնք կապված են որոշակի կատարողական պարտավորությունների հետ, ճանաչվում են համապատասխան ցուցանիշների բավարարումից հետո: Երբ պայմանագրով նախատեսված է փոփոխական փոխհատուցում, միջնորդավճարների գծով եկամուտը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով որ հավանական է, որ ճանաչված կուտակային եկամտի զգալի մասի հակադարձում տեղի չի ունենա, մինչև հետագայում լուծվի փոփոխական փոխհատուցման հետ կապված անորոշությունը:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ Խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորներով իրականացված ծրագրերի դեպքում Խումբը, ընդհանուր առմամբ, հաճախորդների կողմից կուտակված և չիրացված միավորների գծով պարտավորություն է ճանաչում, իրացվելու դեպքում՝ ճանաչում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտ ճանաչվում է, երբ խմբի՝ վճարումը ստանալու իրավունքը սահմանվում է:

Արտարժույթի վերահաշվարկ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով, որը խմբի գործառնական ու հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթի՝ գործարքի օրվա միջին շուկայական փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Արտարժույթային գործառնություններից օգուտներ/(վնասներ)» արտարժույթի վերագնահատում» հոդվածում: Ոչ դրամային հոդվածների համար, որոնք ներկայացվում են արտարժույթով արտահայտված սկզբնական արժեքով, վերագնահատման ժամանակ կիրառվում է սկզբնական գործարքի ամսաթվի փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքը:

Գործարքի ամսաթվի դրությամբ պայմանագրային փոխարժեքի և ԿԲ փոխարժեքի տարբերությունը ներառվում է եկամտի կազմում՝ նվազեցված արտարժույթով կատարված գործարքի գծով ծախսերը: 2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԿԲ-ի կողմից հայտարարված փոխարժեքը կազմում էր 1 ԱՄՆ դոլարի համար 404.79 և 393.57 և 1 Եվրոյի համար 447.90 և 420.06 ՀՀ դրամ համապատասխանաբար:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով, աշխատակիցները ծառայությունների մատուցման համար վարձատրություն են ստանում բաժնային գործիքներով (բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ):

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի դրույթներ (շարունակություն)

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործարքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքի հիման վրա այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է, համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ: Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի գծով ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողական պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում): Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մինչև իրավունքի առաջացման ամսաթիվը ճանաչված կուտակային ծախսը արտացոլում է իրավունքի առաջացման ամսաթվի լրանալու աստիճանը և բաժնային գործիքների նկատմամբ իրավունքների առաջացման՝ խմբի լավագույն գնահատականը: Ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության ծախսը կամ կրեդիտը ներկայացնում է այդ ժամանակաշրջանի սկզբում և վերջում ճանաչված կուտակային ծախսի շարժը:

Իրավունքի ստացման ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը որոշելիս ծառայության հետ կապված պայմանները և ոչ շուկայական պայմանները հաշվի չեն առնվում, սակայն պայմանների բավարարման հավանականությունը հաշվի է առնվում բաժնային գործիքների քանակի որոշման համար, որոնց գծով խմբի լավագույն գնահատականի համաձայն իրավունքները կառաջանան:

Շուկայական պայմաններն արտացոլվում են շնորհման ամսաթվի իրական արժեքում: Վճարումների հետ կապված ցանկացած այլ պայմաններ, որոնք ներառված չեն ծառայության պահանջներում, համարվում են իրավունք չառաջացնող պայմաններ: Իրավունք չառաջացնող պայմաններն արտացոլվում են վարձատրության իրական արժեքում և հանգեցնում են վարձատրության գծով ծախսի անհապաղ ճանաչմանը, եթե չկան ծառայության կամ կատարողականի հետ կապված այլ պայմաններ:

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

5 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Դատողություններ

Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում դեկլարությունը կատարել է հետևյալ դատողությունները, բացառությամբ գնահատումների, որոնք առավելագույն ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

Գնահատումների անորոշություն

Խմբի կողմից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված գումարների վերաբերյալ դեկլարությունը կատարել է հետևյալ առավել կարևոր գնահատումները և դատողությունները.

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում

Հիմնական միջոցների իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համեմատական մեթոդով: Այսինքն, գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա՝ Էականորեն ճշգրտված գույքի բնույթի, գտնվելու վայրի և պայմանների տարբերություններն արտացոլելու համար: Խումբը ներգրավում է անկախ փորձագետների իր գույքերը գնահատելու համար:

Ֆինանսական գործիքների չափումը

Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ:

Բաժնետոմսով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է Բանկի բաժնետոմսերի իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ դրամաշնորհը տրամադրվում է՝ օգտագործելով համապատասխան գնահատման մոդելը: Այս մոդելների տվյալները վերցված են տեսանելի շուկաներից, որտեղ դա հնարավոր է, բայց եթե դա հնարավոր չէ, իրական արժեքները սահմանելու համար պահանջվում է դատողության որոշակի աստիճան, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 33-ում:

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստ

Ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի գնահատումը ֆինանսական ակտիվների բոլոր դասերի համար պահանջում է դատողություն, մասնավորապես՝ ապագա դրամական հոսքերի գումարի և ժամանակի և գրավի արժեքի գնահատումը՝ արժեզրկման գծով վնասների որոշման և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատման ժամանակ: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Խմբի՝ ակնկալվող վարկային կորուստների հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ:

5 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ (շարունակություն)

ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են՝

- Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեգմենտավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար:

Վարձակալություն-լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի գնահատումը

Խումբը չի կարող հեշտությամբ որոշել վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքը, հետևաբար, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները չափելու համար այն օգտագործում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR): Լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը (IBR) այն տոկոսադրույքն է, որը Խումբը պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Հետևաբար, լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR) արտացոլում է այն, ինչ Խումբը «պետք է վճարեր», որը պահանջում է գնահատել, երբ դիտարկվող տոկոսադրույքներ մատչելի չեն (օրինակ՝ դուստր ընկերությունների համար, որոնք ֆինանսավորման գործարքներ չեն կնքում) կամ երբ դրանք պետք է ճշգրտվեն՝ արտացոլելու ֆինանսական վարձակալության ժամկետներն ու պայմանները (օրինակ, երբ վարձակալությունները դուստր ընկերության գործառնական արժույթով չեն):

Խումբը գնահատում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն (IBR)՝ օգտագործելով դիտարկելի ելակետային տվյալները (օրինակ՝ շուկայական տոկոսադրույքները), երբ առկա է, և պահանջվում է իրականացնել ընկերությանը բնորոշ որոշակի գնահատումներ (օրինակ՝ դուստր ընկերության առանձին վարկանիշը):

6 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Հազ. ՀՀ դրամ		
Կանխիկ միջոցներ	17,659,218	22,665,289
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մասը)	23,735,742	38,560,913
<u>Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում</u>	10,270,185	12,277,358
<u>Կարճաժամկետ ներդրումներ այլ բանկերում</u>		
<u>ՀՀ բանկերում</u>		
ԲԲԸ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	24,205,210	4,663,224
Արժեզրկման գծով պահուստ	(2,944)	(20,518)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	75,867,411	78,146,266

2023թ. Մարտի 31 դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշիվների մնացորդները ներառում են պարտադիր պահուստներ 26,225,698 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 26,139,452 հազ. դրամ):

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 8) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Դրամական միջոցների բոլոր մնացորդները վերագրված են առաջին փուլին: Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում ԱՎԿ պահուստի փոփոխության վերլուծությունը հետևյալն է.

	2023թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Հազ. ՀՀ դրամ		
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	20,518	53,194
ԱՎԿ փոփոխություն	(17,574)	(32,676)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,944	20,518

7 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները.

	31- Մարտ -2024		31- Դեկտեմբեր -2023	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոպ	4,189,455	175,348	4,189,455	190,192
Արժույթային սվոպ	5,487,123	58,515	8,577,752	9,765
	9,676,578	233,863	12,767,207	199,957

8 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	3,510,000	6,005,000
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում	26,061,241	26,827,740
Ընդամենը	29,571,241	32,832,740
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր	-	-
Օտարերկրյա բանկեր	1,791,873	4,187,341
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ արտարժույթի առջուվաճառքի գծով	763,422	163,157
Չմարված գործարքներ	368,706	208,919
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	2,924,001	4,559,417
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,340,598	1,914,392
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	222,471	125,360
Ընդամենը այլ դեբիտորական պարտքեր	1,563,069	2,039,752
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		
Հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	46,814,951	60,035,070
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ մինչև արժեզրկումը	80,873,262	99,466,979
Արժեզրկման գծով պահուստ	(54,772)	(42,883)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	80,818,490	99,424,096
Հազ. ՀՀ դրամ	31-Մարտ -2024	31-Դեկտ-2023
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	42,883	111,174
ԱՎԿ փոփոխություն	11,889	(68,291)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	54,772	42,883

Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ

Մնացորդները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են վարկային քարտերով գործառնությունների համար:

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը, որը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար:

ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով:

Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին օրական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 13), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերի նկատմամբ պահանջների:

8 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ (շարունակություն)

Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառությունների կեստրոնացում

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2023թ-ին՝ ՀՀ ԿԲ), որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային որակ

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված բոլոր վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

9 Ներդրումային արժեթղթեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով		
<i>Բանկի կողմից պահվող՝</i>		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	-	-
Հանած. արժեզրկումից կորուստներ	-	-
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	-
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ		
<i>Բանկի կողմից պահվող՝</i>		
<i>Պետական պարտատոմսեր</i>		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	18,249,887	18,238,634
<i>Կորպորատիվ պարտատոմսեր</i>		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	284,257	296,266
<i>Բաժնային գործիքներ</i>		
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր	112,381	112,983
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող և բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ	18,646,525	18,647,883
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող բաժնային գործիքներ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Գնանշված բաժնային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	2,890,110	2,775,053
Ընդամենը՝ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ ֆիքսված եկամտաբերությամբ գործիքներ	2,890,110	2,775,053
	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Գրավադրված գործիքներ առքուվաճառքի պայմանագրերի ներքո		
	-	-
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր		
Ընդամենը՝ օրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող գրավադրված գործիքներ առքուվաճառքի պայմանագրերի ներքո	-	-

«ԱԿՔԱ Բանկ» ԲԲԸ

01 Հունվարի 2024 – 31 Մարտ 2024թթ. հաշվետու ժամանակահատվածի համախմբված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկի կողմից պահվող

21,836,100

-

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը բորսաներում և քլիրինգային ընկերություններում:

2024թ.-ին հունվրն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնեմասից ստացել է 2,174 հազ. ՀՀ դրամի չափով շահաբաժիններ (2023թ.՝ 3,185 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ (տես ծանոթագրություն 29):

10 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	111,828,002	113,677,727
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	84,399,584	76,819,141
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	196,227,585	190,496,868
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)		
Սպառողական վարկեր	117,536,449	115,348,727
Հիփոթեքային վարկեր	57,522,498	55,818,879
Վարկային քարտեր	13,251,063	13,823,180
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	-	-
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	188,310,009	184,990,786
Գյուղատնտեսական վարկեր		
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	73,303,963	71,047,967
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	16,463,905	16,539,536
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված գյուղատնտեսական վարկեր ամորտիզացված արժեքով	89,767,869	87,587,503
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	474,305,463	463,075,156
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,779,089)	(5,271,996)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով	468,526,374	457,803,159

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	442,750,040	7,191,301	13,104,136	29,681	463,075,156
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	59,335,409	-	-	-	59,335,409
Մարված ակտիվներ	(41,522,492)	(561,084)	(2,739,694)	844	(44,822,427)
Տեղափոխում Փուլ 1	193,136	(193,038)	(99)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,765,489)	1,765,489	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(1,010,629)	(1,097,235)	2,107,864	-	-
Վերականգնումներ	-	-	661,656	-	661,656
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(48,137)	-	(48,137)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,714,045)	(87,915)	(93,653)	(581)	(3,896,194)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	454,265,930	7,017,519	12,992,073	29,944	474,305,463

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

01 Հունվարի 2024 – 31 Մարտ 2024թթ. հաշվետու ժամանակահատվածի համախմբված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,421,424	258,629	3,591,942	-	5,271,996
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ. Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	375,330	-	-	-	375,330
Մարված ակտիվներ	(68,484)	(5,409)	(519,465)	-	(593,358)
Տեղափոխում Փուլ 1	15,418	(15,418)	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(39,505)	39,505	-	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(172,178)	(154,689)	326,866	-	-
ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(12,294)	176,334	527,089	-	691,129
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	184,188	1,892	(601,886)	-	(415,805)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	282,475	42,215	(267,396)	-	57,295
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հատվածից)	-	-	182,509	-	182,509
Վերականգնումներ	-	-	344,109	-	344,109
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(48,137)	-	(48,137)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(9,121)	(1,621)	(17,941)	-	(28,683)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	1,694,778	299,223	3,785,086	-	5,779,089

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտի 31	2023թ. Դեկտեմբերի 31
Ֆինանսական անձինք	261,612,444	256,038,750
Սնունդ և խմիչք	51,841,519	52,385,568
Առևտուր	41,770,092	40,241,793
Շինարարություն	45,049,531	40,744,671
Արտադրություն	10,721,916	9,850,887
Գյուղատնտեսություն	19,172,750	19,464,830
Տրանսպորտ	5,348,707	5,228,520
Ֆինանսական հատված	8,536,886	8,271,254
Էներգետիկա	8,537,245	8,926,533
Այլ	21,714,374	21,922,349
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,779,089)	(5,271,996)
Չուտ հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	468,526,374	457,803,159

11 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	2024թ. Մարտի 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Հազ. ՀՀ դրամ		
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	79,716,986	79,275,690
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,671,521	5,975,854
Համախառն ֆինանսական վարձակալություն	85,388,507	85,251,544
Արժեզրկման գծով պահուստ	(803,264)	(725,033)
Զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	84,585,242	84,526,511

Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրանց գծով ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	84,090,970	212,056	948,518	85,251,544
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,382,590	-	-	8,382,590
Մարված ակտիվներ	(7,026,986)	(59,412)	(184,514)	(7,270,911)
Տեղափոխում Փուլ 1	60,337	(60,337)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(366,453)	366,453	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(24,519)	(76,100)	100,620	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(966,687)	(1,243)	(6,786)	(974,716)
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	84,149,253	381,416	857,838	85,388,507
Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	266,990	6,269	451,775	725,033
Տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.				
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,057	-	-	36,057
Մարված ակտիվներ	(2,901)	(320)	(3,269)	(6,490)
Տեղափոխում Փուլ 1	1,294	(1,294)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(1,463)	1,463	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(98)	(2,730)	2,827	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(688)	8,975	40,077	48,364
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	56,546	(686)	(61,700)	(5,840)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	88,748	5,409	(22,065)	72,092
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	13,959	13,959
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(3,840)	(32)	(3,948)	(7,822)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	351,898	11,646	439,721	803,264

11 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ (շարունակություն)

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի տնտեսական վերլուծություն

Կորպորատիվ հաճախորդների հետ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերը առավելապես կնքվել են ՀՀ հաճախորդների հետ, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

	2024թ. Մարտի 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Շինարարություն	22,716,233	23,384,448
Սննդի և ըմպելիքների արտադրություն	15,852,927	16,261,468
Գյուղատնտեսություն	9,358,479	8,569,462
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,671,521	5,975,854
Առևտուր	8,347,977	8,768,709
Սպասարկման ոլորտ	8,608,860	7,537,971
Արտադրություն	10,153,604	9,527,585
Տրանսպորտ	4,083,465	4,528,927
ՀԷԿ-եր	95,240	107,570
Կաշվե իրերի արտադրություն	93,054	105,632
Օդային տրանսպորտ	-	-
Այլ	407,145	483,918
Արժեզրկման գծով պահուստ	(803,264)	(725,033)
Զուտ ներդրում ֆինանսական վարձակալությունում	84,585,242	84,526,511

12 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամուլդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ Խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը:

Ասոցիացված կազմակերպության ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտի 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Ընդամենը ակտիվներ	5,106,427	4,424,500
Ընդամենը պարտավորություններ	931,690	802,465
Զուտ ակտիվներ	4,174,736	3,622,035
Խմբի մասնաբաժինը զուտ ակտիվներում 49%	2,045,621	1,774,796

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չկար որևէ նշանակալի սահմանափակում ասոցիացված կազմակերպություններից Խմբին շահաբաժինների տեսքով միջոցներ փոխանցելու նկատմամբ:

Խումբը 2023թ. հունիս ամսին եռամսյակում ստացել է շահաբաժիններ ասոցիացված կազմակերպությունից 698,577 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 539,806 հազ. ՀՀ դրամ):

Խմբի բաժնեմասը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամտում հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	31/03/2024թ.	2023թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ	247,545	1,019,039
Այլ համապարփակ եկամուտ	19,089	78,857
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	266,634	1,097,896

13 Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	Հոդ և շենքեր	Վարձակա- լած գույքի բարելավում	Գրասենյա- կային տեխնիկա	Կառուց- վածքներ և սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Գուղվիլ	Ծրագրա- շար և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվ- ներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>									
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք									
2024թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	11,617,195	1,360,402	11,456,469	3,592,459	638,257	-	8,554,236	5,074,711	42,293,728
Ավելացում	315,666	96,748	1,425,112	125,913	-	-	144,754	1,130,103	3,107,453
Օտարում և դուրսգրում	(269,460)	(37,062)	(137,155)	(12,218)	(27,600)	-	(63,253)	(130,843)	(546,748)
2024թ. Մարտի 31-ի դրությամբ	11,663,401	1,420,088	12,744,425	3,706,154	610,657	-	8,635,736	6,073,971	44,854,433
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում									
2024թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	251,885	540,802	5,961,328	2,300,030	74,428	-	3,761,520	2,292,758	15,182,751
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	54,106	22,007	251,497	68,401	19,805	-	233,436	224,634	873,886
Օտարում և դուրսգրում	-	-	(100,693)	(8,726)	(4,251)	-	(51,714)	(95,305)	(260,690)
2024թ. Մարտի 31-ի դրությամբ	305,991	562,809	6,112,132	2,359,705	89,982	-	3,943,242	2,422,087	15,795,948
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
2024թ. Մարտի 31-ի դրությամբ	11,357,411	857,279	6,632,293	1,346,449	520,675	-	4,692,494	3,651,884	29,058,483

13 Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ (շարունակություն)

	Հոդ և շենքեր	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Գրասենյա- կային տեխնիկա	Կառուց- վածքներ և սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Գուդվիլ	Ծրագրա- շար և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվ- ներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>									
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք									
2023թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	12,320,458	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Ավելացում	448,737	547,668	2,025,424	506,440	134,807	-	688,620	1,858,331	5,795,444
Օտարում և դուրսգրում	(1,152,000)	-	(91,668)	(198,600)	(25,850)	(18,132)	(91,702)	(629,922)	(1,793,290)
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,617,195	1,360,402	11,456,469	3,592,459	638,257	-	8,554,236	5,074,711	42,293,728
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում									
2023թ. Հունվարի 1-ի դրությամբ	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	246,289	122,043	985,826	317,979	71,992	-	831,651	737,007	3,312,787
Օտարում և դուրսգրում	(14,848)	-	(220,616)	(173,228)	(2,740)	-	(88,740)	(560,994)	(1,061,166)
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	251,885	540,802	5,961,328	2,300,030	74,428	-	3,761,520	2,292,758	15,182,751
Զուտ հաշվեկշռային արժեք									
2023թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	11,365,310	819,600	5,495,141	1,292,429	563,829	-	4,792,715	2,781,953	27,110,978

Խուճբը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքները գնահատելու համար: Իրական արժեքների գնահատումը հիմնված է շուկայական գործարքների գների վրա: Վերագնահատումն իրականացվել է 2022 դեկտեմբերի 1-ին:

Խուճբը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ներառում են միայն շենքեր:

14 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

	01/01/24-31/03/24թ.	01/01/23-31/03/23թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	1,632,607	894,594
Հետաձգված հարկային փոխհատուցում՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(48,494)	363,867
Շահութահարկի գծով ծախս	1,584,113	1,258,461

Ընթացիկ և հետաձգված հարկի համար կիրառվող դրույքաչափը կազմել է 18%:

Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24-31/03/24թ.	01/01/23-31/03/23թ.
Շահույթ նախքան հարկումը	7,388,102	6,165,088
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով տեսական ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	1,329,858	1,109,716
Շահութահարկի գծով ծախս	1,584,113	1,258,461

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Մնացորդն առ 2023թ. դեկտեմբերի 31	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում		
	Մնացորդն առ 2023թ. Հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում	Այլ համապարփակ եկամուտ		Շահույթում կամ վնասում	Այլ համապարփակ եկամուտ	Մնացորդն առ 2024թ. մարտի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9,575	(5,882)	-	3,693	(3,163)	-	530
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	(52,883)	24,105	-	(28,778)	2,941	-	(25,837)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,332	(34,751)	-	(29,419)	(24,283)	-	(53,702)
Ներդրումային արժեթղթեր	(444,826)	(242,800)	159,316	(528,310)	(10,848)	(43,764)	(582,922)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(465,378)	(44,017)	-	(509,395)	50,880	-	(458,514)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	8,569	56,213	-	64,782	(24,869)	-	39,913
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(174,640)	(74,263)	-	(248,903)	(48,748)	(4,190)	(301,842)
Հիմնական միջոցներ	(1,298,022)	672,926	-	(625,096)	(67,681)	-	(692,778)
Այլ ակտիվներ	83,535	(95,216)	-	(11,681)	22,741	-	11,060
Այլ փոխառու միջոցներ	283,985	239,522	-	523,507	158,866	-	682,373
Այլ պարտավորություններ	1,063,977	(325,907)	-	739,228	(7,044)	-	732,184
Այլ ֆինանսական գործիքներ ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	(35,754)	(20,936)	-	(56,690)	(295)	-	(56,985)
Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(1,016,530)	148,995	159,316	(707,061)	48,494	(47,954)	(706,521)

15 Այլ ակտիվներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Այլ դեբիտորական պարտքեր	1,599,508	2,811,653
Արժեզրկման պահուստ	(32,600)	(30,436)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,566,908	2,781,217
Կանխավճարներ վարձակալած գույքի մատակարարներին	5,724,139	7,372,935
Բռնագանձված ակտիվներ	1,628,996	1,468,026
Կանխավճարներ մատակարարներին	667,281	1,200,198
Հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ	361,690	381,630
Պաշարներ	421,623	333,836
Վարձակալության նպատակով գնված գույք	290,536	28,675
Վերադարձված լիզինգի առարկա հանդիսացող գույք	24,770	-
Այլ	548,909	174,850
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,667,944	10,960,150
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	(656,841)	(656,841)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	10,578,011	13,084,526

Այլ ֆինանսական ակտիվներ գծով ԱՎԿ-ի վերլուծությունը հետևյալն է՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	30,436	30,436
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ (գուտ)	2,164	2,164
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	32,600	32,600

16 Բանկերի նկատմամբ պահանջներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-
ՀՀ այլ բանկերից ստացված վարկեր	-	-
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	26,844	12,082,606
Թղթակցային հաշիվներ այլ բանկերում	415,817	428,504
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ արտարժույթի առքուվաճառքի գծով	764,166	161,918
Կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	9,083	69,621
Ընդամենը բանկերի նկատմամբ պահանջներ	1,215,910	12,742,649

17 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
Մանրածախ	74,996,566	81,657,650
Կորպորատիվ	109,934,110	107,755,633
Չհաշվանցված գործարքներ	1,956,431	1,791,580
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	240,829,183	226,657,523
Կորպորատիվ	83,544,645	85,369,264
Ընդամենը	511,260,935	503,231,650

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ խումբը պարտավորվում է հետ վճարել ֆիզիկական անձանց կողմից ներդրված ավանդները ավանդատուի առաջին իսկ պահանջի դեպքում: Այն դեպքում, երբ ժամկետային ավանդների գծով դրամական միջոցները հետ են վերադարձվում ավանդատուին մինչև ժամկետի ավարտը համաձայն ավանդատուի պահանջի, ավանդի տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքներին համապատասխան, եթե պայմանագրով այլ տոկոսադրույքներ նախատեսված չեն:

18 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Մուրհակներ	-	-
ՀՀ-ում թողարկված պարտատուներ	21,196,736	21,087,118
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,196,736	21,087,118

Պարտատուների տարեկան եկամտաբերությունը և պարտատուների մարման ժամկետները հետևյալն են՝

Հազ. ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ժամկետները
2021թ. թողարկված պարտատուներ	9.5%	4.1%	2023
2022թ. թողարկված պարտատուներ	11%	5%	2025
2023թ. թողարկված պարտատուներ	11.5%	5%	2026

19 Այլ փոխառու միջոցներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	54,727,222	44,645,981
ՀՀ Կառավարությունից փոխառու միջոցներ	33,798,588	33,097,468
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառու միջոցներ	2,784,056	2,895,519
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,778,960	2,896,371
Այլ փոխառու միջոցներ	95,088,826	83,535,339

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները որոշակի ֆինանսական ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով արտահայտված միջոցներ են՝ 2024թ.-ից 2030թ. մարման ժամկետներով:

ՀՀ Կառավարությունից փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ՝ 2024թ.-ից 2041թ. մարման ժամկետներով:

Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները հիպոթեքային վերաֆինանսավորման ծրագրերի շրջանակներում ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցներ են՝ 2024թ.-ից 2035թ. մարման ժամկետներով:

Պարտադիր պայմանների խախտում

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ խումբը բավարարել է բոլոր պարտադիր պայմանների հետ համապատասխանության պահանջները:

20 Ստորադաս վարկեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված ստորադաս վարկեր	12,162,059	12,661,577
Ստորադաս վարկեր	12,162,059	12,661,577

21 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Կրեդիտորական պարտքեր	3,685,856	3,590,627
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակազմի նկատմամբ	2,461,839	5,182,620
Պարտավորությունների գծով պահուստ	-	-
Չհաշվանցված գործարքներ	-	-
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով արժեզրկման պահուստ	74,941	74,751
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,222,636	8,847,998
Կանխավճարներ վարձակալներից	2,235,802	2,427,814
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	746,683	818,158
Պարտքեր ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	204,016	186,327
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	112,455	149,916
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,298,956	3,582,215
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	9,521,593	12,430,213

22 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

2023թ. Մարտի 31-ի դրությամբ իմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմել է 55,000,000 հազ. դրամ (2023թ.՝ 55,000,000 հազ. դրամ): Հայտարարված, թողարկված և շրջանառվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 սովորական բաժնետոմսերից (2023թ.՝ 5,500 սովորական բաժնետոմսեր), որոնց յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 հազ. դրամ (2023թ.՝ 10,000 հազ. դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճը ներառում է միևնույն հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերագնահատված արժեքը:

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ միևնույն ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Շահաբաժիններ

2023թ. Մայիսի 25-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 4,400,000 հազ. ՀՀ դրամի սովորական բաժնետոմսերի գծով (800 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի համար): Շահաբաժինները վճարվել են 2023թ. հունիս ամսին:

2022թ. ապրիլի 30-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 3,300,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով սովորական բաժնետոմսերի գծով (600 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի համար): Շահաբաժինները վճարվել են 2022թ.:

23 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի երկու փուլերի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԳԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին նվիրաբերել է Բանկի 281,960 հատ սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին իսկ աշխատակիցներն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից անվճար ստացել են Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս, իսկ 2023թ. Հունիս ամսին՝ 133,380 սովորական բաժնետոմս յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով:

2023թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ Ծրագրի երկու փուլերի արդյունքում Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստին ընդամենը հատկացումը կազմել է 3,517,422 հազ. ՀՀ դրամ, որից 440,927 հազ. ՀՀ դրամ ճանաչվել է որպես անձնակազմի գծով ծախս 2023թ. հունիսի 30-ին (2022թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 624,238 հազ. ՀՀ դրամ) ավարտվող հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում և որպես լրացուցիչ կապիտալ՝ Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Բանկը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների ու կառուցվածքի որոշում,
- Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների հաշվեկշռի կանխատեսում,
- Բանկի և նրա դուստր ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների կանխատեսում,
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները,
- Շեղման դրույքի որոշում,
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում,
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն,
- Բանկի կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Շեղման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

24 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը չունի պայմանավորվածություններ, որոնք կարող են հանգեցնել սովորական բաժնետոմսերի հնարավոր նստացման:

	2024թ. Մարտի 31	2023թ. Մարտի 31
Հազ. ՀՀ դրամ		
Մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի շահույթ	5,803,989	4,906,627
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ, բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	1,055.27	892.11

25 Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ

Իրավական միջավայր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը հանդիսանում է դատական հայցերի և պահանջների առարկա: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) Էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա Խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր

ՀՀ հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է, և նրան բնորոշ են հաճախակի փոփոխությունները օրենսդրությունում, պաշտոնական հայտարարություններում և դատական որոշումներում, որոնք հաճախ ոչ հստակ և հակասական են և ենթակա տարընթերցումների տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տուկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրությունը խախտելու դեպքում, լրացուցիչ հարկային պարտավորություններ, տույժեր և տուգանքներ չեն կարող կիրառվել հարկային մարմինների կողմից, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները ՀՀ-ում կարող են առաջացնել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի Էական են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ հիմնված ՀՀ հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների՝ իր մեկնաբանությունների վրա: Սակայն համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցությունը կարող է Էական լինել, եթե տվյալ մարմինները կարողանան պարտադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

	2024թ. Մարտ 31	2023թ. Դեկտեմբեր 31
Հազ. ՀՀ դրամ		
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծեր	28,722,727	29,184,533
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	33,160,498	32,123,416
Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ	61,883,225	61,307,949

25 Պայմանագրային և պայմանական պարտավորություններ (շարունակություն)

2024թ. մարտի 31-ին ԱՎԿ փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է՝

Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	63,358	(1,573)	4,204	65,988
Նոր ակտիվներ	7,336	-	-	7,336
Մարված ակտիվներ	(7,086)	2,466	(828)	(5,448)
Տեղափոխում Փուլ 1	55	(55)	-	-
Տեղափոխում Փուլ 2	(95)	95	-	-
Տեղափոխում Փուլ 3	(253)	(241)	494	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(47)	239	216	408
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	4,330	81	270	4,681
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(515)	(6)	(26)	(547)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	67,084	1,005	4,329	72,418

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	8,377	8,377
Նոր ակտիվներ	2,477	2,477
Մարված ակտիվներ	(8,270)	(8,270)
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(62)	(62)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,523	2,523

26 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24-31/03/24թ	01/01/23-31/03/23թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	15,853,162	14,062,241
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,533,235	148,507
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	377,978	264,863
Այլ	29,436	66,240
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտ	17,793,811	14,541,851
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	516,529	390,715
Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	18,310,340	14,932,566
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,950,262	1,714,530
Այլ տոկոսային եկամուտ	55,176	283,649
Այլ տոկոսային եկամուտ	3,005,438	1,998,179
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	21,315,778	16,930,745

«ԱԿՐԱ Բանկ» ԲԲԸ

01 հունվար 2024 – 31 մարտ 2024թթ. հաշվետու ժամանակահատվածի համախմբված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

26 Չուտ տոկոսային եկամուտ (շարունակություն)

Տոկոսային ծախս

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	6,600,891	4,929,243
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս վարկեր, բացառությամբ՝ վարձակալության գծով պարտավորությունների	2,106,023	1,754,939
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	85,338
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	494,727	161,233
Այլ	16,529	11,534

Տոկոսային ծախս՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	9,218,170	6,942,287
---	------------------	------------------

Վարձակալության գծով պարտավորություններ	117,356	29,660
--	---------	--------

Տոկոսային ծախս	9,335,526	6,971,947
-----------------------	------------------	------------------

Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,980,253	9,958,798
-------------------------------	-------------------	------------------

27 Վարկային կորուստների գծով ծախս

01/01/24թ.-31/03/24թ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	17,574	-	-	-	17,574
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	(11,889)	-	-	-	(11,889)
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	9	(47,627)	-	-	-	(47,627)
ԻԱԱՀՖԱ-ով չափվող պարտքային արժեթղթեր	9	3,451	-	-	-	3,451
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	10	(282,475)	(42,215)	267,396	-	(57,294)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	11	(88,748)	(5,409)	22,065	-	(72,092)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	15	(2,164)	-	-	-	(2,164)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ , Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտ.	25	1,613	(2,585)	(152)	-	(1,123)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		(410,264)	(50,209)	289,309	-	(171,162)

01/01/23թ.-31/03/23թ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		38,845	-	-	-	38,845
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		73,423	-	-	-	73,423
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով		-	(1,804)	-	-	(1,804)
ԻԱԱՀՖԱ-ով չափվող պարտքային արժեթղթեր		14,731	(75,641)	-	-	60,910
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով		246,398	104,835	(50,412)	114	(300,935)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(159,518)	(87,695)	24,860	-	(222,353)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		(33,534)	-	-	-	(33,534)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ , Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտ.		(2,137)	(582)	(342)	-	(3061)
Ընդամենը վարկային կորուստների գծով ծախս		145,918	90,977	(27,456)	114	(388,509)

28 Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 31/03/24թ.	01/01/23- 31/03/23թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,405,632	1,988,055
Դրամական փոխանցումներ	234,905	303,616
Կանխիկացման ծառայություններ	135,903	177,895
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	352,396	229,305
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	107,740	28,237
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	44,339	135,318
Ապահովագրական գործակալ հանդես գալու հանձնաժողովներ	55,473	58,369
Այլ	208,464	51,529
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	3,544,853	2,972,324
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	1,193,429	958,324
Դրամական փոխանցումներ	45,171	25,313
Այլ	122,032	62,737
Միջնորդավճարների գծով ծախս	1,360,632	1,046,374
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	2,184,221	1,925,950

29 Այլ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 31/03/24թ.	01/01/23- 31/03/23թ.
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	210	440,552
Ստացված շահաբաժիններ	2,174	-
Այլ	262,546	253,514
Ընդամենը այլ եկամուտ	264,930	694,066

30 Այլ գործառնական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 31/03/24թ.	01/01/23- 31/03/23թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	204,016	160,564
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	60,342	87,512
Ինկասացիայի գծով ծախսեր	45,626	40,144
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	23,264	1,349
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	316	655
Այլ	367,066	342,669
Այլ գործառնական ծախսեր	700,630	632,893

31 Այլ ընդհանուր և վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	01/01/24- 31/03/24թ.	01/01/23- 31/03/23թ.
Գովազդ և մարկետինգ	133,363	181,869
Նորոգում և տեխնիկական սպասարկում	456,888	269,963
Կապ	114,294	91,408
Անվտանգություն	81,204	77,318
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	74,500	57,570
Ապահովագրություն	55,848	54,484
Ներկայացուցչական ծախսեր	14,897	126,953
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	16,976	16,407
Այլ	376,984	335,865
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	1,324,954	1,211,837

32 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Ռիսկերը բնորոշ են խմբի գործունեությանը և կառավարվում են մշտական հայտնաբերման, չափման և մոնիթորինգի գործընթացների միջոցով, որոնք ենթակա են ռիսկերի սահմանաչափերին և մշտական վերահսկողության: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը ունի որոշիչ նշանակություն խմբի եկամտաբերության հաստատուն մակարդակի պահպանման հարցում, և խմբի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների շրջանակում ի հայտ եկող ռիսկերի համար: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է խումբը, վարկային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերն են: Վերջինս իր հերթին բաժանվում է արտարժույթային և տոկոսադրույքի ռիսկերի: Խումբը ենթակա է նաև գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի կառավարման գործառնությունը ծածկում է նաև այնպիսի բիզնես ռիսկեր, ինչպիսիք են շրջակա միջավայրում, տեխնոլոգիաներում և տնտեսության ճյուղերում փոփոխությունները՝ դրանց հետ առնչություն ունեցող տարբեր ստորաբաժանումների ներգրավման միջոցով:

Ռիսկերի կառավարման համակարգ

Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Բանկի խորհուրդը

Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատու է խմբում ռիսկերի գործընթացի կառավարման և վերահսկման համար:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը ընդհանուր առումով պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և դրա իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականությունների և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է խմբի ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ

Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը

ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր

Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ հստակ ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները հետազայում փորձարկվում են վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է Խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը Խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, Խումբը դիտարկում և գնահատում է ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում և բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցներ և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով մանրամասն հաշվետվություն է ներկայացվում հաճախորդների, տնտեսության և բիզնես ուղղությունների ռիսկերի վերաբերյալ: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը:

Բանկի խորհուրդը եռամսյակը մեկ ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, ինչը ներառում է անհրաժեշտ ամբողջական տեղեկատվություն Խմբի ընդհանուր ռիսկերը գնահատելու և դրանց մասին եզրակացություն կազմելու համար:

Խմբի բոլոր մակարդակների համար հատուկ հարմարեցված ռիսկերի հաշվետվություններ են պատրաստվում և ներկայացվում, որպեսզի բոլոր բիզնես ստորաբաժանումները ապահովված լինեն լիարժեք, անհրաժեշտ և արդի տեղեկատվությամբ:

Ռիսկերի սահմանաչափերի խախտման դեպքում օրական ահազանգներ են ուղարկվում Խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև Գլխավոր գործադիր տնօրենին, և քննարկվում ու կիրառվում են համապատասխան միջոցներ:

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ռիսկերի նվազեցում

Որպես ընդհանուր ռիսկերի կառավարման գործընթացի մաս, Խումբը կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ՝ կառավարելու համար տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը:

Խումբը լայնորեն օգտագործում է գրավ՝ վարկային ռիսկը նվազեցնելու նպատակով:

Ռիսկերի համակենտրոնացումը

Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքերում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը նմանապես է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումները արտացոլում են խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով բազմազանեցված պորտֆել ապահովելուն: Իրականացվում է սահմանված համակենտրոնացման կառավարում:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որի պատճառով խումբը կարող է կրել վնասներ՝ հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Գործընկերների սահմանաչափերը հաստատված են վարկային ռիսկերի դասակարգման համակարգի միջոցով, որը յուրաքանչյուր գործընկերոջ համար սահմանում է ռիսկի վարկանիշ: Ռիսկերի վարկանիշները ենթակա են պարբերաբար վերանայման: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Վարկային բնույթ ունեցող պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր

Խումբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների և ակրեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անունից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով

Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Արժեզրկման գնահատում

Խումբը ԱՎԿ-ն հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդները, զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական միջոցների պակասորդը կազմակերպությանը պայմանագրով վճարման

ենթակա դրամական միջոցների հոսքերի և կազմակերպության ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունն է: ԱՎԿ հաշվարկի մեխանիզմները ներկայացված են ստորև, և դրանց հիմնական տարրերը հետևյալն են՝

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը որոշակի ժամանակային հորիզոնի ընթացքում դեֆոլտի հավանական լինելու գնահատումն է: Դեֆոլտը միայն կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակահատվածում որոշակի պահի, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
EAD	Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները՝ պայմանագրով նախատեսված կամ այլ կերպ, բաց թողնված վճարումների վրա հաշվեգրված տոկոսները և այլն:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրով սահմանված դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս:

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ), եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը քաղաքականություն է սահմանել՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին իրականացնել գնահատում՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում դեֆոլտ տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Փուլ 1:	Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստ է ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3:	Ակտիվը համարվում է արժեզրկված:
POCI:	Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը և ձեռնարկվող միջոցառումները

Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՊԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի ունի 91 օր ժամկետանց պարտավորություն իր պայմանագրային վճարումների գծով.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում ենթակա է վերաֆինանսավորման կամ վերանայման, և որը ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Խումբը բանկերին տրված վարկերը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսները (արժեկտրոնները) և/կամ հիմնական գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը, վերանայման կարգավիճակը, ինչպես նաև ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

- փոխկապակցված կողմերին տրամադրված վարկերի որակը.
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից,
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակիցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում

վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Խումբը նաև դիտարկում է տարատեսակ դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին: Նման դեպքեր տեղի ունենալու պարագայում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք տվյալ դեպքի արդյունքում հաճախորդը պետք է ճանաչվի անվճարունակ և դասակարգվի Փուլ 3-ում՝ ԱՎԿ հաշվարկման նպատակով, թե համապատասխանում է Փուլ 2-ի կիրառմանը:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ

Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առջուկվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քյոիինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում

Հաճախորդներին տրված վարկերի, որոնք պատկանում են Փուլ 1-ին և Փուլ 2-ին, ինչպես նաև անհատապես ոչ Էական Փուլ 3-ին պատկանող վարկերի համար, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ պորտֆելի մակարդակով: Խումբն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- կորպորատիվ վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- գյուղատնտեսական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր,
- այլ (վարկային քարտեր և ոսկու գրավով ապահովված վարկեր):

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության:

Հիմք ընդունելով մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատման շեղումները փաստացի միտումներից՝ մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները ուղղված են երեք դեֆոլտի հավանականության PIT մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավագույն, բազային և վատագույն սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը դեֆոլտին մոտենալու դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսվա հաշվարկելու նպատակով:

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Փուլ 2, Փուլ 3 դասերին պատկանող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը

Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետագայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով : Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ

Խուժմը սահմանել է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր գնահատելու քաղաքականություն: Խուժմը որպես հիմնական հայտանիշ է օգտագործում վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Խուժմը համարում է, որ վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչման պահից հետո, եթե պայմանագրային վճարումները ուշացվել են ավելի քան 30 օրով:

Վարկային ռիսկի աճը գնահատելիս Խմբի ղեկավարությունը նաև առաջնորդվում է հետևյալ գործոններով՝

- ՀՀ այլ ֆինանսական հաստատություններում տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը,
- կանխորոշված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերի քանակը,
- վարկառուի ֆինանսական պայմանների զգալի դժվարությունները,
- վարկառուի ֆինանսական պայմանների վատթարացման արդյունքում վարկի պայմանների վերանայումը,
- վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները:

Կանխատեսվող տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խուժմը հիմնվում է կանխատեսվող տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

- ՀՆԱ-ի տարեկան աճը,
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ,
- Սպառողական գնաճ,
- Արտահանման ծավալներ,
- Ներմուծման ծավալներ,
- Ծառայությունների ոլորտի տարեկան աճ,
- ՀՆԱ-ում բանկի ընդհանուր վարկերի տեսակարար կշիռը,
- ԱՄՆ դոլարի/դրամի փոխարժեքը (ժամանակաշրջանի վերջում):

Կանխատեսվող տեղեկատվությունը Խուժմը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից, Համաշխարհային Բանկի տվյալների բազայից, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության կանխատեսումներից): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխանաբար հետևյալ սցենարներից յուրաքանչյուրին. լավատեսական, բազիսային և վատատեսական սցենարներ:

33 Ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Բարձր դասի գործիքները ներառում են դրամական միջոցներով ապահովված՝ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր: Այս վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ չի ձևավորվում՝ ելնելով գրավի բնույթից:

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ձախողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խուժմը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով Խուժմը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խուժմը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաշերտ պաշտպանության մեխանիզմ: Պաշտպանության առաջին գիծը ապահովում են առաջնագծի աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ գիծը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնական կողմից, ներքին աուդիտի գործառնական ապահովվում է պաշտպանության երրորդ գիծը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկի քարտեզագրում, միջադեպի վերլուծություն և մշտական վերահսկման գործառնակ: Ներքին

վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Կառավարման խորհուրդը սահմանել է թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ գործառնական ռիսկի վրա:

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Խումբը սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակում չի կարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերջիններիս մարման ժամանակ: Այդ ռիսկի զսպման նպատակով ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի, իրականացնում է ակտիվների կառավարում հաշվի առնելով իրացվելիությունը, և ապագա դրամական հոսքերի և իրացվելիության օրական վերահսկողություն: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի: Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկ Արտարժույթի ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Ղեկավարությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի սահմանաչափեր՝ հիմնվելով ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվների վրա: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների:

2024թ. Մարտի 31	ՀՀ դրամ	I հմբի արտարժույթ	II հմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	34,036,792	40,489,008	1,341,611	75,867,411
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	195,709	38,154		233,863
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	44,622,373	35,836,147	359,970	80,818,490
Ներդրումային արժեթղթեր	31,544,093	11,828,642		43,372,735
Հաճախորդներին տրված վարկեր	340,382,780	126,982,339	1,161,255	468,526,374
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	60,623,477	23,961,765		84,585,242
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,869,265	3,687,133	21,613	10,578,011
Ընդամենը	518,274,489	242,823,188	2,884,449	763,982,126
Պարտավորություններ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	800,639	415,271		1,215,910
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	316,521,437	191,333,907	3,405,591	511,260,935
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15,651,793	5,544,943		21,196,736
Այլ փոխառություններ	50,293,694	44,795,132		95,088,826
Այլ պարտավորություններ	5,670,893	516,757	34,986	6,222,636
Ստորադաս վարկեր		12,162,059		12,162,059
Ընդամենը	388,938,456	254,768,069	3,440,577	647,147,102
Չուտ դիրք	129,336,033	(11,944,881)	(556,128)	116,835,024

2023թ. Դեկտեմբերի 31

Ակտիվներ

	ՀՀ դրամ	I հմբի արտարժույթ	II հմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	49,390,412	25,260,443	3,495,411	78,146,266
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	165,287	34,670		199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	67,805,539	31,497,660	120,897	99,424,096
Ներդրումային արժեթղթեր	9,907,369	11,526,594		21,433,963
Հաճախորդներին տրված վարկեր	329,312,417	128,456,944	33,798	457,803,159
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	59,363,915	25,162,596		84,526,511
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,776,644	4,573		2,781,217
Ընդամենը	518,721,583	221,943,480	3,650,106	744,315,169

Պարտավորություններ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,315,012	427,637		12,742,649
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	314,592,394	184,263,957	4,375,299	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	15,399,023	5,688,095		21,087,118
Այլ փոխառություններ	34,398,987	49,136,352		83,535,339
Այլ պարտավորություններ	8,233,434	580,632	33,932	8,847,998
Ստորադաս վարկեր		12,661,577		12,661,577
Ընդամենը	384,938,850	252,758,250	4,409,231	642,106,331

Զուտ դիրք

133,782,733	(30,814,770)	(759,125)	102,208,838
--------------------	---------------------	------------------	--------------------

33 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց

Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պասիվների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծությունների համար ճշտվում են հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ:

Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Գնահատման մոդելների միջոցով ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքները որոշելու և բացահայտելու համար Խումբը օգտագործում է հետևյալ հիերարխիան:

- 1-ին մակարդակ. համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որոնցում բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից,
- 3-րդ մակարդակ. գնահատման մոդելներ, որտեղ իրական արժեքի չափման համար Էական նշանակություն ունեցող ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները շուկայում դիտարկելի չեն:

Իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտման նպատակով Խումբը առանձնացրել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվների և պարտավորությունների բնույթի, առանձնահատկությունների, ռիսկերի, ինչպես նաև իրական արժեքի հիերարխիայի վրա:

2023թ. մարտի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ (1-ին մակարդակ)	Էական դիտարկելի ելակետայի և տվյալներ (2-րդ մակարդակ)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (3-րդ մակարդակ)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	233,863	-	233,863
Բաժնային գործիքներ	2,890,110	-	-	2,890,110
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	40,370,244	-	40,370,244
Բաժնային գործիքներ	10,741	-	-	10,741
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր-րկերություններ ՀՀ-ում	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ՝ հող և շինություններ, փոխադրամիջոցներ	-	-	11,878,086	11,878,086
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,659,218	58,208,193	-	75,867,411
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	29,571,241	51,247,249	80,818,490
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	84,585,242	84,585,242
	-	-	1,566,908	1,566,908
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	468,526,374	468,526,374
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	184,930,676	326,330,259	511,260,935
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում	-	21,196,736	-	21,196,736
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	-	415,817	800,093	1,215,910
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,162,059	12,162,059
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	95,088,826	95,088,826
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	6,222,636	6,222,636

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հազ. ՀՀ դրամ	Իրական արժեքի չափումը՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկայում գնանշվող գներ (1-ին մակարդակ)	Էական դիտարկելի ելակետային և տվյալներ (2-րդ մակարդակ)	Էական ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (3-րդ մակարդակ)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	199,957	-	199,957
Բաժնային գործիքներ	2,775,053	-	-	2,775,053
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,534,900	-	18,534,900
Բաժնային գործիքներ	11,343	-	-	11,343
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր-ընկերություններ ՀՀ-ում	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ՝ հող և շինություններ, փոխադրամիջոցներ	-	-	11,929,139	11,929,139
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,665,289	55,480,977	-	78,146,266
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	32,832,740	66,591,356	99,424,096
Պարտքային արժեթղթեր ամորտիզացված արժեքով	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	84,526,511	84,526,511
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	457,803,159	457,803,159
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	189,413,283	313,818,367	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր՝ ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	-	21,087,118	-	21,087,118
Բանկերի նկատմամբ պահանջներ	-	428,504	12,314,145	12,742,649
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,661,577	12,661,577
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	83,535,339	83,535,339
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	8,847,998	8,847,998

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը

Գնահատման մեթոդներ և ենթադրություններ

Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Ենթադրվում է, որ իրացվելի և մարման կարճ ժամկետ (մինչև երեք ամիս) ունեցող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքը մոտավորապես համարժեք է իրենց հաշվեկշռային արժեքին: Սույն ենթադրությունը նաև կիրառվում է ցպահանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողամասի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա՝ նշանակալի ճշգրտմամբ, հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը:

Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անիրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև:

Հող և շենքեր

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամուտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը Էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի տնտեսական մնացորդային տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգայուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Ղեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակցիներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակցիներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողություն է, ղեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները Էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոպ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են

«ԱԿՐԱ Բանկ» ԲԲԸ

01 հունվար 2024 – 31 մարտ 2024թթ. հաշվետու ժամանակահատվածի համախմբված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

34 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև աղյուսակը ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունն՝ ըստ դրանց վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

2024թ. Մարտ 31	Զաշխատող		Գալահանջ և մինչև 1 ամիս	Մարմանը մնացել է			5 տարուց ավելի	Անժամ- կետ	Ընդամենը
	Ժամկե- տանց	Ժամկե- տային		1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի			
Ակտիվներ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Պահանջներ բանկերի նկատմամբ Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ Այլ ֆինանսական ակտիվներ			75,867,411						75,867,411
			233,863						233,863
			48,323,248		-	-		32,495,242	80,818,490
			688,645	34,885	21,009,482	16,019,116	2,831,897	2,788,710	43,372,735
	808,855	8,301,900	15,113,659	24,891,158	99,667,076	200,982,207	118,761,519		468,526,374
	45,228	800,843	3,759,936	4,529,404	15,375,191	54,386,343	5,688,297		84,585,242
			1,566,908					9,011,103	10,578,011
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	854,082	9,102,743	145,553,671	29,455,447	136,051,749	271,387,666	127,281,712	44,295,054	763,982,125
Պարտավորու- թյուններ Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր Այլ փոխառություններ Այլ ֆինանսական պարտավորությու- ններ Ստորադաս վարկեր			1,197,101	-	18,809	-	-	-	1,215,910
			203,945,532	35,538,065	176,686,657	90,434,653	4,656,027		511,260,935
				501,727	37,392	20,657,616			21,196,736
			2,821,445	6,584,696	16,323,957	57,121,390	12,237,337	-	95,088,826
			3,760,797		2,461,839				6,222,636
					171,170	1,696,440	10,294,450	-	12,162,059
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	211,724,875	42,624,489	195,699,824	169,910,099	27,187,815	-	647,147,102
<i>Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք</i>	854,082	9,102,743	(66,171,204)	(13,169,041)	(59,648,076)	101,477,567	100,093,898	44,295,054	116,835,023
<i>Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք</i>			(56,214,379)	(69,383,420)	(129,031,496)	(27,553,929)	72,539,969	116,835,023	

35 Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն (շարունակություն)

2023թ. հետեմբերի 31	Չաշխատող		ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	Մարմանը մնացել է			5 տարուց ավելի	Անժամ- կետ	Ընդամենը
	ժամկե- տանց	ժամկե- տային		1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի			
Ակտիվներ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Պահանջներ բանկերի նկատմամբ Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ Այլ ֆինանսական ակտիվներ			78,146,266						78,146,266
			199,957						199,957
			66,591,356		-	-		32,832,740	99,424,096
			8,070	154,501	5,697,695	10,886,221	1,788,413	2,899,063	21,433,963
	644,010	8,250,895	15,114,543	21,631,499	97,814,330	192,713,095	121,634,788		457,803,159
	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	15,215,007	54,952,305	5,688,297		84,526,511
			2,781,217						2,781,217
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	662,293	9,154,580	166,371,911	26,004,430	118,727,033	258,551,621	129,111,498	35,731,803	744,315,169
Պարտավորու- թյուններ Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր Այլ փոխառություններ Այլ ֆինանսական պարտավորությու- ններ Ստորադաս վարկեր			1,511,016	373,973	9,997,694	859,966	-	-	12,742,649
			205,366,218	48,932,110	166,593,957	77,765,752	4,573,614		503,231,650
				150,042	119,102	20,817,975			21,087,118
			717,520	4,088,781	8,877,624	57,949,250	11,902,164	-	83,535,339
			3,590,627		5,257,371				8,847,998
					105,126	1,791,600	10,764,851	-	12,661,577
	-	-	211,185,380	53,544,906	190,950,873	159,184,542	27,240,629	-	642,106,330
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-	211,185,380	53,544,906	190,950,873	159,184,542	27,240,629	-	642,106,330
<i>Չուտ իրացվելիության ճեղքվածք</i>	662,293	9,154,580	(44,813,469)	(27,540,476)	(72,223,840)	99,367,079	101,870,869	35,731,803	102,208,839
<i>Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք</i>			(34,996,596)	(62,537,072)	(134,760,912)	(35,393,833)	66,477,036	102,208,839	

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների պատմական կայունությունը: Պատմականորեն դրանց մարումը տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան ցույց է տրվում տվյալ աղյուսակում: Դրանց մնացորդները աղյուսակներում ընդգրկվում են մինչև մեկ տարի ժամանակահատվածի մնացորդներում:

35 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ստանդարտի համաձայն կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն ունի վերահսկել կամ նշանակալի ձևով ազդել մյուս կողմի գործառնական և ֆինանսական որոշումների վրա: Կողմերի կապակցված լինելը որոշելիս հաշվի է առնվում կողմերի փոխհարաբերությունների բովանդակությունը, այլ ոչ միայն դրանց իրավական ձևը:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքների մեջ մտնել, որոնք չեն իրականացվի ոչ կապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել ոչ կապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ

	2024թ. Մարտ 31		2023թ. Դեկտեմբեր 31	
	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Համախառն չմարված վարկեր հունվարի 1-ի դրությամբ	2,275,152	1,164,526	2,127,184	971,585
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	69,433	309,842	638,672	941,667
Տարվա ընթացքում վարկերի մարումներ	(130,957)	(227,083)	(583,349)	(752,215)
Այլ շարժեր	42,371	10,955	92,645	3,490
Համախառն չմարված վարկեր	2,255,999	1,258,240	2,275,152	1,164,526
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(6,697)	(3,441)	(6,754)	(3,185)
Չուտ չմարված վարկեր	2,249,302	1,254,799	2,268,398	1,161,341
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	562,363	1,660,409	159	1,547,505
Տարվա ընթացքում ներգրավված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	7,359	1,843,871	4,640,042	4,450,085
Տարվա ընթացքում մարված ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ	(567,199)	(729,572)	(4,080,144)	(4,400,884)
Այլ շարժեր	(2,307)	(53,140)	2,307	63,703
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	216	2,721,569	562,363	1,660,409

36 Կապիտալի համարժեքություն

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ համոզվել, որ Բանկի կապիտալը համապատասխանում է վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և որ Խումբն ապահովում է ամուր վարկային վարկանիշ և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշներ՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ՝ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջներ:

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ

01 հունվար 2024 – 31 մարտ 2024թթ. հաշվետու ժամանակահատվածի համախմբված միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Խոսվելով, որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ բանկերի համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը:

2024 մարտի 31-ի և 2023թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ընդհանուր կապիտալի գործակիցը համապատասխանում է պարտադիր պահանջներին:

Հազ. ՀՀ դրամ	2024թ. Մարտ 31 (աուդիտի չենթարկված)	2023թ. Դեկտեմբեր 31 (աուդիտի չենթարկված)
1-ին դասի կապիտալ	119,637,457	122,505,579
2-րդ դասի կապիտալ	14,833,577	15,241,604
Ընդհանուր կապիտալ	134,471,034	137,747,183
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	660,057,881	698,734,440
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվներից տոկոս (ընդհանուր կապիտալի գործակից)	20.37%	19.71%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով, հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Հավելված 2

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհրդի 2009 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 166 Ն որոշմամբ
հաստատված «Բանկերի, փարկային
կազմակերպությունների, ապահովագրական
ընկերությունների, ապահովագրական բյուրոների,
ներդրումային ընկերությունների, Կենտրոնական
ղեկավարությանի և դրամական փոխանցումներ
իրականացնող վճարահաշվարկային
կազմակերպությունների կողմից տեղեկությունների
հրապարակումը» կանոնակարգ 8/03-ի
(եռանդակային)

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
(համախմբված)

Բանկի անվանումը
Անսարիվը
«ԱԿԲԱԲԱՆԿ» ԲԲԸ 22000
01/01/24 31/03/24
(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համախմբված հաշվառությունում	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համախմբված հաշվառությունում	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանում նորմատիվի թույլատրելի մեծություն	Հաշվետու նշանակություն խախտումների թիվը
1	2	3	4	5
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	55,000,000	55,000,000	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	119,034,136	134,471,034	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	15.94%	18.13%	6.2%	Խախտում առկա չէ
Ն ² Առաջին մակարդակի կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	15.94%	18.13%	8.3%	Խախտում առկա չէ
Ն ¹ Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվ	18.86%	20.37%	11%	Խախտում առկա չէ
Ն ¹ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	26.71%	25.53%	15%	Խախտում առկա չէ
Ն ² Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	117.38%	115.52%	60%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	314.44%	314.44%	100%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	526.04%	526.04%	100%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	-	-	100%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	129.83%	129.83%	100%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	166.57%	166.57%	100%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	-	-	-	Խախտում առկա չէ
Ն ⁵ պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	7.09%	7.09%	10%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁵ պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.00%	0.00%	5%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.52%	8.43%	20%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	42.10%	37.27%	500%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	1.88%	1.66%	5%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	6.82%	6.04%	20%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղադրված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը	-	-	2%	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	0.77%	0.67%	10%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	-	-	-	-
ԱՄՆ դոլարով	0.73%	0.65%	7%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.01%	-	7%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլով	-	-	-	-
Այլ	x	x	x	-

Այլախառուների թվաքանակը 31/03/24թ.-ի դրությամբ 840 է:

Բանկի գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱՆՄԲԱՐԱԾ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին

31 Մարտ 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան, Արամի 82-84

Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

Հազ. ԳԳ դրամ	Ծան.	31/03/2024 (չստուգված)	31/12/2023 (չստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	75,867,411	78,146,266
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	7	233,863	199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	80,818,490	99,424,096
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9		
- Բանկի կողմից պահվող		21,536,635	21,433,963
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր			
- Բանկի կողմից պահվող		21,836,100	-
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10	468,526,374	457,803,159
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	11	84,585,242	84,526,511
Ներդրումներ սացիաքանակ կազմակերպություններում	12	2,045,621	1,774,796
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13	29,058,483	27,110,978
Այլ ակտիվներ	14	10,578,011	13,084,526
Ընդամենը ակտիվներ		795,086,230	783,504,252
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	16	1,215,910	12,742,649
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	17	511,260,935	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18	21,196,736	21,087,118
Այլ փոխառություններ	19	95,088,826	83,535,339
Ընթացիկ պարտավորություններ շահույթահարկի գծով		4,615,350	3,812,792
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	706,521	707,061
Այլ պարտավորություններ	20	9,521,593	12,430,213
Ստորադաս վարկեր	21	12,162,059	12,661,577
Ընդամենը պարտավորություններ		655,767,929	650,208,399
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	22	55,000,000	55,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	22	1,750,000	1,750,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ	23	3,517,422	3,517,422
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,891,400	3,909,911
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		369,984	151,527
Զբաղիչված շահույթ		74,789,495	68,966,994
Ընդամենը կապիտալ		139,318,301	133,295,853
Ընդամենը կապիտալ և պարտավորություններ		795,086,230	783,504,252

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

15.04.2024

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱՆՄԲԱՆՍԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

31 Մարտ 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան Արամի 82-84

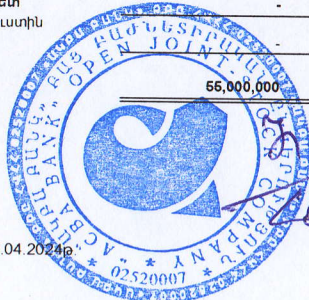
Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատ- ումներից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը կապիտալ
Հազ. ՀՀ դրամ							
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	65,000,000	1,760,000	3,517,422	3,909,911	161,527	68,966,994	133,296,853
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	-	-	5,803,988	5,803,988
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	218,458	-	218,458
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	218,458	5,803,989	6,022,447
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(18,511)	-	18,511	-
Գործարքներ բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում (բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի) գծով	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստին հատկացում	-	-	-	-	-	-	-
2023թ. Մարտի 31-ի դրությամբ (չստուգված)	65,000,000	1,760,000	3,517,422	3,891,400	369,984	74,789,494	139,318,301
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	65,000,000	1,760,000	4,262,101	5,609,766	2,641,092	41,848,121	111,001,070
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	-	-	4,906,627	4,906,627
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	168,832	-	168,832
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	168,832	4,906,627	5,075,459
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	-	-	-	-
Գործարքներ բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում (բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի) գծով	-	-	-	-	-	-	-
Գլխավոր պահուստի համալրում էմիսիոն եկամտի հաշվին	-	-	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստին հատկացում	-	-	-	-	-	-	-
2023թ. Մարտի 31-ի դրությամբ (չստուգված)	65,000,000	1,760,000	4,690,399	5,609,766	2,809,924	46,764,748	116,514,827

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 15.04.2024թ.

[Handwritten signature]

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

ՀԱՄԱՆՄԲԱԿԱՆ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին

31 Մարտ, 2024

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ, ք. Երևան, Արամի 82-84

Բանկի անվանումը, գտնվելու վայրը

(Հաջ. 99 դրամ)	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/01/24-31/03/24 (չստուգված)	Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան 01/01/23-31/03/23 (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ (իազարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)	16,257,495	13,313,678
Ստացված այլ տոկոսներ	3,005,438	1,998,179
Վճարված տոկոսներ	(8,060,988)	(5,934,089)
Ստացված միջնորդավճարներ	3,544,853	2,972,324
Վճարված միջնորդավճարներ	(1,360,632)	(1,046,374)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող անանցյալ ֆինանսական գործիքներից	116,052	(425,331)
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից	1,044,381	1,383,772
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր	(1,056,419)	(853,652)
Ստացված այլ եկամուտ	265,561	739,783
Աշխատավարձեր և աշխատակազմին վճարված այլ զուգարներ	(7,007,541)	(6,362,735)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,306,203)	(1,211,597)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից միևնույն գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն	5,441,997	4,773,958
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում/նվազում)		
Նմանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	107,915	324,263
Դաժանեցրել բանկերի նկատմամբ	15,652,592	14,171,223
Հաճախորդների տրված վարկեր	(14,518,430)	(28,532,538)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելից զուգարներ	(358,754)	(5,568,176)
Այլ ակտիվներ	2,580,156	(4,145,590)
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/նվազում		
Նմանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-
Բանկերի ավանդներ և մատուցողներ	-	2,459
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(11,525,474)	(6,413,130)
Այլ պարտավորություններ	18,119,058	18,372,177
	(1,400,888)	2,987,428
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ միևնույն շահութահաշվի	14,098,172	(4,027,926)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	13,322,136	(9,248,467)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Հիմնական միջոցների և ոչ կրթական ակտիվների ձեռքբերում	(2,360,343)	(1,902,551)
Հիմնական միջոցների և ոչ կրթական ակտիվների վաճառքից մուտքեր	13,465	115
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում	(21,836,100)	(3,199,889)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք և մարում	966,359	131,794
Ստացված շահաբաժիններ	-	-
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(23,216,619)	(4,970,531)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		
Բաժնետիրական կապիտալ թողարկումից մուտքեր	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր (մարումներ)	58,375	6,758,504
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	47,536	-
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր	290,467	(4,126,140)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մարումներ	9,941,531	-
Ստորադաս վարկերից մուտքեր	-	-
Ստորադաս վարկերի մարումներ	-	-
Վճարված շահաբաժիններ	-	-
Ֆինանսական գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	10,337,909	2,632,364
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		
Արժեքային պարտադրյալ փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(2,772,532)	(915,144)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	50,251	38,845
	(2,278,855)	(12,462,933)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ տարեկան	78,146,266	88,369,285
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեկան	75,867,411	75,906,352

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվ՝ 15.04.2024թ.

Հ. Անդրեասյան

Ա. Հակոբյան

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

**ՖՀՄՍ համապատասխան՝
Համախմբված ֆինանսական
հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	2
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	5

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Բովանդակություն	2
Ներածություն	6
1 Խմբի գործառնական միջավայրը	7
2 Պատրաստման հիմքը	8
3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ	9
4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ	16
5 Անցում Նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	18
6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	19
7 Սեզոնականության վերաբերյալ տեղեկատվություն	20
8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24
9 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	24
10 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	25
11 Ներդրումային արժեթղթեր	26
12 Հաճախորդներին տրված վարկեր	29
13 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	48
14 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	53
15 Հարկում	55
16 Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	57
17 Այլ ակտիվներ	58
18 Բանկերից ներգրավված միջոցներ	59
19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	59
20 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	60
21 Այլ փոխառու միջոցներ	60
22 Ստորադաս վարկեր	61
23 Այլ պարտավորություններ	61
24 Կապիտալ	62
25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	63
26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	64
27 Չուտ տոկոսային եկամուտ	67
28 Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, զուտ	67
29 Այլ եկամուտ	68
30 Այլ գործառնական ծախսեր	68
31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	68
32 Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	69
33 Ռիսկերի կառավարում	69
34 Իրական արժեքի չափում	84
35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն	89
36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	92
37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	94
38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ	95
39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում	96
40 Կապիտալի համարժեքություն	97
41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր	98

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ Բաժնետերերին և Խորհրդին

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների (այսուհետև միասին՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական վիճակն առ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև խմբի՝ այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների:

Աուդիտի առարկան

Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունն՝ առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը, և
- համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների միջազգային վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԽ Վարքագիր») սկզբունքների, ինչպես նաև Աուդիտորի Պրոֆեսիոնալ Էթիկայի Վարքագրի և Աուդիտորի անկախության գծով Էթիկական պահանջների, որոնք կիրառելի են Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ: Մենք կատարել ենք Էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ ՀԷՄՍԽ Վարքագրին համապատասխան:

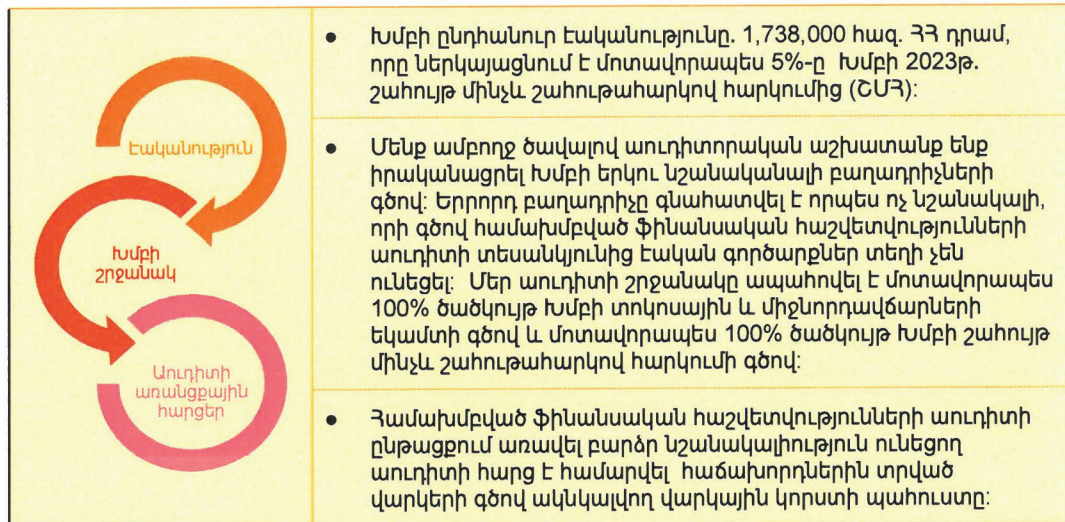
«ՓրայտլոթերիաուսԿուպերս Արմենիա» ՍՊԸ

Հայաստան, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2, ԿԱՄԱՐ բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ

<http://www.pwc.com/am> 360, (+374 10) 51 21 51, Ֆաքս. (+ 374 10) 52 10 00, www.pwc.com/am

Մեր աուդիտի մոտեցումը

Նկարագիր

Մեր աուդիտի նախագծման շրջանակներում մենք սահմանել ենք Եականությունը և գնահատել ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների Եական խեղաթյուրման ռիսկերը: Մասնավորապես, մենք դիտարկել ենք այն ոլորտները, որտեղ ղեկավարությունը կատարել է սուբյեկտիվ դատողություններ, օրինակ, նշանակալի հաշվապահական գնահատումների առնչությամբ, որոնք պահանջում են ենթադրություններ և իրենց Եությամբ անորոշ ապագա իրադարձությունների դիտարկում: Ինչպես մեր բոլոր աուդիտների դեպքում, մենք նաև անդադարձել ենք ղեկավարության կողմից ներքին հսկողության շրջանցման ռիսկերին, ներառյալ, ի թիվս այլ հարցերի, դիտարկել ենք, թե արդյոք առկա են կողմնակալության վկայություններ, որոնք պարունակում են խարդախության հետևանքով Եական խեղաթյուրման ռիսկ:

Եականություն

Մեր աուդիտի շրջանակի վրա ազդեցություն է ունեցել մեր կողմից Եականության սկզբունքի կիրառումը: Աուդիտը նախագծվում է այնպես, որ ձեռք բերվի ողջամիտ հավաստիացում առ այն, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են Եական խեղաթյուրումներից: Խեղաթյուրումներ կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով: Խեղաթյուրումները համարվում են Եական, եթե կարելի է ողջամտորեն ակնկալել, որ դրանք առանձին, կամ միասին վերցված, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Մեր մասնագիտական դատողության հիման վրա մենք սահմանել ենք Եականության որոշակի քանակական շեմեր, ներառյալ՝ Խմբի գծով ընդհանուր Եականությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, որպես ամբողջություն, ինչպես ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում: Դրանց միջոցով, որակական նկատառումների հետ միասին, մենք որոշել ենք մեր աուդիտի շրջանակը և մեր աուդիտորական ընթացակարգերի բնույթը, ժամկետները և ծավալը, և գնահատել ինչպես առանձին, այնպես էլ միասին վերցված՝ խեղաթյուրումների ազդեցությունը, եթե առկա է, համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, որպես ամբողջություն:

Խմբի գծով ընդհանուր էականությունը	1,738,000 հազ. ՀՀ դրամ
Ինչպես է այն որոշվել	տարեկան ՇՄՀ-ի 5%-ը
Էականության համեմատական մեծության որոշման հիմնավորումը	Մենք որպես համեմատական մեծություն ընտրել ենք ՇՄՀ-ն, քանի որ, մեր կարծիքով, դա այն չափորոշիչն է, որի միջոցով Խմբի կատարողական արդյունքները առավել հաճախ գնահատվում են օգտագործողների կողմից, և հանդիսանում է համընդհանուր ընդունված չափանիշ: Մենք ընտրել ենք 5%-ը, ինչը համապատասխանում է ֆինանսական ծառայությունների ոլորտի՝ շահույթ հետապնդող ընկերությունների համար օգտագործվող քանակական էականության շեմերին:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք, ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի են եղել ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը դիտարկվել են ընդհանուր առմամբ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում և հաշվետվությունների վերաբերյալ կարծիքի ձևավորման համար, և մենք չենք արտահայտում առանձին կարծիք այդ հարցերի վերաբերյալ:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես է աուդիտի առանցքային հարցը դիտարկվել մեր աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ Տե՛ս Ծանոթագրություն 4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ, Ծանոթագրություն 5. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գծով առանցքային գնահատականներ և դատողություններ և Ծանոթագրություն 12. Հաճախորդներին տրված վարկեր Մենք առանձնահատուկ անդրադառնել ենք այս ոլորտին, քանի որ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող վարկային կորուստների («ԱՎԿ») պահուստների վերաբերյալ ղեկավարության գնահատումները և ենթադրությունները բարդ են և պահանջում են դատողության զգալի աստիճան: Համաձայն ՀՀ ՖՄՍ 9-ի՝ «Ֆինանսական գործիքներ», ղեկավարությունից պահանջվում է գնահատել ԱՎԿ պահուստ՝ համապատասխան այն կորուստներին, որոնք ակնկալվում է, որ տեղի կունենան Փուլ 1 վարկերի գծով առաջիկա 12 ամիսների ընթացքում, և Փուլ 2 և 3 վարկերի գծով՝ ֆինանսական ակտիվի ողջ տևողության ընթացքում: Ղեկավարությունը նաև հաշվի է առնում ապագա տարբեր մակրոտնտեսական պայմանների ազդեցությունը ԱՎԿ-ի որոշման հարցում:	Մենք պատկերացում ենք ձեռք բերել և գնահատել ենք ԱՎԿ պահուստի որոշման հիմնական հսկողությունների նախագծման վերաբերյալ, և ստուգել ենք դրանց գործառնական արդյունավետությունը: Այդ հսկողությունները ներառում էին, մասնավորապես. - Մոդելի կատարողական արդյունքների մշտադիտարկման նկատմամբ հսկողությունը, ներառյալ քաղաքականության և մոդելների պարբերական վերանայումները, փաստացի արդյունքների համեմատ մոդելի գնահատումների ստուգումները և մոդելի մեթոդաբանության փոփոխությունների հաստատումը, այդ թվում՝ հիմնական չափորոշիչների հաշվարկների նկատմամբ հսկողությունը հաշվարկային գործիքի միջոցով, - ԱՎԿ հաշվարկման և արդյունքների վերլուծության նկատմամբ հսկողությունը, և - ԱՎԿ հաշվարկների համար տվյալների փոխանցման նկատմամբ հսկողությունը: Ի լրումն, մենք իրականացրել ենք ստորև նկարագրված բովանդակային ընթացակարգերը:

Ղեկավարությունը մշակել և ներդրել է մի շարք մոդելներ՝ ՀՀՄՍ 9-ի պահանջներին և կառավարման քաղաքականությանը համապատասխանության ապահովման նպատակով: Մասնավորապես, ղեկավարությունը մոդելների առնչությամբ կիրառել է դատողություն այն իրավիճակներում, երբ համարվել է, որ անցյալ փորձը չի արտացոլում ապագա արդյունքները՝ սահմանափակ կամ թերի տվյալների պատճառով:

ԱՎԿ-ի որոշման համար մենք ամենանշանակալի ենք դիտարկել հետևյալը.

- ԱՎԿ-ի որոշման համար օգտագործվող չափորոշիչների գնահատման առնչությամբ ղեկավարության կողմից կիրառված մոդելի մեթոդաբանությունների և առանցքային դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը.
- Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման համար կիրառվող դատողության չափանիշները, ներառյալ՝ խմբի պորտֆելների առնչվող վարկառուների վարկունակության որակական գնահատումը.
- Առանցքային ենթադրություններ, որոնք կիրառվել են դեֆոլտի դեպքում կորստի և դեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ, և.
- Հեռանկարային տեղեկատվության հետ կապված առանցքային ենթադրությունների գնահատումը, ներառյալ սցենարային կշիռների և մակրոտնտեսական փոփոխականների տեղին լինելը:

Մենք գնահատել ենք ղեկավարության կողմից մշակված ՀՀՄՍ 9-ի ներքո ԱՎԿ մոդելավորման մեթոդաբանությունների տեղին լինելը՝ ներգրավելով վարկային ռիսկերի մոդելավորման մեր մասնագետներին և կիրառելով ոլորտի մեր գիտելիքները: Մասնավորապես, գնահատվել են վարկային ռիսկի նշանակալի աճը արձանագրելու նպատակով ղեկավարության կողմից սահմանված դատողության չափանիշները (կորպորատիվ, ՓՄՁ և մանրածախ պորտֆելների համար կիրառելի), ինչպես նաև դեֆոլտի դեպքում կորստի և դեֆոլտի հավանականության որոշման ժամանակ կիրառված առանցքային դատողությունները և ենթադրությունները:

Մենք կատարել ենք ԱՎԿ հաշվարկի անկախ ստուգում և գնահատել ենք ԱՎԿ-ի հաշվարկների համապատասխանությունը հաստատված մոդելային մեթոդաբանություններին:

Մենք ղեկավարության հետ քննարկել ենք մակրոտնտեսական մոդելների համապատասխանության, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մակրոտնտեսական սցենարի համար կիրառված կշիռների հիմնավորվածությունը:

Մենք նաև առանձին գնահատել ենք արժեզրկված վարկերը, որոնք հաշվառված են որպես անհատապես արժեզրկված՝ Փուլ 3 վարկեր: Մենք քննադատական մոտեցմամբ գնահատել ենք չափորոշիչների գնահատման նպատակով ղեկավարության կողմից կիրառված մեթոդաբանության, դատողությունների և ենթադրությունների ողջամտությունը, և գնահատել ենք մուտքային տվյալների ճշգրտությունը և հաշվարկների ճշտությունը:

Մենք նաև գնահատել ենք բացահայտումների ճշգրտությունն ու ամբողջականությունը:

Ինչպես ենք մենք մշակել խմբի աուդիտի շրջանակը

Մենք խմբի աուդիտի շրջանակը մշակել ենք այնպես, որ իրականացվող ընթացակարգերի ծավալը բավարար լինի կարծիք արտահայտելու համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ, որպես ամբողջություն՝ հաշվի առնելով խմբի կառուցվածքը, հաշվապահական հաշվառման գործընթացները և հսկողությունը, ինչպես նաև խմբի գործունեության ոլորտը:

Խումբն իր գործունեությունը հիմնականում իրականացնում է Հայաստանում: Խմբի հիմնական գործառնությունները առնչվում են բանկային և լիզինգային ոլորտներին: Բանկային գործունեությունը կազմում է խմբի ամենամեծ բաղադրիչը, որը ներկայացնում է խմբի ընդհանուր ակտիվների մոտավորապես 88%-ը և խմբի շահույթ՝ մինչև շահութահարկով հարկումի 86%-ը: Խմբի գործունեության մնացած 12-14%-ը հիմնականում վերագրելի է լիզինգային բիզնեսին: Խմբի աուդիտի թիմը կատարել է անհրաժեշտ աուդիտորական ընթացակարգեր ինչպես բանկային, այնպես էլ լիզինգային բաղադրիչների գծով:

Մեր աուդիտի մոտեցումը և թիմը ձևավորվել են խմբի կառուցվածքն արտացոլելու տեսանկյունից: Երկու նշանակալի հաշվետու միավորների նկատմամբ իրականացված մեր ընթացակարգերի հիման վրա մեր աուդիտի շրջանակը և ծածկույթը կազմել է խմբի եկամտի և ընդհանուր ակտիվների մեծության մոտավորապես 100%-ը:

Այլ տեղեկատվություն

Այլ տեղեկատվության համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է Տարեկան հաշվետվությունը (առանց համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացության), որը ակնկալվում է, որ մեզ կներկայացվի այս աուդիտորական եզրակացության ամսաթվից հետո:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը չի ներառում այլ տեղեկատվությունը, և մենք այդ տեղեկատվության վերաբերյալ չենք արտահայտելու որևէ տեսակի հավաստիացման գծով եզրահանգում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի առնչությամբ մեր պատասխանատվությունն է՝ ծանոթանալ վերոնշյալ այլ տեղեկատվությանը, դրա հասանելիության դեպքում, և այդպիսով դիտարկել, թե արդյոք առկա է էական անհամապատասխանություն այլ տեղեկատվության և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տվյալների միջև, և՛ արդյոք այլ տեղեկատվությունը առերևույթ պարունակում է այլ էական խեղաթյուրումներ:

Եթե Տարեկան հաշվետվությանը ծանոթանալու արդյունքում մենք եզրահանգենք, որ դրանում առկա է էական խեղաթյուրում, մեզնից պահանջվում է այդ խնդիրը հաղորդել կառավարման օղակներում գտնվող անձանց:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պարտականությունները համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՅՄՍ հաշվապահական ստանդարտների համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը, ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է իսմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, համապատասխան դեպքերում՝ անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և իսմբի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են իսմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ՄՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի շրջանակներում, մենք աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն, մենք.

- Որոշում և գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի բարձր է սխալի հետևանքով առաջացածի համեմատ, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել դավադրություն, կեղծիք, դիտավորյալ բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության շրջանցում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե իմքի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել իմքի գործունեության անընդհատությունը պահպանելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա ղեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ խումբը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավարար չափով պատշաճ աուդիտորական ապացույցներ իմքի կազմում գտնվող կազմակերպությունների կամ տնտեսական գործունեության վերաբերյալ՝ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ վերաբերյալ աուդիտորական կարծիք արտահայտելու համար: Մենք պատասխանատու ենք իմքի աուդիտի ուղղորդման, վերահսկողության և կատարման համար: Մենք հանդիսանում ենք միակ պատասխանատուն մեր արտահայտած աուդիտորական կարծիքի համար:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք նաև հայտարարում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, որ մենք կատարել ենք անկախության վերաբերյալ համապատասխան Էթիկական պահանջները, և նրանց՝ հաղորդում ենք բոլոր այն հարաբերությունների և այլ հարցերի վերաբերյալ, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, ազդում են մեր անկախության վրա, և, անհրաժեշտության դեպքում, ձեռնարկվում են գործողություններ՝ սպառնալիքները վերացնելու կամ երաշխիքներ կիրառելու ուղղությամբ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք առանձնացնում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք նկարագրում ենք այդ հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող ակտերով արգելված է այդպիսի հարցերի հրապարակային բացահայտումը, կամ, խիստ բացառիկ հանգամանքներում, մենք գտնում ենք, որ տվյալ հարցը աուդիտորական եզրակացությամբ ներկայացնելը նպատակահարմար չէ, քանի որ կարելի է ողջամտորեն ակնկալել, որ նման ներկայացման բացասական հետևանքները կգերակշռեն դրա հանրային շահ պարունակող օգուտների նկատմամբ:

Այս մեկախ աուդիտորական եզրակացություն համար հիմք հանդիսացած աուդիտորական աշխատանքների գծով պատասխանատու աուդիտոր է հանդիսանում Լևան Կանկավան:

Լևան Կանկավա
Պատասխանատու աուդիտոր

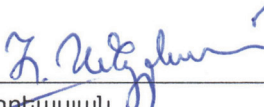
Նինո Կադագիշվիլի
Տնօրեն

29 ապրիլի 2024թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	78,159,849	88,369,285
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9	199,957	363,284
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	99,410,514	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր	11		
- Բանկի կողմից պահվող		21,422,936	17,622,138
- վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		-	6,019,389
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12	455,199,337	408,439,245
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	83,406,426	53,423,221
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	37	1,775,530	1,362,224
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	14	27,110,978	25,360,445
Այլ ակտիվներ	17	17,108,253	13,173,420
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		783,793,780	664,938,881
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	18	1,152,894	9,937,634
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	503,231,650	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20	21,087,118	6,206,060
Այլ փոխառու միջոցներ	21	95,125,094	84,323,152
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	15	3,812,792	4,698,987
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	15	732,149	1,016,530
Այլ պարտավորություններ	23	12,880,467	17,380,413
Ստորադաս վարկեր	22	12,661,577	7,805,036
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		650,683,741	555,536,757
ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	55,000,000	55,000,000
Էմիսիոն եկամուտ	24	1,750,000	1,750,000
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	25	3,517,422	3,076,495
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		3,909,911	4,985,941
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		151,526	877,300
Զբաղիված շահույթ		68,781,180	43,712,388
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ		133,110,039	109,402,124
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		783,793,780	664,938,881

Հաստատվել է հրապարակման համար և ստորագրվել է Բանկի տնօրինության անունից
2024թ. ապրիլի 29-ին

Հակոբ Անդրեասյան
Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Հրապարակության
Գլխավոր հաշվապահ

6-98 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Շահույթի և վնասի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	27	68,851,092	52,264,734
Այլ տոկոսային եկամուտ	27	10,445,440	5,852,766
Տոկոսային ծախս	27	(32,040,310)	(24,304,560)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		47,256,222	33,812,940
Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում	16	565,530	2,286,215
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո		47,821,752	36,099,155
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	28	13,097,686	9,659,855
Միջնորդավճարների գծով ծախս	28	(5,014,623)	(3,623,931)
Չուտ օգուտ/(վնաս)՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից		400,019	(115,359)
Չուտ օգուտ արտարժույթի առքուվաճառքից		5,333,764	13,516,463
Չուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից		(27,845)	(433,735)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	37	1,019,338	736,475
Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	32	2,783,748	(3,283,385)
Այլ եկամուտ	29	853,917	1,448,285
Ոչ տոկոսային եկամուտ		18,446,004	17,904,668
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(20,325,827)	(16,716,813)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	14	(3,312,788)	(2,606,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	30	(3,032,516)	(2,437,261)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	31	(4,831,447)	(3,925,140)
Ոչ տոկոսային ծախս		(31,502,578)	(25,686,162)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		34,765,178	28,317,661
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(6,372,416)	(5,747,221)
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,392,762	22,570,440
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ			
Բազային և նոսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	24	5,162.32	4,103.72

«ԱԿԲԱ ԲՎՆԿ» ԲԲԸ

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Հաշվետու տարվա շահույթ		28,392,762	22,570,440
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով		(981,961)	(318,240)
Իրական արժեքի փոփոխություն		(735,920)	158,454
Ներառյալ՝ ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստի փոփոխությունները			
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	176,753	57,283
Հաջորդ ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս վերադասակարգվող զուտ այլ համապարփակ եկամուտ		(805,208)	(260,957)
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ			
Շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում	14	-	1,977,001
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքների գծով		705	(3,104)
Հաշվութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	(127)	(355,301)
Ընդամենը հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող այլ համապարփակ եկամուտ		578	1,618,596
Հաջորդող ժամանակաշրջաններում որպես շահույթ կամ վնաս չվերադասակարգվող			
Ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		96,166	(53,122)
Շահութահարկ այլ համապարփակ եկամտի տարրերի գծով	15	(17,310)	9,562
Ընդամենը ասոցիացված կազմակերպությունների այլ համապարփակ համապարփակ եկամտի մասնաբաժին		78,856	(43,560)
Տարվա այլ համապարփակ վնաս՝ առանց հարկերի		(725,774)	1,314,079
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ		27,666,988	23,884,519

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

	Բաժնե- տիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների գծով պահուստ	Հիմնական միջոցների վերա- գնահա- տումից աճ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ*	Ընդամենը կապիտալ
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>							
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	55,000,000	2,500,000	2,452,257	3,479,525	1,184,362	23,577,223	88,193,367
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	22,570,440	22,570,440
Այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	-	1,314,079
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	-	1,621,141	(307,062)	22,570,440	23,884,519
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(114,725)	-	114,725	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Գլխավոր պահուստի համալրում էմիսիոն եկամտի հաշվին	-	(750,000)	-	-	-	750,000	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(3,300,000)	(3,300,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	(750,000)	-	-	-	(2,550,000)	(3,300,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 25)	-	-	624,238	-	-	-	624,238
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	1,750,000	3,076,495	4,985,941	877,300	43,712,388	109,402,124
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք							
Հաշվետու տարվա շահույթ	-	-	-	-	-	28,392,762	28,392,762
Այլ համապարփակ վնաս	-	-	-	-	(725,774)	-	(725,774)
Հիմնական միջոցների վաճառքի արդյունքում վերագնահատման ավելցուկի փոխանցումը չբաշխված շահույթին	-	-	-	(1,076,030)	-	1,076,030	-
Գործարքներ սեփականատերերի հետ՝ ուղղակիորեն գրանցված կապիտալում							
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,400,000)	(4,400,000)
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ (Ծան. 25)	-	-	440,927	-	-	-	440,927
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	55,000,000	1,750,000	3,517,422	3,909,911	151,526	68,781,180	133,110,039

* Զբաղիված շահույթը ներառում է Բանկի Գլխավոր պահուստը՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամի չափով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համար

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	2023թ.	2022թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ (հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով)		65,435,119	49,369,597
Ստացված այլ տոկոսներ		10,445,440	6,102,070
Վճարված տոկոսներ		(29,840,347)	(23,532,053)
Ստացված միջնորդավճարներ		13,097,686	9,659,855
Վճարված միջնորդավճարներ		(5,014,623)	(3,623,931)
Չուտ (ելք)/մուտք շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		(663,718)	196,755
Չուտ մուտքեր փոխարժեքային տարբերություններից		5,333,764	13,516,463
Վճարված այլ գործառնական ծախսեր		(2,985,401)	(2,318,819)
Ստացված այլ եկամուտ		854,113	235,468
Աշխատավարձ և աշխատակազմին վճարված այլ գումարներ		(18,700,666)	(14,460,895)
Վճարված այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր		(3,755,177)	(3,925,140)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունները		34,206,190	31,219,370
<i>Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/ նվազում</i>			
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		317,095	396,989
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ		(48,347,859)	(32,847,258)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(40,369,750)	(84,018,496)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ		(30,196,753)	(22,270,275)
Այլ ակտիվներ		(1,262,502)	(2,693,895)
<i>Գործառնական պարտավորությունների զուտ աճ/(նվազում)</i>			
Բանկերից ներգրավված միջոցներ		(8,637,177)	8,738,065
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		71,747,907	116,891,930
Այլ պարտավորություններ		(5,658,758)	3,453,298
(Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված)/ ստացված զուտ դրամական միջոցներ մինչև շահութահարկը		(28,201,607)	18,869,729
Վճարված շահութահարկ		(7,383,676)	(2,687,672)
Գործառնական գործունեությամբ (օգտագործված)/ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(35,585,283)	16,182,057
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(2,444,064)	(3,466,341)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		1,217,572	53,404
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(13,364,866)	(6,195,291)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառք		16,049,251	2,944,680
Ստացված շահաբաժիններ	37	701,763	539,806
Ներդրումային գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		2,159,656	(6,123,742)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	38	18,339,013	2,191,500
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	38	(3,684,744)	(789,212)
Այլ փոխառությունների ներգրավումից մուտքեր	38	34,345,599	34,288,004
Այլ փոխառությունների մարում	38	(27,032,928)	(37,932,197)
Ստացված ստորադաս վարկեր		4,479,000	-
Վճարված շահաբաժիններ	24	(4,400,000)	(3,300,000)
Ֆինանսական գործունեությամբ ստացված/(օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		22,045,940	(5,541,905)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		1,123,990	(12,664,004)
Արժեզրկման պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		46,259	68,891
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում		(10,209,436)	(8,078,703)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբին		88,369,285	96,447,988
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջին	8	78,159,849	88,369,285

6-98 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ներածություն

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ ՄՍԽ-ի կողմից հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն, («ՀՀ ՄՍԽ հաշվառման ստանդարտներ»), «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի («Բանկ») և նրա դուստր ձեռնարկությունների համար («Խումբ»):

«ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն մայր կազմակերպությունն է Խմբում, որը բաղկացած է Բանկից և իր դուստր կազմակերպություններից՝ «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ից և «ԱԿԲԱ Տեխնոլաբ» ՍՊԸ-ից: Բանկը ձևավորվել է 1995թ.-ին, որպես միացյալ սեփականությամբ կոոպերատիվ բանկ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության, և 2006թ.-ին վերակազմակերպվել է որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն: Բանկը հետագայում վերակազմավորվել է բաց բաժնետիրական ընկերության և 2021թ. ներկայացրել է նախնական հրապարակային առաջարկ, որից հետո Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակվել են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում (AMX): Բանկը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «ԿԲ») կողմից տրված ընդհանուր բանկային լիցենզիայի հիման վրա և հանդիսանում է ՀՀ ավանդների ապահովագրության պետական համակարգի անդամ:

Հիմնական գործունեության նկարագրություն. Բանկն ընդունում է բնակչությանից ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ և մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր կորպորատիվ և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին: Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևան քաղաքում, և այն ունի 65 մասնաճյուղեր (ներառյալ՝ գլխամասը) Երևանում և ՀՀ այլ մարզերում:

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Բանկի գրանցման իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0002, Արամի փողոց 82-84:

«ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպությունը՝ «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ դուստր ձեռնարկությունը, հիմնադրվել է 2003թ.-ի մարտի 30-ին որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ֆինանսական վարձակալության գծով գործառնություններն են իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հանդիսացող հաճախորդների հետ: Ընկերությունն ունի վարկային կազմակերպության լիցենզիա՝ տրված ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից: Ընկերությունը համախմբվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկին է պատկանում «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ բաժնետոմսերի 100%-ը:

2021 թվականի դեկտեմբերի 23-ին Բանկը հիմնադրել է ԱԿԲԱ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ ՍՊԸ կրթական կենտրոնը, որի բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Բանկին: Կենտրոնի նպատակն է՝ իրականացնել կրթական ծրագրեր և ներգրավել որակյալ մասնագետներին:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են.

Բաժնետեր	2023, %	2022, %
«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ	81.61	83.80
Sacam International SAS	4.55	4.55
Այլ	13.84	11.65
Ընդամենը	100.0	100.0

«ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն Խմբի մայր կազմակերպությունն է և չունի մեկ վերահսկող կողմ: «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի հիմնադրվել է 2017թ. մայիսի 6-ին՝ Բանկի նախկին բաժնետերեր հանդիսացող Գյուղական փոխօգնության 10 ասոցիացիաների կողմից, որոնք ներկայումս հանդիսանում են «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի բաժնետերեր: Գյուղական փոխօգնության միավորումները («Միավորումներ») Հայաստանի Հանրապետության 10 մարզերում գործող հասարակական կազմակերպություններ են, որոնք ստեղծվել են մարզերում գյուղատնտեսությունը զարգացնելու նպատակով: Նշված 10 միավորումները միասին ունեն 72,850 անդամ: Այլ տողում ներկայացված Բանկի բաժնետոմսերը ցուցակված են Հայաստանի ֆոնդային բորսայում:

Ներկայացման արժույթ. Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով («ՀՀ դրամ»), եթե այլ բան նշված չէ:

1 Խմբի գործառնական միջավայրը

Ընդհանուր դրույթներ

Բնապահպանական, սոցիալական և կառավարում (ԲՍԿ): 2023թ. Խումբն իրականացրել է կլիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատում Բանկի գյուղատնտեսական պորտֆելի որակական ցուցանիշների վրա, որի արդյունքների համաձայն, ՀՀ պաշտոնական տվյալներով կլիմայի փոփոխության միջև 2030թ. կանխատեսված տվյալները Եական ազդեցություն չեն ունենա գյուղատնտեսական վարկերի պորտֆելի որակը բնութագրող փոփոխականների վրա: Միևնույն ժամանակ, Խմբի կողմից իրականացված վերլուծությունը հետագայում կարող է վերագնահատվել:

Պատերազմ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև. 2022թ. փետրվարից հետո, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունը ազդում է ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական ակտիվության վրա, այլև համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների հետևանքով աշխարհի շատ երկրներում ապրանքների և պարենային ապրանքների գները բարձրացել են, ռեսուրսների մատակարարման միջև հաստատված կապերը խաթարվել են, գնաճը նույնպես ազդում է գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային տնտեսության ոլորտների համար:

Ռուսաստան-Ուկրաինա պատերազմի բռնկումից ի վեր ԵՄ արտահանման հոսքերի կողմնորոշվածությունը շարունակաբար ավելի մեծ ծավալով փոխվում է դեպի Արևելյան Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի այլ տնտեսություններ: Այս կողմնորոշվածության փոփոխությունը խթանել է հարակից առևտրային և տրանսպորտային ծառայությունները, կրճատել է մրցակցությունը դեպի Ռուսաստան հայրենական արտադրանքի արտահանման համար և տարածաշրջանում ակտիվացրել է նախկինում պասիվ ներդրումները:

2022թ. մարտից ԵՄ-ի առևտրային պատժամիջոցները գրեթե կիսով չափ կրճատել են բլոկի ապրանքների արտահանումը Ռուսաստան և Բելառուս:

Ռուս-ուկրաինական պատերազմի բանակցային ճանապարհով կարգավորման հավանականությունը կարճաժամկետ հեռանկարում մնում է ցածր, ինչը վկայում է երկարատև հակամարտության և առևտրային պատժամիջոցների շարունակման վերաբերյալ: Առևտրային ուղիների կողմնորոշումների փոփոխությունը և տնտեսական ակտիվության ներհոսքը կունենան ավելի երկարաժամկետ ազդեցություն՝ նաև ներկայիս պատերազմի շրջանակներից դուրս: Ակտիվանում են նախկինում պասիվ վիճակում գտնվող ներդրումները ենթակառուցվածքների, ՏՏ-ի և արտադրության բնագավառներում: Ենթակառուցվածքի և/կամ տեղական արտադրության ցանկացած բարելավում խթանում է երկարաժամկետ աճի ներուժը: Երկրների կառավարությունները ստիպված են հաշվի առնել Ռուսաստանի և մնացած աշխարհի հետ կապերի պահպանման և հավելյալ տնտեսական օգուտներ քաղելու միջև առկա նուրբ սահմանները՝ երկրորդական պատժամիջոցներից խուսափելու համար:

Հայաստանի համար կանխատեսվում է, որ 2024-2025թթ. աճը կպահպանվի տարեկան 4.5 տոկոսի մակարդակով: Չնայած սպասվում է Ռուսաստանից դրամական փոխանցումների ներհոսքի հետագա թուլացում , վերաարտահանումը և զբոսաշրջությունը կշարունակեն նպաստող գործոններ հանդիսանալ տնտեսական ակտիվության համար: Այնուամենայնիվ, երկարաժամկետ աճին կիսոյնը սպասվում է ապրանքային կախվածությունը, տրանսպորտային կապերի և լոգիստիկ շղթաների խաթարումները և Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև հնարավոր շարունակական աշխարհաքաղաքական լարվածությունը (Համաշխարհային բանկի հունվարի 2024թ. կանխատեսում):

Խումբը իր PD-ի կանխատեսումները և ԱՎԿ-ի հաշվարկները պատրաստելիս հաշվի է առել վերը նշված ռիսկերից առկա ռիսկերը:

Հայաստանը վերջին տարիներին զգալի սոցիալ-քաղաքական և տնտեսական ցնցումներ է ապրել: Այս իրադարձությունները ներառել են 2020թ. COVID-19 համաճարակի և Ադրբեջանի հետ հակամարտությունը, և ավելի քան 100,000 Էթնիկ հայերի տեղահանումը և անցումը ՀՀ տարածք՝ 2023թ.-ին:

Չնայած այս մարտահրավերներին, տնտեսությունը շարունակել է ցուցաբերել դիմակայունությունը, ինչը կարելի է վերագրել մակրոտնտեսական ճկուն քաղաքականությանը, ներառյալ գնաճի ակտիվ թիրախավորմանը, հարկաբյուջետային պարտավորությունների կատարմանը և ֆինանսական հատվածի արդյունավետ վերահսկողությանը: Հայաստանի աճի տեմպերն արագացել են 2022թ.-ին (ՀՆԱ-ի 12.6% աճ), որոնք պահպանվել են կայուն 2023թ. ընթացքում (ՀՆԱ-ի 8.7% աճ), ինչին նպաստել են նաև արտարժույթի փոխարժեքը, միգրանտների և բիզնեսի ներհոսքը՝ հիմնականում Ռուսաստանից: Գնաճը, որը զազաթնակետին էր հասել ուկրաինական պատերազմի հետևանքով, արագ կերպով նվազել է: Այնուամենայնիվ, տարածաշրջանային մակարդակում անվտանգային իրավիճակը զգալիորեն վատթարացավ 2023թ. սեպտեմբերին այն բանից հետո, երբ Ադրբեջանի կառավարությունը լիակատար վերահսկողության տակ առավ Լեռնային Ղարաբաղը, ինչը պատճառ դարձավ դեպի Հայաստան մոտ 100,000 էթնիկ հայերի արտագաղթին: Կառավարությունն ապահովել է արագ արձագանք՝ քաղաքականության պատշաճ միջոցներով տեղահանված անձանց անմիջական կարիքներին աջակցելու համար:

S&P Global Ratings-ը 2024 թվականի փետրվարի 23-ին հաստատել է Հայաստանի համար իր «BB-/B» երկարաժամկետ և կարճաժամկետ, արտարժույթով և տեղական արժույթով արտահայտված սուվերեն վարկերի վարկանիշները: Երկարաժամկետ վարկանիշների կանխատեսումը կայուն է. Fitch Ratings-ը հաստատել է Հայաստանի երկարաժամկետ արտարժույթով թողարկողի դեֆոլտի վարկանիշը (IDR) «BB-»՝ կայուն կանխատեսմամբ, 2024թ. հունվարի 26-ին:

Ընթացիկ և ապագա տնտեսական իրավիճակի երկարաժամկետ ազդեցությունները դժվար է գնահատել, և դեկլարության ներկա ակնկալիքներն ու գնահատականները կարող են տարբերվել իրական արդյունքներից:

Ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) չափման նպատակով Խումբն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են ելքային տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրություն 4-ը ներառում է ավելի մանրամասն տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես է Խումբը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ակնկալվող վարկային կորուստների չափման մոդելներում:

2 Պատրաստման հիմքը

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍԽ կողմից հրապարակված՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՀՀՄՍ ստանդարտներ»):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, փոփոխված՝ իրական արժեքով ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչմամբ, տարածքների և սարքավորումների (հող, շենք և փոխադրամիջոց) վերագնահատմամբ, ֆինանսական գործիքների՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով («FVTPL») և իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով դասակարգմամբ («FVOCI») և սովորական բաժնետոմսերի իրական արժեքով դասակարգմամբ՝ աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի համար: Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև: Այդ սկզբունքները հետևողականորեն կիրառվել են այն բոլոր ժամանակաշրջանների համար, որոնք ներկայացված հաշվետվություններում, եթե այլ բան նշված չէ:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հասցեագրված են դրանց առաջնային օգտագործողներին, որոնք են՝ ներդրողները, որոնք վարկով տրամադրում կամ հատկացնում են կապիտալ հաշվետու կազմակերպությանը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ենթադրվել է, որ դրանց առաջնային օգտագործողները տիրապետում են բավարար գիտելիքների բիզնեսի և տնտեսական գործունեության վերաբերյալ և կատարում են տեղեկատվության հանգամանալից վերանայում և վերլուծություն: Այնուամենայնիվ լինում են դեպքեր, երբ նույնիսկ իրազեկ և հանգամանալից օգտագործողները կարող են կարիք ունենալ խորհրդատուի օգնության՝ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բարդ տնտեսական երևույթների մասին տեղեկատվությունը ըմբռնելու համար:

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակն է՝ բացահայտել միայն այն տեղեկատվությունը, որը ղեկավարությունը համարում է էական առաջնային օգտագործողների համար: Ղեկավարությունը ձգտում է չնվազեցնել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հասկանալիությունը՝ էական տեղեկատվությունը ոչ էական տեղեկատվությամբ քողարկելու միջոցով: Հետևաբար, համապատասխան բացահայտումներին վերաբերող ծանոթագրություններում բացահայտվում են միայն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթները, ըստ կիրառելիության:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական դրույթներ

Ներդրումներ **ասոցիացված** **կազմակերպություններում** Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են ձեռքբերման արժեքով՝ ներառյալ գուդվիլը:

Հաշվեկշռային արժեքի ապագա փոփոխությունները արտացոլում են համախմբումից հետո ասոցիացված կազմակերպության զուտ ակտիվներում խմբի մասնաբաժնի փոփոխությունները: Խմբի մասնաբաժինը ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պահուստների փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում:

Իրական արժեքի չափում. Խումբը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պահվող ֆինանսական գործիքները և ոչ ֆինանսական ակտիվները չափում է իրական արժեքով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքը չափվում է ՖՀՄՍ 13-ի պահանջներին համապատասխան: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները բացահայտված են Ծանոթագրություն 34-ում:

Սկզբնական ճանաչում. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր գնումներն ու վաճառքները ճանաչվում են գործարքի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Խումբը պարտավորվում ձեռք բերել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր են համարվում ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների այնպիսի գնումները կամ վաճառքները, որոնք պահանջում են ակտիվի մատակարարում տվյալ շուկայում գործող նորմերով կամ գործարար սովորույթներով սահմանված ժամկետի ընթացքում:

Ակզբնական չափում. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքների դասակարգումը կախված է դրանց պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքներն ի սկզբանե չափվում են իրենց իրական արժեքով և որը ճշգրտվում է գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի միջնորդավճարների և ծախսերի չափով այն գործիքների դեպքում, որոնք իրական արժեքով չեն վերագնահատվում շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը գործարքի գինն է: Եթե Խումբը գտնում է, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և եթե այդ իրական արժեքը հիմնված է շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության գնանշված գնի վրա, կամ հիմնված է գնահատման տեխնիկայի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի շուկաների տվյալները, ապա սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը շահույթում կամ վնասում: Բոլոր մյուս դեպքերում, ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումը ճշգրտվում է այնպես, որ սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերությունը փոխանցվի ապագա ժամանակաշրջաններին: Սկզբնական ճանաչումից հետո Խումբը ճանաչում է հետաձգված տարբերությունը որպես շահույթ կամ վնաս, միայն այն դեպքում, երբ մուտքային տվյալները դառնում են դիտարկելի կամ եթե գործիքը ապաճանաչվում է:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման կատեգորիաներ. Խումբը դասակարգում է իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելի և ակտիվի պայմանագրային պայմանների վրա, չափումն իրականացնելով՝ ամորտիզացված արժեք, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Խուժմը իր ածանցյալ և առևտրային պորտֆելը դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Խուժմը դասակարգում է Visa C-ի բաժնետոմսերը որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ: Խուժմը կարող է հաշվառել ֆինանսական գործիքները իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե այդ կերպ վերանում է կամ զգալիորեն նվազեցվում են չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունները:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի վարկային հանձնառություններից և երաշխիքների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ դրանք պահվում են վաճառքի համար, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով հաշվառում:

Պահանջներ բանկերի նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով ներդրումային արժեթղթեր

Խուժմը չափում է բանկերի նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը, ամորտիզացված արժեքով, ներդրումային արժեթղթերը ամորտիզացված արժեքով են հաշվառվում միայն այն դեպքում, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ակտիվը պահել պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են (SPPI):

Այս պայմանների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 4-ում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ Խուժմը կիրառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով պարտքային գործիքների դասակարգում, եթե միաժամանակ առկա են հետևյալ երկու պայմանները.

- Գործիքը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է ինչպես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվների վաճառքը,
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են SPPI ստուգման չափանիշներին:

Խուժմը տրամադրում է ֆինանսական և կատարողական երաշխիքներ, ակրեդիտիվներ և վարկային պարտավորություններ:

Երաշխիքի պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը ստացված վարձատրությունն է: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամեն երաշխիքի համար խմբի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից առավելագույնի չափով. սկզբնական ճանաչված արժեք՝ հանած համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիա, և ակնկալվող վարկային կորուստների պահուստ:

Վարկավորման չօգտագործված պարտավորվածությունները և ակրեդիտիվները պարտավորվածություններ են, որի շրջանակներում պարտավորվածության տևողության ընթացքում Խուժմը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի դեպքում՝ այդ պայմանագրերը ընդգրկված են ակնկալվող վարկային կորուստների պահանջների մեջ:

Ֆինանսական վարձակալության համար տրված կանխավճարներ. Խուժմը վարձակալներից ստացված կանխավճարները և մատակարարներին տրված կանխավճարները դիտարկում է որպես դրամական հոդվածներ և ճանաչում է դրանց գծով ֆինանսական պարտավորությունները և ֆինանսական ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում. Խուժմը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները՝ դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո,

բացառությամբ այն բացառիկ հանգամանքների, որոնց դեպքում խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, բանկերում Նոստրո հաշիվները և ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցները, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով՝ գերծ պայմանագրային սահմանափակումներից: Երեք ամսից ավելի ժամկետով սահմանափակված միջոցները բացառվում են դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, ինչպես ֆինանսական վիճակի մասին, այնպես էլ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցները և դրամական միջոցների համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ. (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Պարտադիր դրամական մնացորդներ ԿԲ-ում. ԿԲ-ում պարտադիր դրամական մնացորդները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով և ներկայացնում են անտոկոս պարտադիր պահուստային ավանդներ, որոնք հասանելի չեն հսկի ամենօրյա գործունեությունը ֆինանսավորելու համար, և, հետևաբար, չեն համարվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մաս դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Հետզնման ու հակադարձ հետզնման պայմանագրեր և արժեթղթերի գծով փոխառության գործառնություններ Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը («ռեպո») դիտվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և եթե ստացողը պայմանագրով կամ գործարար սովորույթի համաձայն իրավունք ունի դրանք վաճառել կամ վերագրավադրել, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է բանկերի կամ հաճախորդների միջոցների կազմում: Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով արժեթղթերի ձեռքբերումը (հակադարձ ռեպո) արտացոլվում է բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կամ հաճախորդներին տրված վարկերի կազմում՝ կախված իրավիճակից: Վաճառքի գնի և ձեռք բերման գնի միջև տարբերությունը դիտարկվում է որպես տոկոսային եկամուտ և հաշվեգրվում ռեպո պայմանագրի ժամկետի ընթացքում արդյունավետ եկամտաբերության մեթոդով:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել գործընկերներին, շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Փոխառությամբ ներգրավված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում միայն երրորդ անձանց վաճառքի դեպքում: Այս դեպքում առջուկվաճառքի գործարքները հաշվառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ եկամուտների կազմում՝ հանած առևտրային արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների ծախսերը: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը արտացոլվում է առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություններում՝ իրական արժեքով:

Փոխառություններ. Փոխառությունները ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ պարտավորությունները, բանկերի միջոցները, հաճախորդների հաշիվները, այլ փոխառություններ, թողարկված պարտատոմսերը: հաշվետվությունում: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օգուտները և վնասները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ փոխառությունները ապաճանաչվում են, ինչպես նաև ամորտիզացիայի գործընթացում:

Ստորադաս վարկեր. Ստորադաս պարտքը հաշվառվում է ամորտիզացված արժեքով:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր. Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են մուրհակները, հսկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը: Պարտքային արժեթղթերը ներկայացվում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալություն

Խուլմբը՝ որպես վարձակալ. Խուլմբը կիրառել է ճանաչման և չափման միասնական մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների: Խ Խուլմբը ճանաչում է վարձակալության գծով պարտավորություններ՝ վարձակալության գծով վճարումներ կատարելու համար և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ, որոնք ներկայացնում են պայմանագրի հիմքում ընկած ակտիվները օգտագործելու իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ. Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է ճանաչված վարձակալության գծով պարտավորությունների գումարը, սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումներ, վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումներ:

Վարձակալության վճարների ներկա արժեքը հաշվարկելիս Խուլմբը օգտագործում է սկզբնական կիրառման ամսաթվին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, եթե վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել:

Կարճաժամկետ վարձակալություն և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալություն. Խուլմբը կիրառում է կարճաժամկետ վարձակալությունների ճանաչման բացառությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների համար (այն վարձակալությունները, որոնց վարձակալության ժամկետը մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ 12 ամիս է կամ դրանից պակաս, և չեն պարունակում գնման օպցիոն): Խուլմբը կիրառում է նաև ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության ճանաչման բացառությունը այն ակտիվների վրա, որոնք համարվում են փոքրարժեք (2,500 հազ. ՀՀ դրամը չգերազանցող):

Գործառնական – Խուլմբը՝ որպես վարձատու Վարձակալական եկամուտը ճանաչվում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում է այլ եկամտի կազմում համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ գործառնական բնույթի է: Գործառնական վարձակալության բանակցությունների և պայմանավորվածությունների գծով կրած սկզբնավորման ուղղակի ծախսումները ավելացվում են տրամադրված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին և ճանաչվում են որպես ծախս վարձակալության ժամկետի ընթացքում նույն հիմունքով, որը կիրառվում է վարձակալական եկամուտը ճանաչելիս:

Ֆինանսական – Խուլմբը՝ որպես վարձատու. Ֆինանսական վարձակալության ժամկետի մեկնարկի պահից Խուլմբը ճանաչում է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ՝ վարձակալությունում զուտ ներդրումներին հավասար գումարով:

Ֆինանսական եկամտի ճանաչումը հիմնված է ժամանակացույցի վրա, որը սահմանում է հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք է վարձատուի կողմից վարձակալության ներքո զուտ ներդրումների դիմաց: Վարձակալությունից ստացված ֆինանսական եկամուտը գրանցվում է «Այլ տոկոսային հասույթի» կազմում՝ շահույթում կամ վնասում: Սկզբնական ուղղակի ծախսումները ներառվում են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների սկզբնական գնահատման մեջ:

Վարկային կորստի պահուստը ճանաչվում է ընդհանուր ԱՎԿ մոդելի համաձայն: ԱՎԿ-ը որոշվում է նույն կերպ, ինչ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկերի և փոտվությունների դեպքում: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքով, բացառությամբ Փուլ 3-ի արժեզրկված վարկերի, որոնց դիմաց տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է զուտ հաշվեկշռային արժեքով:

Վերանայված վարկեր Հնարավորության դեպքում Խուլմբը ձգտում է վերանայել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Դա կարող է լինել վճարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագրի կնքման միջոցով:

Խուլմբը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, ինչպիսին է հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմաններն այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարձակալություն, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես ապաճանաչումից օգուտ կամ վնաս այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող վարկային

կորուստների չափման նպատակով դասակարգվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ ստեղծված արժեզրկված (POCI): Երբ հսումբը գնահատում է՝ արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- Վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- Վարկի գործընկերոջ փոփոխությունը,

Եթե փոփոխությունն այնպիսին է, որ գործիքն այլևս չի բավարարում SPPI չափանիշին:

Այն փոփոխությունների համար, որոնք չեն հանգեցնում ապաճանաչման, հսումբը նաև վերագնահատում է, թե արդյոք եղել է վարկային ռիսկի զգալի աճ կամ արդյոք ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես արժեզրկված: Երբ ակտիվը փոփոխության արդյունքում դասակարգվում է որպես արժեզրկված, այն պետք է մնա 3-րդ փուլում: Որպեսզի վերականգնված վարկը վերադասակարգվի 3-րդ փուլից, պետք է բավարարվեն ստորև նշված պայմանները.

- Ամսական վճարումների գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարները ամբողջությամբ վճարվել են, մայր գումարի և տոկոսների 3 անընդմեջ վճարումներ կատարվել են՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան.
- Ճկուն վճարման գրաֆիկով վարկերի դեպքում, ժամկետանց գումարներ ամբողջությամբ վճարվել են, այնուհետև մայր գումարի և տոկոսների հերթական վճարումները կատարվել են նվազագույնը 6 ամիս փորձաշրջանի համար՝ փոփոխված վճարման ժամանակացույցի համաձայն, և 7 օրից ավել ժամկետանց օրեր չկան:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Դուրսգրում Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ հսումբը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Խուսմբը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ հսումբը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորուստների պահուստը, տարբերությունը նախ ավելացվում է պահուստին, որը այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի հանդեպ:

Հարկում. Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

Ընթացիկ հարկը ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա ակնկալվող շահութահարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ, ինչպես նաև նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջինները հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էուլայան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հիմնական միջոցներ. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ հիմնական միջոցները արտացոլվում են սկզբնական արժեքով՝ առանց ամենօրյա սպասարկման ծախսերի՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Այդ գումարը ներառում է սարքավորման փոխարինման ժամանակ կատարված ծախսերը, եթե դրանք բավարարում են ճանաչման չափանիշներին:

Սկզբնական արժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները արտացոլվում են վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումն իրականացվում է բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքը Էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից:

Հիմնական միջոցների միավորի նկատմամբ սեփական կապիտալում ներառված վերագնահատումից աճն ուղղակիորեն փոխանցվում է չբաշխված շահույթին, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ ակտիվների ներքոնշյալ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետների ընթացքում՝

	Տարիներ
Շենքեր	46
Սարքավորումներ	5-10
Փոխադրամիջոցներ	7-10
Այլ	7-10

Վարձակալված ակտիվի բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են վարձակալության ժամկետի և դրանց օգտակար ծառայության ժամանակահատվածից նվազագույնով՝ գծային հիմունքներով:

Ակտիվի մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մաշվածության հաշվարկման մեթոդները վերանայվում և, եթե անհրաժեշտ է, փոփոխվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում:

Վերանորոգումների և արդիականացման հետ կապված ծախսումները ծախսագրվում են կատարման ժամանակ և ներառվում են այլ գործառնական ծախսերի կազմում բացառությամբ, եթե դրանք որակավորվում են որպես կապիտալացվող:

Բռնագանձված ակտիվներ. Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և զուտ իրացվելի արժեքի նվազագույնով:

Բաժնետիրական կապիտալ. Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը վերաբերող ուղղակի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքերի, արտացոլվում են սեփական կապիտալում որպես թողարկման գծով մուտքերից նվազեցում: Իրական արժեքի այն մասը, որը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, գրանցվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ. Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շահաբաժինները նվազեցվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն միայն այն դեպքում, երբ դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը ներառյալ: Մինչև հաշվետու ամսաթիվը առաջարկված կամ հաշվետու ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը առաջարկված կամ հայտարարված շահաբաժինները բացահայտվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվներ. Հավատարմագրային կառավարման շրջանակներում գտնվող ակտիվները չեն արտացոլվում խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ չեն հադիսանում խմբի ակտիվներ:

Սեզմենտային հաշվետվություն Խմբի սեզմենտների հաշվառումը հիմնված է հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա. մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ բանկային գործունեություն, գյուղատնտեսություն, առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն և ֆինանսական վարձակալություն:

Տոկոսային և համանման եկամուտ և ծախս. Խումբը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ արժեզրկված ակտիվների: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի գծով բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման իրավունքը) և միջնորդավճարների գծով կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք անմիջականորեն կապված են գործիքի հետ և որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մաս են կազմում, սակայն հաշվի չեն առնվում ապագա վնասները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքները ճշգրտվում են խմբի կողմից

միջոցների ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ծշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Եթե Փուլ 3-ում դասակարգված ֆինանսական ակտիվի գծով վարկային ռիսկը հետագայում բարելավվի այնպես, որ ակտիվն այլևս վարկային արժեգրված չլինի, և բարելավումը հնարավոր լինի օբյեկտիվորեն վերագրել իրադարձության, որը տեղի է ունեցել այն բանից հետո, երբ ակտիվը սահմանվել է որպես վարկային արժեգրված (այսինքն ակտիվը դառնում է վերականգնման ենթակա), ակտիվը վերադասակարգվում է 3-րդ փուլից և տոկոսային հասույթը հաշվարկվում է՝ կիրառելով EIR-ը համախառն հաշվեկշռային արժեքի վրա: Լրացուցիչ տոկոսային եկամուտը, որը նախկինում շահույթում և վնասում չէր ճանաչվել՝ ելնելով ակտիվի Փուլ 3 բնույթից, սակայն որը ներկայումս ակնկալվում է ստանալ ակտիվի վերականգնումից հետո, ճանաչվում է որպես արժեգրվման հակադարձում:

Ֆինանսական վարձակալության դիմաց տրված կանխավճարներից և ֆինանսական վարձակալության գծով ճանաչված հասույթից տոկոսային հասույթը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի համախմբված հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային հասույթ» տողում՝ պայմանագրային տոկոսադրույքով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի տույժերից տոկոսային եկամուտը ներկայացվում է համախմբված ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ «Տոկոսային հասույթ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով» հոդվածում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ. Հաճախորդներին մատուցվող տարբեր ծառայություններից համախմբված ստանում է միջնորդավճարների գծով եկամուտ: Միջնորդավճարների գծով եկամուտը կարող է բաժանվել հետևյալ երկու խմբի.

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից

Միջնորդավճարների գծով եկամուտը, որը ստացվում է որոշակի ժամանակահատվածում մատուցվող ծառայություններից, հաշվեգրվում է այդ ժամանակահատվածի ընթացքում, քանի որ համապատասխան կատարողական պարտավորությունները բավարարված են: Նման հոդվածները ներառում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը ակտիվների կառավարման, պահառության և կառավարման ու խորհրդատվական այլ ծառայությունների համար միջնորդավճարները: Վարկերի տրամադրման գծով պարտավորության դիմաց միջնորդավճարները, եթե վարկի օգտագործման հավանականությունը բարձր է, և վարկերի հետ կապված այլ միջնորդավճարները հետաձգվում են (վարկերի տրամադրման հետ կապված ցանկացած լրացուցիչ ծախսումների հետ միասին) և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում:

Միջնորդավճարների գծով եկամուտ՝ մատուցված միջնորդային ծառայությունների գծով

Երրորդ անձի անունից գործարքի բանակցություններն անցկացնելու և մասնակցելու համար (օրինակ՝ երբ խմբի կատարողական պարտավորությունն է բաժնետոմսերի կամ այլ արժեթղթերի առքը, կամ ընկերության առք ու վաճառքի համաձայնագրի կնքումը) ստացված կոմիսիոն վճարները ճանաչվում են այդ գործարքի ավարտից հետո:

Հաճախորդների հավատարմության ծրագրեր

Խումբն առաջարկում է հաճախորդների հավատարմության մի շարք ծրագրեր: Նման ծրագրերի հաշվապահական հաշվառումը տարբերվում է՝ կախված նրանից, թե ով է ճանաչվում որպես հաճախորդ, և/կամ Խումբը որպես գործակալ, թե որպես պայմանագրի գլխավոր կողմ է հանդես գալիս: Միավորների վրա հիմնված ծրագրերի դեպքում, Խումբը, ընդհանուր առմամբ, ճանաչում է պարտավորություն կուտակված միավորների համար, որոնք ակնկալվում է, որ օգտագործվելու են հաճախորդների կողմից, որը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով, երբ միավորները լրանում են: Պլաստիկ քարտերով գործառնություններից քեշբեքերը նվազեցնում են միջնորդավճարների գծով եկամուտը:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ հաստատվում է խմբի վճարումը ստանալու իրավունքը:

Արտարժույթի փոխարկում. Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով, որը Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկության գործառնական արժույթն է: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված գործարքների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության «Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտներ/(վնասներ)» հոդվածում:

Արտարժույթով գործարքի պայմանագրային փոխարժեքի և գործարքի օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի փոխարժեքի տարբերությունները ներառված են Չուտ օգուտ /(վնաս) արտարժույթի առջուկվաճառքից տողում ՀՀ Կենտրոնական բանկի պաշտոնական փոխարժեքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին կազմել են համապատասխանաբար 404.79 ՀՀ դրամ և 393.57 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի և 447.90 ՀՀ դրամ և 420.06 ՀՀ դրամ 1 եվրոյի դիմաց:

Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ. Խմբի աշխատակիցները (ներառյալ ղեկավարները) վարձատրություն են ստանում բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների տեսքով: Այսպիսով աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում բաժնային գործիքների դիմաց (բաժնետոմսով մարվող գործարքներ) վարձատրության նկատառումով:

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքներ

Բաժնային գործիքներով մարվող գործարքների արժեքը որոշվում է իրական արժեքով այն ամսաթվի դրությամբ, երբ վարձատրությունը տրամադրվում է համապատասխան գնահատման մոդելի կիրառմամբ, որի հետագա մանրամասները տրված են Ծանոթագրություն 25-ում:

Այդ ծախսը ճանաչվում է անձնակազմի ծախսերում՝ սեփական կապիտալի համապատասխան աճի հետ միասին այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որում ծառայությունը մատուցվել է և անհրաժեշտության դեպքում, կատարողականի պայմանները կատարվել են (տրամադրման ժամանակաշրջանում):

Ծախս չի ճանաչվում այն վարձատրությունների համար, որոնք, ի վերջո, չեն առաջացնում իրավունք, քանի որ շուկայական պայմանները և/կամ ծառայության պայմանները չեն կատարվել: Այն դեպքում, երբ վարձատրությունը ներառում է շուկայական կամ իրավունք չառաջացնող պայման, գործարքները համարվում են կատարված՝ անկախ Նրանից, թե շուկայական կամ իրավունքի առաջացման պայմանը բավարարված է թե ոչ, պայմանով, որ կատարողական և/կամ ծառայության բոլոր մյուս պայմանները բավարարված են:

Երբ բաժնային գործիքներով մարվող գործարքի պայմանները փոփոխվում են, ճանաչված նվազագույն ծախսը չփոփոխված գործարքի իրական արժեքն է տրամադրման ամսաթվի դրության, պայմանով, որ պահպանվում են գործարքի իրավունքի առաջացման սկզբնական պայմանները: Լրացուցիչ ծախսը, որը չափվում է փոփոխման ամսաթվի դրությամբ, ճանաչվում է ցանկացած փոփոխության համար, որը մեծացնում է բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարման գործարքի ընդհանուր գումարի իրական արժեքը կամ այլ կերպ ձեռնտու է աշխատողին: Եթե գործարքը չեղարկվում է կազմակերպության կամ գործընկերոջ կողմից, վարձատրության իրական արժեքի ցանկացած մնացած տարր ճանաչվում է ծախս անմիջապես շահույթի կամ վնասի միջոցով:

4 Առանցքային հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ

Խումբը կատարում է գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատումները և դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատումներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև որոշակի այլ դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Դատողությունները, որոնք առավել

Նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են. հողի, շենքերի և փոխադրամիջոցների վերագնահատում:

Գույքի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Խումբը յուրաքանչյուր տարի գնահատում է շուկայի փոփոխությունները՝ Էական փոփոխությունների տեսանկյունից, և ներգրավում է անկախ փորձագետների՝ իր տարածքների և փոխադրամիջոցների գնահատման համար, ըստ անհրաժեշտության և կիրառելիության (ծանոթագրություն 34):

Իրական արժեքի չափում. Եթե համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել ակտիվ շուկայի գների հիման վրա, ապա այն որոշվում է տարբեր գնահատման մոդելների կիրառմամբ, ներառյալ՝ մաթեմատիկական մոդելները: Այդպիսի մոդելների համար ելակետային տվյալները որոշվում են որպես դիտարկվող շուկաների տվյալներ, եթե դա հնարավոր է: Հակառակ դեպքում իրական արժեքի որոշման համար անհրաժեշտ է կիրառել դատողություններ: Լրացուցիչ տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ: Ֆինանսական ակտիվների բոլոր կատեգորիաներում արժեզրկումից կորուստների չափումը պահանջում է դատողություն, մասնավորապես, ապագա դրամական հոսքերի և գրավի արժեքների գումարի և ժամկետների գնահատում արժեզրկումից կորուստները և վարկային ռիսկի զգալի աճի գնահատականը որոշելիս: Այս գնահատումները պայմանավորված են մի շարք գործոններով, որոնց փոփոխությունները կարող են հանգեցնել պահուստների տարբեր մակարդակների: Բացի այդ, գործունեության լայնածավալ խափանումները կարող են առաջացնել իրացվելիության խնդիրներ որոշ կազմակերպությունների և սպառողների համար: Խմբի ԱՎԿ հաշվարկները ելնում են բարդ մոդելներից, որոնց հիմքում ընկած են մի շարք ենթադրություններ՝ փոփոխական մուտքային տվյալների ընտրության և նրանց փոխկապակցվածության վերաբերյալ: ԱՎԿ մոդելների տարրերը, որոնք համարվում են հաշվապահական դատողություններ և գնահատումներ, ներառում են.

- Վիճակագրական մոդելներ դեֆոլտի հավանականությունը (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) խմբային հիմունքով գնահատելու համար,
- Ֆինանսական ակտիվների սեզմնետավորումը, երբ դրանց ԱՎԿ-ն հաշվարկված է խմբային հիմունքով,
- ԱՎԿ մոդելների մշակումը, ներառյալ տարբեր բանաձևերը և մուտքային տվյալների ընտրությունը,
- Մակրոտնտեսական սցենարների և տնտեսագիտական մուտքային տվյալների միջև կապվածության որոշումը, ինչպիսիք են գործազրկության մակարդակը և գրավի արժեքները, և ազդեցությունը դեֆոլտի հավանականության (PD), դեֆոլտի դեպքում գործիքի իրական արժեքի (EAD) և դեֆոլտի դեպքում կորստի չափի (LGD) վրա,
- Հեռանկարային մակրոտնտեսական սցենարների ընտրությունը և դրանց հավանականության կշիռը՝ տնտեսական տվյալները ԱՎԿ մոդելների մեջ արտացոլելու համար

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության արժեզրկման գծով պահուստը կազմել է 6,048,341 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 5,982,161 հազ. ՀՀ դրամ): Մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություններ 12 և 13:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների սկզբնական ճանաչում: Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը գործարքի մեջ է մտնում իր կապակցված կողմերի հետ: ՀՀՄՍ 9-ը պահանջում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչում՝ հիմնված նրանց իրական արժեքի վրա: Կիրառվում է դատողություն՝ որոշելու, թե արդյոք գործարքները գնահատված են շուկայական կամ ոչ շուկայական տոկոսադրույքներով, եթե այդ գործարքների համար ակտիվ շուկա առկա չէ: Դատողության համար հիմք է հանդիսանում չկապակցված կողմերի հետ նմանատիպ գործարքների գնահատումը և արդյունավետ տոկոսադրույքով վերլուծությունները: Կապակցված կողմերի հաշվեկշռի պայմաններն ու դրույթները բացահայտվում են Ծանոթագրություն 36-ում:

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

Հետևյալ փոփոխություններն ուժի մեջ են մտել 2023թ. հունվարի 1-ից.

ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» (թողարկվել է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը: Սա ներդրողների համար դժվարեցնում էր համեմատումը և համադրումը այլ առումներով նմանատիպ ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների հետ: ՖՀՄՍ 17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում՝ վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները արտացոլում են ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահույթաբեր, ընկերությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս: Խումբը ստանդարտը կիրառել է իր կողմից թողարկվող որոշակի կատարողական երաշխիքների նկատմամբ, որոնք չեն համապատասխանում վարկային պարտավորության սահմանմանը: Ստանդարտի ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՀՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Եական տեղեկատվության սահմանումները:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները: Փոփոխությունների ընդունումը Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները հստակեցնում են հետաձգված հարկի հաշվառման եղանակները այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ապագործարկման պարտավորությունները: Փոփոխությունն Եական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում Շահութահարկ. Միջազգային հարկային բարեփոխում – Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոններ (հրապարակված է 2023թ. մայիսի 23-ին): 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն հրապարակել է «Շահութահարկ» ՀՀՄՍ 12-ի նեղ շրջանակի փոփոխությունները: Այս փոփոխությունները կատարվել են Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀԶԿ) կողմից միջազգային հարկային բարեփոխումների արդյունքում հրապարակված Երկրորդ բաղադրիչի մոդելային կանոնների առաջիկայում սպասվող

ներդրմանը նախապատրաստվելու համար: Փոփոխությունն էական ազդեցություն չի ունեցել սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2024թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառումն չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում Վարձակալություն. Վարձակալության պարտավորություն վաճառքի և հետադարձ վարձակալության ժամանակ (թողարկվել է 2022թ. սեպտեմբերի 22-ին և ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին համար): Փոփոխությունները վերաբերում են վաճառքի և հետադարձ վարձակալության գործարքներին, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ վաճառք հաշվառվելու համար: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը – ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (ի սկզբանե թողարկվել է 2020թ. հունվարի 23-ին և հետագայում թողարկման ամսաթիվը փոփոխվել է 2020թ. հուլիսի 15-ին և 2022թ. հոկտեմբերի 31-ին, ուժի մեջ է մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններին համար): Այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Դարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ Էության ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք: Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում «Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն» և ՖՀՄՍ 7-ում «Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտումներ. Մատակարարների ֆինանսական պայմանագրեր» (թողարկվել է 2023թ. մայիսի 25-ին): Ի պատասխան ֆինանսավորման պայմանագրերի ոչ համարժեք կամ ապակողմնորոշիչ բացահայտման վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների մտահոգություններին, 2023թ. մայիսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 7-ում և ՖՀՄՍ 7-ում՝ պահանջելով բացահայտել կազմակերպության մատակարարների ֆինանսական պայմանագրերը (ՄՖՊ): Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններին համար: Խումբը ներկայումս գնահատում է փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում «Փոխարինակելիության բացակայություն» (թողարկվել է 2023թ. օգոստոսի 15-ին): 2023թ. օգոստոսին ՀՀՄՍ-ն փոփոխություններ է կատարել ՀՀՄՍ 21-ում, որը նպատակ ունի օգնել կազմակերպություններին գնահատելու երկու արժույթների միջև փոխանակելիությունը և որոշել սփոթ փոխարժեքն այն դեպքում, երբ փոխանակելիություն առկա չէ: Բացահայտման նոր պահանջները կգործեն 2025թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջաններին համար:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին վրա:

7 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարման նպատակներով խումբը կազմված է հինգ գործառնական սեզմենտներից՝ ըստ մատուցվող պրոդուկտների և ծառայությունների՝ հետևյալ կերպ.

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ, սպառողական վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և դրամական փոխանցումներ:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և այլ վարկային գործիքների տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Գյուղատնտեսություն	Գյուղատնտեսական ոլորտի հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն Ֆինանսական վարձակալություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնականություններ: Կորպորատիվ և անհատ հաճախորդներին ֆինանսական վարձակալության գծով ծառայությունների մատուցում:

Խմբում գործառնական որոշումներ կայացնող հիմնական անձը գլխավոր գործադիր տնօրենն է:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով դեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Խումբն իրականացնում է զուտ տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտների առանձին չափում մանրածախ բանկային, կորպորատիվ բանկային, գյուղատնտեսության և առևտրի և ներդրումային բանկային սեզմենտների համար: Ոչ տոկոսային ծախսերի բաշխման նպատակով խումբը մոտավոր հաշվարկում է զուտ տոկոսային եկամտի և ոչ տոկոսային եկամտի համամասնությունը յուրաքանչյուր սեզմենտի համար: Լիզինգի սեզմենտի համար (ԱԿԲԱ Լիզինգ դուստր ձեռնարկություն) խումբն իրականացվում է ամբողջությամբ առանձնացված չափում: Շահութահարկը կառավարվում է խմբի մակարդակով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

Գործառնական սեզմենտների միջև տրանսֆերային գնագոյացումը, ինչպես երրորդ կողմերի հետ գործարքներում, համապատասխանում է շուկայական պայմաններին:

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են հաճախորդներին տրված վարկերը, ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, այլ բանկերի նկատմամբ պահանջները և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը:

Տոկոսնակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են ավանդներ, փոխառու միջոցներ, այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ և թողարկված պարտքային արժեթղթեր:

Հետևյալ աղյուսակները ներկայացնում են եկամուտների և շահույթի և որոշակի ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն խմբի գործառնական սեզմենտների վերաբերյալ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործու- նեություն	Կորպո- րատիվ բանկային գործունե- ություն	Գյուղա- տնտեսու- թյուն	Առևտրային և ներդրու- մային բանկային գործու- նեություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	28,000,085	20,492,082	17,208,308	3,150,617	-	68,851,092
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	-	-	254,916	10,190,524	10,445,440
Տոկոսային ծախս	(9,701,551)	(8,977,050)	(7,464,598)	(1,217,267)	(4,679,844)	(32,040,310)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	18,298,534	11,515,032	9,743,710	2,188,266	5,510,680	47,256,222
Վարկային կորստի ծախսերի հակադարձում / (վարկային կորստի ծախս)	(829,185)	249,674	95,114	1,182,871	(132,944)	565,530
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո	17,469,349	11,764,706	9,838,824	3,371,137	5,377,736	47,821,752
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	6,231,889	3,526,644	3,179,472	-	159,681	13,097,686
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(2,309,226)	(1,453,166)	(1,229,631)	-	(22,600)	(5,014,623)
Չուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	400,019	-	400,019
Չուտ օգուտ /(վնաս) արտարժույթի առջուկվաճառքից	2,555,306	1,562,598	1,344,690	-	(128,830)	5,333,764
Չուտ վնաս/օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(33,833)	(20,689)	(17,804)	-	44,481	(27,845)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	-	-	-	1,019,338	-	1,019,338
Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)	1,302,189	796,303	685,256	-	-	2,783,748
Այլ եկամուտ	343,133	210,265	180,568	-	119,951	853,917
Ոչ տոկոսային եկամուտ	8,089,458	4,621,955	4,142,551	1,419,357	172,683	18,446,004
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(8,317,880)	(5,332,747)	(4,550,111)	(1,559,164)	(565,925)	(20,325,827)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(1,526,309)	(933,355)	(803,196)	-	(49,928)	(3,312,788)
Այլ գործառնական ծախսեր	(1,363,374)	(833,718)	(717,454)	-	(117,970)	(3,032,516)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(2,172,071)	(1,328,246)	(1,143,017)	-	(188,113)	(4,831,447)
Ոչ տոկոսային ծախս	(13,379,634)	(8,428,066)	(7,213,778)	(1,559,164)	(921,936)	(31,502,578)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	12,179,173	7,958,595	6,767,597	3,231,330	4,628,483	34,765,178
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,600,411)	(1,590,180)	(1,368,425)	-	(813,400)	(6,372,416)
Տարվա շահույթ	9,578,762	6,368,415	5,399,172	3,231,330	3,815,083	28,392,762
Սեզմենտի տոկոսաբեր ակտիվներ	154,976,483	202,038,959	98,183,895	25,973,391	83,406,426	564,579,154
Սեզմենտի տոկոսակիր պարտավորություններ	234,329,339	30,947,988	27,613,614	59,720,467	76,548,946	429,160,354

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործու- նեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունե- ություն	Գյուղատնտեսու- թյուն	Առևտրային և ներդրու- մային բանկային գործու- նեություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	19,587,306	13,938,461	15,880,325	2,858,642	-	52,264,734
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	-	-	130,202	5,722,564	5,852,766
Տոկոսային ծախս	(6,669,927)	(6,567,713)	(7,431,082)	(1,137,339)	2,498,499	(24,304,560)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	12,917,379	7,370,748	8,449,243	1,851,505	3,224,065	33,812,940
Վարկային կորստի ծախսերի հակադարձում / (վարկային կորստի ծախս)	1,173,104	350,093	797,322	(108,012)	73,708	2,286,215
Չուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորստի գծով ծախսից հետո	14,090,483	7,720,841	9,246,565	1,743,493	3,297,773	36,099,155
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	5,142,169	1,990,132	2,378,905	-	148,649	9,659,855
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(1,627,073)	(928,419)	(1,064,267)	-	(4,172)	(3,623,931)
Չուտ օգուտ՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից	-	-	-	(115,359)	-	(115,359)
Չուտ օգուտ արտարժույթի առջուկվաճառքից	6,484,007	3,327,322	3,852,680	-	(147,546)	13,516,463
Չուտ վնաս/օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(223,357)	(114,617)	(132,715)	-	36,954	(433,735)
Ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի մասնաբաժին	-	-	-	736,475	-	736,475
Այլ եկամուտ	656,459	336,866	390,057	-	64,903	1,448,285
Ոչ տոկոսային եկամուտ	10,432,205	4,611,284	5,424,660	621,116	98,788	21,188,053
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(7,425,992)	(3,734,430)	(4,442,759)	(716,054)	(397,578)	(16,716,813)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(1,222,831)	(627,506)	(726,584)	-	(30,027)	(2,606,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	(1,104,020)	(566,537)	(655,989)	-	(110,715)	(2,437,261)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,795,437)	(921,343)	(1,066,817)	-	(141,543)	(3,925,140)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	(1,558,071)	(799,537)	(925,777)	-	-	(3,283,385)
Ոչ տոկոսային ծախս	(13,106,350)	(6,649,353)	(7,817,927)	(716,054)	(679,863)	(28,969,547)
Շահույթ/(վնաս)մինչև շահութահարկով հարկումը	11,416,337	5,682,772	6,853,299	1,648,555	2,716,698	28,317,661
Շահութահարկի գծով ծախս	(2,468,973)	(1,266,974)	(1,467,020)	-	(544,254)	(5,747,221)
Տարվա շահույթ/(վնաս)	8,947,364	4,415,798	5,386,279	1,648,555	2,172,444	22,570,440
Սեզմենտի տոկոսաբեր ակտիվներ	159,718,236	117,732,694	130,988,315	25,358,661	53,423,221	487,221,127
Սեզմենտի տոկոսակիր պարտավորություններ	185,737,575	21,898,804	24,474,199	99,752,380	51,229,395	383,092,353

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Խումբն իր հիմնական գործունեությունը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Խումբը Հայաստանից դուրս չունի ոչ ընթացիկ ակտիվներ, բացի ֆինանսական գործիքից, որը ներկայացված է ծանոթագրություն 10-ում: Խումբը չունի հաճախորդներ, որոնց եկամուտները գերազանցում են խմբի ընդհանուր հասույթի 10%-ը

Որպես բանկային գործունեության շուկայի ակտիվ մասնակից, Խումբն ունի վարկային ռիսկի զգալի կենտրոնացում այլ ֆինանսական հաստատությունների գծով: Ընդհանուր առմամբ, ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը գնահատվել է 177,770,320 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 139,538,799 հազ. ՀՀ դրամ), որը ներառում է դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բանկերում տեղաբաշխված ավանդները և բանկերի նկատմամբ այլ պահանջները, հետգնման գծով դեբիտորական պարտքերը և ֆինանսական ածանցյալ գործիքները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022 թ. ավարտված տարվա համար ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակներում հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի սեզմենտային բաշխումը հետևյալն է.

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպո- րատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատն տե- սություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	4,374,095	2,475,313	2,231,636	-	9,081,044
Դրամական փոխանցումներ	570,138	322,643	290,881	-	1,183,662
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	286,993	162,410	146,422	-	595,825
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	-	-	1,004,237	-	1,004,237
Կանխիկացման ծառայություններ	230,348	130,355	117,523	-	478,226
Այլ	286,601	162,188	146,222	159,681	754,692
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	5,748,175	3,252,909	3,936,921	159,681	13,097,686
2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մանրածախ բանկային գործունեու- թյուն, բացի գյուղատն- տեսությունից	Կորպո- րատիվ բանկային գործունեու- թյուն	Գյուղատնտ եսություն	Ֆինան- սական վարձա- կալություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ					
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	3,260,740	1,261,978	1,508,506	-	6,031,224
Դրամական փոխանցումներ	759,127	293,799	351,193	-	1,404,119
Բանկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	152,003	58,828	70,321	-	281,152
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	-	-	568,406	-	568,406
Կանխիկացման ծառայություններ	395,570	153,094	183,001	-	731,665
Այլ	267,424	103,499	123,717	148,649	643,289
Ընդամենը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	4,834,864	1,871,198	2,805,144	148,649	9,659,855

8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Առձեռն դրամական միջոցներ	22,665,289	21,703,944
Ընթացիկ հաշիվներ Կենտրոնական բանկում, ներառյալ պարտադիր պահուստները (չսահմանափակված մաս, տես Ծանոթագրություն 10)	38,560,913	58,759,074
Ընթացիկ հաշիվներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	10,847,364	1,243,082
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) -ից ցածր և առանց վարկանիշի	1,429,994	6,716,379
Կարճաժամկետ ավանդներ այլ բանկերում		
- վարկանիշը՝ BBB-(Baa3) և բարձր	4,663,224	-
Արժեզրկում	(6,935)	(53,194)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	88,369,285

Վարկերի որակը բացահայտելու համար Բանկը օգտագործում է Moody's վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկում ընթացիկ հաշիվները ներառում են պարտադիր պահուստ՝ 26,139,452 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 19,602,439 հազ. ՀՀ դրամ):

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոզիտային դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում ՀՀ դրամով ներգրավված գումարների 4%-ի չափով (2022թ.՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված գումարների 18%-ի չափով (2022թ.՝ 18%):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերում 9,530,941 հազ.ՀՀ դրամ ընթացիկ հաշիվների 78%-ը կազմում են մեկ օտարերկրյա բանկում թղթակցային հաշվի մնացորդները (2022 թ.՝ 5,322,574 հազ.ՀՀ դրամի 67%-ը՝ մեկ օտարերկրյա բանկում):

Արտարժույթով ներգրավված գումարներից բանկերը պարտավոր են գումարների 6%-ը պահպանել տեղական արժույթով (2022թ.՝ 6%) որպես դրամական միջոցների ավանդ ԿԲ-ում, իսկ 12%-ը (2022թ.՝ 12%)՝ արտարժույթով:

Ավելին, սահմանափակված է պահուստավորված գումարները արտարժույթով հանելու բանկերի հնարավորությունը, ուստի խումբը արտարժույթով ավանդադրված պարտադիր պահուստները դասակարգում է որպես պահանջներ բանկերի նկատմամբ (Ծանոթագրություն 10):

Դրամական միջոցների համարժեքների բոլոր մնացորդները բաշխվում են 1-ին փուլին: Ստորև ներկայացված է տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
ԱՎԿ պահուստ հունվարի 1-ի դրությամբ	53,194	133,293
ԱՎԿ փոփոխություններ	(46,192)	(68,891)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(67)	(11,208)
Առ 31 դեկտեմբերի	6,935	53,194

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

9 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Խումբը օգտագործում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքները առևտրային նպատակներով: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս որպես ակտիվներ և պարտավորություններ ներկայացված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական և անվանական արժեքները.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.		2022թ.	
	Անվանական արժեք	Իրական արժեք	Անվանական արժեք	Իրական արժեք
Ակտիվներ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Տոկոսադրույքի սվոփ	4,189,455	190,192	5,673,542	327,011
Արժույթային սվոփ	8,577,752	9,765	2,136,573	36,273
	12,767,207	199,957	7,810,115	363,284
Պարտավորություններ				
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Արժույթային սվոփ/ պարտավորություններ	-	58,552	-	-

10 Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների կազմը

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների գծով դեպոզիտներ և միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,005,000	2,777,500
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ծան. 8)	26,827,740	21,675,649
Ընդամենը	32,832,740	24,453,149
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ		
Հայկական բանկեր		
- վարկանիշը՝ Ba1-ից Ba3	-	199,889
Օտարերկրյա բանկեր		
- վարկանիշը՝ AA1-ից AA3	20,240	950,933
- վարկանիշը՝ A1-ից մինչև A3	4,167,101	203,028
Թղթակցային հաշիվներ և օվերդրա փողեր պահվող հաշիվներում	163,157	-
Ընդամենը պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	4,350,498	1,353,850
Այլ դեբիտորական պարտքեր		
Զմարված գործարքներ	208,919	22,273,672
Դրամական փոխանցումների համակարգերից ստացվելիք գումարներ	1,914,392	1,852,078
Պլաստիկ քարտերով գործարքներից ստացվելիք գումարներ	125,360	425,196
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ		
Հայաստանի բանկերից ստացվելիք գումարներ	60,035,070	559,459
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ՝ մինչև արժեզրկումը	99,466,979	50,917,404
Արժեզրկում	(56,465)	(111,174)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	99,410,514	50,806,230

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստները ներառում են արտարժույթով արտահայտված պահուստներ 26,827,740 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 21,675,649 հազ. ՀՀ դրամ) (տես Ծանոթագրություն 8):

Զմարված գործարքների մեջ ներառված գումարը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չի հաշվարկվել Խմբի ԿԲ հաշվում: Այս գումարը մոտաբանվել է հունվարի առաջին աշխատանքային օրը որպես դրամական միջոց Խմբի ընթացիկ հաշվին:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,187,341 հազ. դրամ (2022թ.՝ 1,134,283 հազ. դրամ) ավանդների տեսքով տեղաբաշխված է միջազգայնորեն ճանաչված չորս ՏՀԶԿ բանկերում (2022թ.՝ երեք), որոնք հանդիսանում են Խմբի հիմնական գործընկերները միջազգային գործառնությունների իրականացման գծով:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2023թ.	(111,174)	(111,174)
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	(56,465)	(56,465)
Մարված ակտիվներ	111,174	111,174
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	(56,465)	(56,465)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում բանկերի նկատմամբ պահանջների հետ կապված ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ առ 1 հունվարի 2022թ.	56,016	56,016
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	111,174	111,174
Մարված ակտիվներ	(56,016)	(56,016)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	111,174	111,174

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ. Փուլ 1	2022թ. Փուլ 1
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ	32,832,740	24,453,149
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(50,770)	(33,803)
Հաշվեկշռային արժեք	32,781,970	24,419,346
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	4,350,498	1,353,850
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,155)	(5,989)
Հաշվեկշռային արժեք	4,349,343	1,347,861
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	60,035,070	559,459
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	-	-
Հաշվեկշռային արժեք	60,035,070	559,459
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,248,671	24,550,946
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(4,540)	(71,382)
Հաշվեկշռային արժեք	2,244,131	24,479,564
Այլ բանկերի նկատմամբ պահանջների նդհանուր գումարը (համախառն հաշվեկշռային արժեքը)	99,466,979	50,917,404
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(56,465)	(111,174)
Հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր ամորտիզացված արժեքով (հաշվեկշռային արժեքով)	99,410,514	50,806,230

Բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

11 Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	2023թ.	2022թ.
Հազ. ՀՀ դրամ		
Բանկի կողմից պահվող		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	-	169,536
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստ	-	(79,196)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեթղթեր	-	90,340

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հազ. ՀՀ դրամ				
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	169,536		169,536
Մարված ակտիվներ	-	(118,675)		(118,675)
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	79,196	-	79,196
Մարված ակտիվներ	-	(55,437)	-	(55,437)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	-	27,102	-	27,102
Դուրս գրված գումարներ	-	(50,861)	-	(50,861)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-	-	-

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	18,403,647	2,882,144	-	21,285,791
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	8,621,672	-	-	8,621,672
Մարված ակտիվներ	(8,486,954)	(2,029,145)	-	(10,516,099)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(246,041)	-	-	(246,041)
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	242,576	-	-	242,576
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18,534,900	-	-	18,534,900

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	190,505	581,344	-	771,849
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	13,944	-	-	13,944
Մարված ակտիվներ	(46,385)	-	-	(46,385)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ*	(122,674)	271,655	-	148,981
Դուրս գրված գումարներ	-	(852,999)	-	(852,999)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	539	-	-	539
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	35,929	-	-	35,929

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	180,897	-	180,897
Մարված ակտիվներ	-	(11,361)	(11,361)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(180,897)	180,897	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	169,536	169,536

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,680	-	62,680
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(62,680)	62,680	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	16,516	16,516
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	79,196	79,196

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների հարակից ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	21,002,200	-	21,002,200
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	6,722,661	-	6,722,661
Մարված ակտիվներ	(4,147,786)	(15,909)	(4,163,695)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(3,429,525)	3,429,525	-
Իրական արժեքի գույք փոփոխություն	(410,670)	(66,024)	(476,694)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,333,233)	(465,448)	(1,798,681)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	18,403,647	2,882,144	21,285,791

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	613,395	-	613,395
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	318,675	-	318,675
Մարված ակտիվներ	(14,793)	-	(14,793)
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(649,216)	649,216	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	2,245	2,245
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(61,564)	-	(61,564)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(15,992)	(70,117)	(86,109)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	190,505	581,344	771,849

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Բանկի կողմից պահվող		
Պետական պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	18,238,634	12,033,575
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
Հայկական ընկերությունների պարտատոմսեր	296,266	3,232,827
Բաժնային գործիքներ		
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր	112,983	112,278
Ընդամենը՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային և այլ բաժնային գործիքներ	18,647,883	15,378,680

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Գնանշված պարտքային արժեթղթեր՝ C կարգի Visa բաժնետոմսեր	2,775,053	2,153,118
Ընդամենը իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝ բանկի կողմից պահվող պարտքային գործիքներ	2,775,053	2,153,118
Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	6,019,389
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված գործիքներ	-	6,019,389

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեթղթերը հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսեր բորսաներում և քլիրինգային կենտրոններում:

2023թ. Խուլմբն իր՝ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնետնասից ստացել է 3,185 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2022թ.՝ 9,199 հազ. ՀՀ դրամ), որոնք համախմբված հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես այլ եկամուտ:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային գործիքների 98.4%-ը (2021թ.՝ 84.5%) ներկայացված են Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտատոմսերով:

2023 և 2022 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ մի արժեթուղթ չի եղել ժամկետանց կամ արժեզրկված, և չի եղել ներդրումային արժեթղթերի վերասակարկված մնացորդներ, որոնք այլապես ժամկետանց կլինեն:

Պարտքային գործիքների վարկային որակի մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է «Ռիսկերի կառավարում» Ծանոթագրություն 33-ում:

Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքների և դրա հետ կապված ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

12 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Հաճախորդներին տրված վարկերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր		
ՓՄՁ վարկեր	114,864,473	92,434,438
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	76,932,670	56,033,369
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	191,797,143	148,467,807
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)		
Սպառողական վարկեր	114,304,150	101,971,629
Հիփոթեքային վարկեր	54,259,632	42,553,868
Վարկային քարտեր	12,522,907	12,102,219
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	-	135
Ընդամենը մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր	181,086,689	156,627,851
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	71,047,964	94,712,827
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,539,537	14,069,596
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	87,587,501	108,782,423
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	460,471,333	413,878,081
Վարկային կորստի գծով պահեստ	(5,271,996)	(5,438,836)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	455,199,337	408,439,245

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման պահուստ ամորտիզացված արժեքով
2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ	52,929,911	155,344	2,918,912	29,202	56,033,369
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	36,961,446	-	-	-	36,961,446
Մարված ակտիվներ	(15,697,022)	(91,321)	(1,283,205)	(29,202)	(17,100,750)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(179,416)	179,416	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,965,943)	(54,573)	2,020,516	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	994,225	-	44,380	-	1,038,605
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	73,043,201	188,866	3,700,603	-	76,932,670
Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ	156,136	673	644,511	7,891	809,211
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	83,509	-	-	-	83,509
Մարված ակտիվներ	(36,696)	(271)	(197,930)	(7,891)	(242,788)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(698)	698	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5,624)	(402)	6,026	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ների վրա Ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ	-	(47)	36,924	-	36,877
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(36,328)	-	(349,338)	-	(385,666)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	4,163	(22)	(504,318)	(7,891)	(508,068)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	88,804	-	88,804
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	2,224	-	4,862	-	7,086
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	162,523	651	233,859	-	397,033

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	86,512,033	4,334,618	1,587,787	92,434,438
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	59,949,852	-	-	59,949,852
Մարված ակտիվներ	(36,053,058)	(1,222,082)	(1,078,436)	(38,353,576)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	350,640	(350,640)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(901,651)	901,651	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,168,250)	(119,849)	1,288,099	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	761,154	69,731	20,747	851,632
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	109,450,720	3,613,429	1,800,324	114,864,473
ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	261,861	62,434	466,584	790,879
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	272,068	-	-	272,068
Մարված ակտիվներ	(75,743)	(3,719)	(78,096)	(157,558)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	4,811	(4,811)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(9,387)	9,387	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(134,110)	(5,373)	139,483	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(4,000)	11,315	163,104	170,419
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(76,752)	(18,520)	(196,022)	(291,294)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(23,113)	(11,721)	28,469	(6,365)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	43,577	43,577
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(17,873)	(17,873)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	1,758	864	7,356	9,978
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	240,506	51,577	528,113	820,196

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	90,849,150	1,390,543	2,473,133	94,712,826
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	19,894,758	-	-	19,894,758
Մարված ակտիվներ	(41,133,575)	(692,598)	(1,696,725)	(43,522,898)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	77,985	(77,985)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(472,761)	472,761	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,323,933)	(156,023)	1,479,956	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	40,539	1,564	5,134	47,237
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	67,932,163	938,262	2,177,539	71,047,964

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	294,178	22,374	641,182	957,734
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	170,230	-	-	170,230
Մարված ակտիվներ	(50,610)	(4,597)	(157,576)	(212,783)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,757	(1,757)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(4,058)	4,058	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(133,369)	(7,619)	140,988	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին դրությամբ	(1,548)	4,819	203,866	207,137
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(139,812)	(5,413)	(222,117)	(367,342)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(157,410)	(10,509)	(34,839)	(202,758)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	66,877	66,877
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(83,959)	(83,959)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	209	28	1,161	1,398
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	136,977	11,893	590,422	739,292

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,996,827	-	72,770	14,069,597
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	3,514,055	-	-	3,514,055
Մարված ակտիվներ	(1,042,224)	(4,478)	(33,722)	(1,080,424)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(29,270)	29,270	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(11,827)	-	11,827	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	35,602	707	-	36,309
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	16,463,163	25,499	50,875	16,539,537

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	35,086	-	23,754	58,840
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	4,291	-	-	4,291
Մարված ակտիվներ	(510)	-	-	(510)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(76)	76	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(30)	-	30	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա	-	2,544	2,799	5,343
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(18,949)	-	(18,229)	(37,178)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(15,274)	2,620	(15,400)	(28,054)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	973	973
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	44	75	-	119
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	19,856	2,695	9,327	31,878

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	66,457,323	-	-	66,457,323
Մարված ակտիվներ	(49,727,837)	(912,069)	(3,391,648)	(54,031,554)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	177,728	(177,728)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,184,956)	1,184,956	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,976,199)	(544,688)	3,520,887	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	3,717	182	281	4,180
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	108,896,168	1,663,003	3,744,979	114,304,150

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	1,069,269	-	-	1,069,269
Մարված ակտիվներ	(189,023)	(13,910)	(278,265)	(481,198)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	7,311	(7,311)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(108,129)	108,129	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(586,922)	(71,776)	658,698	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(5,479)	52,600	605,028	652,149
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(164,416)	(11,458)	(752,748)	(928,622)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	22,611	56,274	232,713	311,598
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	182,475	182,475
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(97,428)	(97,428)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	6	1	153	160
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	691,436	172,807	1,723,714	2,587,957

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	16,927,531	-	-	-	16,927,531
Մարված ակտիվներ	(4,884,864)	(82,071)	(340,706)	(9,988)	(5,317,629)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	47,970	(47,970)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(77,227)	77,227	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(481,467)	(30,660)	512,127	-	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	92,204	5,819	8,318	610	106,951
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	52,562,544	588,095	1,079,312	29,681	54,259,632

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	58,757	-	-	-	58,757
Մարված ակտիվներ	(2,237)	(408)	(93,366)	-	(96,011)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,307	(1,307)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,124)	1,124	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(18,883)	(1,108)	19,991	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,212)	26	99,665	-	98,479
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	43,734	665	(25,491)	(6,756)	12,152
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	80,342	(1,008)	799	(6,756)	73,377
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	29,458	-	29,458
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(11,089)	-	(11,089)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	200	108	2,946	-	3,254
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	121,066	10,485	310,509	-	442,060

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի և ոսկու գրավադրմամբ վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	4,693,486	-	-	4,693,486
Մարված ակտիվներ	(3,801,984)	(92,578)	(407,030)	(4,301,592)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	20,226	(20,226)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(100,764)	100,764	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(299,860)	(42,138)	341,998	-
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	53,435	1,177	2,706	57,318
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	11,798,257	174,145	550,505	12,522,907

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	62,781	8,911	212,268	283,960
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	63,605	-	-	63,605
Մարված ակտիվներ	(18,501)	(2,783)	(70,410)	(91,694)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	746	(746)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,867)	2,867	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(46,659)	(3,341)	50,000	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(524)	4,378	56,012	59,866
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(9,664)	(793)	(48,184)	(58,641)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(13,864)	(418)	(12,582)	(26,864)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,240	24,240
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(28,659)	(28,659)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	147	28	728	903
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	49,064	8,521	195,995	253,580

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում կորպորատիվ վարկավորման հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	41,189,924	2,454,179	4,074,640	131,513	47,850,256
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	29,279,047	-	-	-	29,279,047
Մարված ակտիվներ	(12,700,365)	(2,298,468)	(1,536,263)	(102,311)	(16,637,407)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	89,134	(89,134)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(100,771)	100,771	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(741,916)	-	741,916	-	-
Վերականգնումներ	-	-	9,199	-	9,199
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(4,085,142)	(12,004)	(370,580)	-	(4,467,726)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	52,929,911	155,344	2,918,912	29,202	56,033,369

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	108,633	89,083	749,116	31,224	978,056
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	251,890	-	-	-	251,890
Մարված ակտիվներ	(17,492)	(86,491)	(191,062)	(9,430)	(304,475)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,274	(1,274)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(271)	271	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(167,863)	-	167,863	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(1,091)	-	26,859	-	25,768
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և եյակետային տվյալների փոփոխություն	(6,816)	(828)	(62,777)	(13,903)	(84,324)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	59,631	(88,322)	(59,117)	(23,333)	(111,141)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	9,199	-	9,199
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(12,128)	(88)	(54,687)	-	(66,903)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	156,136	673	644,511	7,891	809,211

ՓՄՁ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	63,512,207	7,219,745	2,073,215	72,805,167
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	57,895,283	-	-	57,895,283
Մարված ակտիվներ	(29,677,194)	(3,837,866)	(1,300,365)	(34,815,425)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	499,754	(499,754)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,218,485)	2,218,485	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(575,615)	(403,030)	978,645	-
Վերականգնումներ	-	-	5,799	5,799
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(9,845)	(9,845)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(2,923,917)	(362,962)	(159,662)	(3,446,541)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	86,512,033	4,334,618	1,587,787	92,434,438

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՓՄՁ վարկեր <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	169,499	157,262	728,020	1,054,781
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	226,101	-	-	226,101
Մարված ակտիվներ	(53,472)	(49,988)	(98,761)	(202,221)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	12,189	(12,189)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(32,332)	32,332	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(30,040)	(28,057)	58,097	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(11,175)	4,089	206,994	199,908
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(8,654)	(36,452)	(417,634)	1,054,781
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	102,617	(90,265)	(251,304)	(238,952)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	44,699	44,699
Վերականգնումներ	-	-	5,799	5,799
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(9,845)	(9,845)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(10,255)	(4,563)	(50,785)	(65,603)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	261,861	62,434	466,584	790,879

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում գյուղատնտեսական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Գյուղատնտեսական վարկեր կորստի արժեքի հաճախորդներին <i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	7,887,716	7,797	7,224	7,902,737
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	7,266,001	-	-	7,266,001
Մարված ակտիվներ	(882,573)	(7,797)	(13,841)	(904,211)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(67,438)	-	67,438	-
Վերականգնումներ	-	-	11,949	11,949
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(206,879)	-	-	(206,879)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	13,996,827	-	72,770	14,069,597

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	49,530	47	-	49,577
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	22,907	-	-	22,907
Մարված ակտիվներ	(707)	(47)	(11,949)	(12,703)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(4,920)	-	4,920	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	-	-	18,834	18,834
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(31,180)	-	(620)	(31,800)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(13,900)	(47)	11,185	(2,762)
Տեղափոխումներ՝ առանց Ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	620	620
Վերականգնումներ	-	-	11,949	11,949
Դուրս գրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(544)	-	-	(544)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	35,086	-	23,754	58,840

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	93,368,674	2,519,454	3,863,659	99,751,787
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	44,354,819	-	-	44,354,819
Մարված ակտիվներ	(44,655,598)	(1,390,695)	(2,781,463)	(48,827,756)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	382,211	(378,352)	(3,859)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(882,117)	889,767	(7,650)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,295,526)	(232,567)	1,528,093	-
Վերականգնումներ	-	-	80,438	80,438
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(423,313)	(17,064)	(65,804)	(506,181)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	90,849,150	1,390,543	2,473,133	94,712,826

«ԱՎԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԲ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	604,437	65,152	1,090,828	1,760,417
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	331,407	-	-	331,407
Մարված ակտիվներ	(111,671)	(16,002)	(423,855)	(551,528)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	12,387	(10,757)	(1,630)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(8,842)	11,777	(2,935)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(193,719)	(15,385)	209,103	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԲ-ի վրա	(11,412)	5,403	154,582	148,573
ԱՎԲ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(325,095)	(17,386)	(380,531)	(723,012)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(306,945)	(42,350)	(445,265)	(794,560)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	70,199	70,199
Վերականգնումներ	-	-	80,438	80,438
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(140,281)	(140,281)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3,315)	(428)	(14,736)	(18,479)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	294,178	22,374	641,182	957,734

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում սպառողական վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԲ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	68,940,006	2,933,787	4,597,308	76,471,101
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	66,732,347	-	-	66,732,347
Մարված ակտիվներ	(36,019,696)	(1,371,953)	(3,788,823)	(41,180,472)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	175,193	(165,274)	(9,919)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,333,937)	1,333,937	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(2,319,065)	(616,144)	2,935,209	-
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(28,456)	(2,003)	(2,752)	(33,211)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	96,146,392	2,112,350	3,712,887	101,971,629

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Սպառողական վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,062,623	250,576	1,657,763	2,970,962
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	869,057	-	-	869,057
Մարված ակտիվներ	(307,188)	(36,286)	(400,751)	(744,225)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	15,878	(12,522)	(3,356)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(65,054)	65,054	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(403,523)	(98,320)	501,843	-
Ժամանակահատվածի ընթացքում փուլերի միջև փոխանցված բացահայտումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի ԱՎԿ-ի վրա	(15,074)	29,818	385,951	400,695
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(487,827)	(81,773)	(879,865)	(1,449,465)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(393,731)	(134,029)	(396,178)	(923,938)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղչի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	163,945	163,945
Վերականգնումներ	-	-	28,024	28,024
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(46,160)	(46,160)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(73)	(15)	(1,593)	(1,681)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	668,819	116,532	1,405,801	2,191,152

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում հիփոթեքային վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	ՓՕԸ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	31,006,708	1,044,399	778,854	55,130	32,885,091
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	16,406,575	-	-	-	16,406,575
Մարված ակտիվներ	(5,528,704)	(244,243)	(270,257)	(10,031)	(6,053,235)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	138,782	(138,782)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(181,428)	181,428	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(329,336)	(121,771)	451,107	-	-
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(574,200)	(55,281)	(50,452)	(6,040)	(685,973)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	40,938,397	665,750	910,662	39,059	42,553,868

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	122,484	43,678	241,802	21,986	429,950
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.					
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	18,967	-	-	-	18,967
Մարված ակտիվներ	(10,359)	(2,536)	(33,178)	(1,045)	(47,118)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	5,767	(5,767)	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,997)	1,997	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(13,324)	(9,331)	22,655	-	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա					
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(5,643)	2,194	86,202	-	82,753
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(74,805)	(17,876)	(45,171)	(14,185)	(152,037)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(81,394)	(31,319)	30,508	(15,230)	(97,435)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության					
Չեղջի հակադարձում (նվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	31,751	-	31,751
Վերականգնումներ	-	-	5,795	-	5,795
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(4,385)	-	(4,385)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(566)	(974)	(17,076)	-	(18,616)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	40,524	11,385	288,395	6,756	347,060

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում վարկային քարտերի և ոսկու գրավադրմամբ վարկերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	10,044,163	372,724	876,666	11,293,553
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	5,153,806	-	-	5,153,806
Մարված ակտիվներ	(3,285,537)	(152,195)	(575,200)	(4,012,932)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	41,803	(41,803)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(122,226)	122,226	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(310,792)	(63,168)	373,960	-
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(287,499)	(10,638)	(32,446)	(330,583)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	11,233,718	227,146	641,490	12,102,354

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	136,674	15,786	268,411	420,871
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	71,879	-	-	71,879
Մարված ակտիվներ	(39,186)	(3,044)	(102,797)	(145,027)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	1,226	(1,226)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(3,762)	3,762	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(51,169)	(6,591)	57,760	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(993)	3,471	57,052	59,530
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(50,578)	(2,935)	(84,600)	(138,113)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	(72,583)	(6,563)	(72,585)	(151,731)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (սվազեցված տոկոսային հասույթից)	-	-	24,718	24,718
Վերականգնումներ	-	-	12,238	12,238
Դուրս գրված գումարներ	-	-	(13,728)	(13,728)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,310)	(312)	(6,786)	(8,408)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	62,781	8,911	212,268	283,960

Վարկի որակը. Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
ՓՄՁ վարկեր			
ոչ ժամկետանց	109,343,429	3,495,095	906,295
մինչև 30 օր ժամկետանց	107,291	31,380	136,449
30-90 օր ժամկետանց	-	86,954	157,900
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	599,680
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	109,450,720	3,613,429	1,800,324
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(240,506)	(51,577)	(528,113)
Ընդամենը գույտ ՓՄՁ վարկեր	109,210,214	3,561,852	1,272,211
Վարկեր խոշոր ընկերություններին			
ոչ ժամկետանց	73,043,201	188,866	2,965,700
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	37,180
30-90 օր ժամկետանց	-	-	375,896
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	321,827
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	73,043,201	188,866	3,700,603
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(162,523)	(651)	(233,859)
Ընդամենը գույտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	72,880,678	188,215	3,466,744
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	182,090,892	3,750,067	4,738,955
Սպառողական վարկեր			
ոչ ժամկետանց	108,366,139	1,156,708	1,879,019
մինչև 30 օր ժամկետանց	530,029	116,828	176,946
30-90 օր ժամկետանց	-	389,467	135,392
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,553,622
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	108,896,168	1,663,003	3,744,979
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(691,436)	(172,807)	(1,723,714)
Ընդամենը գույտ սպառողական վարկեր	108,204,732	1,490,196	2,021,265

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիփոթեքային վարկեր			
նշ ժամկետանց	52,483,231	588,095	877,112
մինչև 30 օր ժամկետանց	79,313	-	105,610
30-90 օր ժամկետանց	-	-	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	126,271
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	52,562,544	588,095	1,108,993
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(121,066)	(10,485)	(310,509)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	52,441,478	577,610	798,484
Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր			
նշ ժամկետանց	11,751,898	143,169	370,445
մինչև 30 օր ժամկետանց	46,358	1,396	27,160
30-90 օր ժամկետանց	-	29,580	15,817
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	1	-	137,083
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,798,257	174,145	550,505
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(49,064)	(8,521)	(195,995)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,749,193	165,624	354,510
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին			
նշ ժամկետանց	67,835,869	886,518	1,466,699
մինչև 30 օր ժամկետանց	96,294	8,946	50,956
30-90 օր ժամկետանց	-	42,798	141,834
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	518,050
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,932,163	938,262	2,177,539
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(136,977)	(11,893)	(590,422)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	67,795,186	926,369	1,587,117
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին			
նշ ժամկետանց	16,463,163	-	22,101
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-
30-90 օր ժամկետանց	-	25,499	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	28,774
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,463,163	25,499	50,875
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(19,856)	(2,695)	(9,327)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	16,443,307	22,804	41,548
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	84,238,493	949,173	1,628,665
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	440,146,216	7,191,299	13,133,818
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,421,428)	(258,629)	(3,591,939)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	438,724,788	6,932,670	9,541,879

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է վարկերի որակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
ՓՄՁ վարկեր			
նշ ժամկետանց	86,384,925	4,287,001	900,106
մինչև 30 օր ժամկետանց	127,108	4,366	114,599
30-90 օր ժամկետանց	-	43,251	23,145
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	549,937
Ընդամենը համախառն ՓՄՁ վարկեր	86,512,033	4,334,618	1,587,787
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(261,861)	(62,434)	(466,584)
Ընդամենը զուտ ՓՄՁ վարկեր	86,250,172	4,272,184	1,121,203

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր խոշոր ընկերություններին			
ոչ ժամկետանց	52,929,911	155,344	1,313,954
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	91,520
30-90 օր ժամկետանց	-	-	524,666
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,017,974
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	52,929,911	155,344	2,948,114
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(156,136)	(673)	(652,402)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	52,773,775	154,671	2,295,712
Ընդամենը կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր	139,023,947	4,426,855	3,416,915
Սպառողական վարկեր			
ոչ ժամկետանց	95,941,375	1,828,803	2,234,252
մինչև 30 օր ժամկետանց	205,000	91,851	175,562
30-90 օր ժամկետանց	17	191,696	143,136
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,159,937
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր	96,146,392	2,112,350	3,712,887
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(668,819)	(116,532)	(1,405,801)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր	95,477,573	1,995,818	2,307,086
Հիփոթեքային վարկեր			
ոչ ժամկետանց	40,930,506	638,755	794,063
մինչև 30 օր ժամկետանց	7,891	26,995	84,059
30-90 օր ժամկետանց	-	-	-
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	71,599
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	40,938,397	665,750	949,721
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(40,524)	(11,385)	(295,151)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	40,897,873	654,365	654,570
Վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր			
ոչ ժամկետանց	11,187,148	202,203	416,734
մինչև 30 օր ժամկետանց	46,002	5,413	48,510
30-90 օր ժամկետանց	103	19,530	15,119
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	465	-	161,127
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,233,718	227,146	641,490
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(62,781)	(8,911)	(212,268)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	11,170,937	218,235	429,222
Գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	90,782,869	1,305,924	1,663,449
մինչև 30 օր ժամկետանց	66,281	29,924	41,770
30-90 օր ժամկետանց	-	54,695	87,738
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	680,176
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	90,849,150	1,390,543	2,473,133
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(294,178)	(22,374)	(641,182)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր մանրածախ հաճախորդներին	90,554,972	1,368,169	1,831,951
Գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	13,996,827	-	22,101
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-
30-90 օր ժամկետանց	-	-	30,793
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	19,876
Ընդամենը համախառն գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	13,996,827	-	72,770
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(35,086)	-	(23,754)
Ընդամենը զուտ գյուղատնտեսական վարկեր կորպորատիվ հաճախորդներին	13,961,741	-	49,016

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին	104,516,713	1,368,169	1,880,967
Հաճախորդներին տրված վարկեր, համախառն	392,606,428	8,885,751	12,385,902
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(1,519,385)	(222,309)	(3,697,142)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	391,087,043	8,663,442	8,688,760

Գրավ և վարկային ռիսկը զսպող այլ գործիքներ Պահանջվող գրավի տեսակն ու չափը կախված է վարկառուի վարկային ռիսկի գնահատականից: Խմբի կողմից սահմանված են ապահովման միջոցների թույլատրելիության և գնահատման չափորոշիչներ:

Ստորև ներկայացված են ստացված ապահովման միջոցների հիմնական տեսակները.

- Դրամական միջոցներ և արժեթղթեր՝ արժեթղթերի փոխատվության և հակադարձ հետգնման գործարքների դեպքում
- Կորպորատիվ վարկավորման համար՝ անշարժ գույք, պաշարներ և առևտրային դեբիտորական պարտքեր.
- Սպառողական վարկավորման համար՝ բնակելի անշարժ գույքի հիփոթեք, ոսկի և երաշխիքներ:
- Վարկային քարտերի գծերի, կանխիկի, անշարժ և շարժական գույքի, կոշտ գրավի, երաշխիքի դիմաց.

Խումբը նաև երաշխիքներ է ստանում մայր ընկերություններից՝ իրենց դուստր ձեռնարկություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը վերահսկում է գրավի շուկայական արժեքը և վարկի արժեգրվման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում պահանջում է լրացուցիչ գրավ՝ հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն:

Բանկի քաղաքականությունը գրավի ձեռքբերման հետ կապված էականորեն չի փոխվել հաշվետու ժամանակաշրջանում, և նախորդ ժամանակաշրջանից սկսած Բանկի կողմից պահվող գրավի ընդհանուր որակում էական փոփոխություն չի եղել:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համար պահվող գրավի նկարագրությունը 2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Անշարժ գույք	254,471,987	200,464,112
Երաշխիքներ	90,965,548	111,231,203
Շրջանառու միջոցներ/Ապրանքներ (պատրաստի արտադրանք, շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքներ, գյուղատնտեսական կենդանիներ)	21,903,407	19,300,717
Դրամական միջոցներ	4,992,854	18,091,929
Շարժական գույք	7,763,250	7,776,606
Արժեթղթեր	5,676,969	1,956,613
Գյուղատնտեսական տեխնիկա	421,842	588,924
Շարժական գույք (անձնական գույք, սարքավորումներ)	133,413	173,013
Այլ	311	201
Ոսկու գրավ	-	120
Առանց գրավի	74,141,752	54,294,643
Ընդամենը համախառն վարկային պորտֆել	460,471,333	413,878,081

Գրավի և այլ վարկային ապահովվածության միջոցով ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող՝ վարկային տեսանկյունից արժեգրված ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի նվազեցման աստիճանը ներկայացվում է առանձին բացահայտելով գրավի արժեքները (i) այն ակտիվների համար, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները հավասար են կամ գերազանցում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը («գերապահովված ակտիվներ») և (ii) այն ակտիվները, որտեղ գրավը և այլ վարկային ապահովվածության միջոցները պակաս են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից («թերապահովված ակտիվներ»):

Գրավի ազդեցությունը վարկային արժեգրված ակտիվների վրա 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Գերապահովված ակտիվներ		Թերապահովված ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	1,565,682	6,372,084	234,642	-
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	3,648,932	10,145,940	51,671	11,600
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	653,739	4,031,713	3,091,240	94,959
Հիփոթեքային վարկեր	1,107,463	2,486,306	1,530	-
Վարկային քարտեր, Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	66,637	341,365	483,868	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	890,529	7,347,419	1,287,009	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	50,404	94,977	471	-
Ընդամենը	7,983,386	30,819,804	5,150,431	106,559

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Գերապահովված ակտիվներ		Թերապահովված ակտիվներ	
	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը	Ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը	Գրավի արժեքը
Վարկային տեսանկյունից արժեզրկված ակտիվներ				
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկեր				
ՓՄՁ վարկեր	3,080,802	23,275,603	334,822	12,473
Վարկեր խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	1,120,277	4,854,609	-	-
Մանրածախ հաճախորդներին տրված վարկեր (բացի գյուղատնտեսական վարկերից)				
Սպառողական վարկեր	713,516	4,039,165	2,999,372	48,927
Հիփոթեքային վարկեր	949,721	2,072,983	-	-
Վարկային քարտեր, Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	126,792	4,852,881	514,698	-
Գյուղատնտեսական վարկեր հաճախորդներին				
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ մանրածախ	383,307	2,172,272	1,468,835	-
Գյուղատնտեսական վարկեր՝ կորպորատիվ	501,145	3,416,198	192,615	-
Ընդամենը	6,875,560	44,683,711	5,510,342	61,400

Գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների բացակայության դեպքում Փուլ 3-ի հաճախորդներին տրված վարկերի առանձին արժեզրկման համար ԱՎԿ-ն 2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կլինեի ավելի մեծ՝ հետևյալ գումարների չափով:

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կորպորատիվ վարկեր	3,378,154	2,985,445
Հիփոթեքային վարկեր	29,681	70,262
Ընդամենը	3,407,835	3,055,707

Գրավադրված ակտիվներ. 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված 18,522,556 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով վարկերը (2022 թ.՝ 20,083,903 հազար ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառու միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 21):

Խմբի սեփականության անցած գրավ. Տարվա ընթացքում Խումբը բռնագանձել է 228,766 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 225,706 հազ. ՀՀ դրամ) գնահատված արժեքով գրավի առարկա: Խումբը գտնվում է դրանց վաճառքի փուլում: Խմբի քաղաքականությունն է՝ օտարել բռնագանձված գույքը ընդունված կարգով: Ստացված դրամական միջոցներն ուղղվում են չմարված պահանջի նվազեցմանը կամ մարմանը: Խումբը սովորաբար չի զբաղեցնում բռնագանձված գույքը իր գործունեության նպատակով:

Հաճախորդներին տրված վարկերի համակենտրոնացում. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երրորդ կողմ հանդիսացող տասը խոշորագույն վարկառուներին տրամադրված վարկերի գումարը կազմել է 50,311,281 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 10.9%-ը) (2022թ.՝ 29,825,465 հազ. ՀՀ դրամ (համախառն վարկային պորտֆելի 7.2%-ը): Այս փոխառությունների նկատմամբ ճանաչվել է 109,034 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 87,213 հազ. ՀՀ դրամ) պահուստ:

Վարկերը առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ֆիզիկական անձինք	252,134,658	251,340,679
ՄԱՆՈՒ և ըմպելիքների արտադրություն	52,728,234	43,802,720
Առևտուր	40,633,968	38,320,765
Շինարարություն	40,810,661	31,050,322
Արտադրություն	9,913,225	10,227,201
Գյուղատնտեսություն	19,497,697	16,815,193
Տրանսպորտ	5,281,665	4,939,521
Ֆինանսական հատված	8,271,891	4,519,114
Էներգիա	8,936,603	3,763,173
Այլ	22,262,731	9,099,393
Արժեզրկման գծով պահուստ	(5,271,996)	(5,438,836)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով, զուտ	455,199,337	408,439,245

13 Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին	78,235,588	47,807,779
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,947,183	6,158,767
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	84,182,771	53,966,546
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Չուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում, հանած արժեզրկումը	83,406,426	53,423,221

Խումբը վարձակալություններ է տվել ֆիզիկական անձանց, փոքր և միջին ձեռնարկություններին, տնտեսության տարբեր ոլորտներում գործող գյուղացիական տնտեսություններին սարքավորումներ և արտադրական ռեսուրսներ ձեռք բերելու համար:

Ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքի գումարում 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության պայմանագրերի շրջանակներում ձեռք բերված սարքավորումների գումարը զրոյական է (2022 թ.՝ 601,995 հազ. ՀՀ դրամ):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը				
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	48,149,469	-	-	48,149,469
Մարված ակտիվներ	(17,860,091)	206,038	(562,070)	(18,216,123)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	884,135	(860,958)	(23,177)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(223,237)	230,976	(7,739)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(702,073)	(156,894)	858,967	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	277,397	2,329	4,672	284,398
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	83,119,652	212,056	851,063	84,182,771

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	240,619	27,711	274,995	543,325
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	307,095	-	-	307,095
Մարված ակտիվներ	(20,805)	(1,609)	84,706	62,292
Տեղափոխումներ Փուլ 1	25,789	(18,085)	(7,704)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(2,997)	7,694	(4,697)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(29,999)	(6,810)	36,809	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքի վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(23,584)	(2,892)	207,139	180,663
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(147,115)	(255)	(93,950)	(241,320)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	108,384	(21,957)	222,303	308,730

Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Զեղչի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	(78,209)	(78,209)
Դուրսգրում	-	-	(1,519)	(1,519)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	1,128	39	2,851	4,018
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	350,131	5,793	420,421	776,345

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2022թ.	29,985,478	1,278,736	624,131	31,888,345
Ստեղծված կամ Նոր ձեռքբերված ակտիվներ	35,908,638	-	-	35,908,638
Մարված ակտիվներ	(11,604,537)	(543,588)	(493,109)	(12,641,234)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	651,401	(651,401)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(1,064,355)	1,098,742	(34,387)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(154,357)	(340,380)	494,737	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(1,128,216)	(51,544)	(8,648)	(1,188,408)
Վերականգնում	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	(795)	(795)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	52,594,052	790,565	581,929	53,966,546

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	213,741	32,171	409,366	655,278
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	73,514	-	-	73,514
Մարված ակտիվներ	(17,962)	(2,663)	(70,504)	(91,129)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	13,758	(13,758)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(16,282)	40,655	(24,373)	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(6,453)	(7,375)	13,828	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(11,064)	(17,878)	123,885	94,943
ԱՎԿ հաշվարկի մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություն	(1,894)	(2,343)	(190,726)	(194,963)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	33,617	(3,362)	(147,890)	(117,635)
Տեղափոխումներ՝ առանց ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցության				
Չեղջի հակադարձում (ճանաչված տոկոսային հասույթում)	-	-	21,070	21,070
Դուրսգրում	-	-	(794)	(794)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(6,739)	(1,098)	(6,757)	(14,594)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	240,619	27,711	274,995	543,325

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակը. Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	5,618,360	42,912	268,124
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	4,169	-
30-90 օր ժամկետանց	-	5,547	8,072
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,618,360	52,628	276,196
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(23,407)	(2,202)	(125,115)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,594,953	50,426	151,081
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	77,501,292	157,509	388,175
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,919	137,854
30-90 օր ժամկետանց	-	-	7,271
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,567
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,501,292	159,428	574,867
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(326,724)	(3,591)	(295,306)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	77,174,568	155,837	279,561
Ընդամենը վարձակալության պորտֆել	82,769,521	206,263	430,642

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի վարկային որակի վերաբերյալ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	6,042,716	40,180	70,495
մինչև 30 օր ժամկետանց	944	162	1,236
30-90 օր ժամկետանց	-	728	774
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,532
Ընդամենը համախառն վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,043,660	41,070	74,037
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(36,345)	(1,164)	(41,200)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	6,007,315	39,906	32,837
Ֆինանսական վարձակալություն կորպորատիվ հաճախորդներին			
ոչ ժամկետանց	46,550,157	734,802	366,679
մինչև 30 օր ժամկետանց	235	-	106,788
30-90 օր ժամկետանց	-	14,693	33,076
ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,349
Ընդամենը համախառն վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,550,392	749,495	507,892
Ակնկալվող վարկային կորստի պահուստ	(204,274)	(26,547)	(233,795)
Ընդամենը զուտ վարձակալություն խոշոր կորպորատիվ հաճախորդներին	46,346,118	722,948	274,097
Ընդամենը վարձակալության պորտֆելը	52,353,433	762,854	306,934

Գրավադրված ակտիվներ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերը 15,101,748 հազ.ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2022 թ.՝ 15,888,376 հազ.ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ փոխառված միջոցների համար (տես Ծանոթագրություն 21):

Բռնագանձված ակտիվներ. Ժամանակաշրջանի ընթացքում բռնագանձված և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 24,770 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 30,795 հազ.ՀՀ դրամ):

Ֆինանսական վարձակալության պորտֆելի ճյուղային և աշխարհագրական վերլուծություն Կորպորատիվ հաճախորդների գծով ֆինանսական վարձակալությունը հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդների գծով է, որոնք գործում են հետևյալ տնտեսական ոլորտներում.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Շինարարություն	23,114,134	12,799,029
Սննդի և խմիչքների արտադրություն	16,050,263	8,441,952
Գյուղատնտեսություն	8,468,466	7,585,991
Ֆինանսական վարձակալություն մանրածախ հաճախորդներին	5,879,346	6,158,767
Առևտուր	8,672,738	6,404,628
Ծառայությունները	7,429,747	5,123,983
Արտադրություն	9,416,904	4,623,227
Տրանսպորտ	4,479,002	2,027,441
Հիդրոէլեկտրակայաններ	106,293	142,381
Կաշվե իրերի արտադրություն	104,377	173,284
Ավիափոխադրումներ	-	149,466
Այլ	461,501	336,397
Արժեզրկման գծով պահուստ	(776,345)	(543,325)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	83,406,426	53,423,221

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Հազ. ՀՀ դրամ						
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակաճ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	30,857,800	32,401,135	24,789,274	11,804,592	3,549,203	440,669
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	(8,697,907)	(6,341,551)	(3,235,181)	(1,130,625)	(229,132)	(25,506)
	22,159,893	26,059,584	21,554,093	10,673,967	3,320,071	415,163

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է վարձակալության համախառն և զուտ ներդրումների մարման ժամկետը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Հազ. ՀՀ դրամ						
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում Չվաստակաճ ապագա ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից	18,688,857	18,279,144	14,662,938	10,057,619	4,857,855	1,230,283
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում մինչև պահուստը	(5,362,090)	(4,172,926)	(2,558,453)	(1,237,650)	(379,336)	(99,695)
	13,326,767	14,106,218	12,104,485	8,819,969	4,478,519	1,130,588

14 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների տեղաշարժերը հետևյալն են.

	Հոդ	Շենքեր	Վարձակա- ված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքա- վորումներ	Հարմա- րանքներ և կցամա- սեր	Փոխադ- րամիջոց- ներ	Գույքի	Ծրագրայի ն ապահո- վում և լիցենզիա- ներ	Օգտա- գործման իրավուն- քի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>										
Արժեքը/վերագնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,426,493	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Լրացումներ	-	448,737	547,668	2,177,770	506,440	134,807	-	780,735	1,340,678	5,936,835
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(362,800)	(789,200)	-	(340,428)	(198,599)	(25,850)	(18,132)	(187,034)	(629,922)	(2,551,965)
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
շահույթի կամ վնասի վրա*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	517,653	517,653
Արժեքի կամ ծախսի շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	3,217	-	3,217
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	10,086,030	1,360,402	11,360,054	3,592,460	638,257	-	8,554,235	5,074,712	42,197,315
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեքի կորուստ	-	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	246,289	122,043	985,827	317,979	71,992	-	831,651	737,007	3,312,788
Մաշվածության գումարը	-	(14,848)	-	(317,030)	(173,228)	(2,740)	-	(88,741)	(560,994)	(1,157,581)
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատման ազդեցությունը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	251,885	540,802	5,864,915	2,300,030	74,428	-	3,761,519	2,292,758	15,086,337
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,531,165	9,834,145	819,600	5,495,139	1,292,430	563,829	-	4,792,716	2,781,954	27,110,978

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Հոդ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Սարքավորումներ	Հարմարանքներ և կցամասեր	Փոխադրամիջոցներ	Գույքի	Ծրագրային ապահովում և լիցենզիաներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>										
Արժեքը/վերազնահատված գումարը										
31 դեկտեմբերի 2021թ. (վերաներկայացված)	565,600	8,713,978	768,481	8,493,992	3,108,681	494,559	18,132	7,030,974	3,719,303	32,913,700
Լրացումներ	23,230	218,180	44,253	1,208,873	325,285	32,699	-	1,613,821	239,085	3,705,426
Օտարումներ և դուրսգրումներ	(33,530)	(37,470)	-	(180,153)	(149,347)	(3,325)	-	(95,678)	(102,221)	(601,724)
Վերազնահատման ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա*	84,206	1,114,493	-	-	-	14,118	-	-	-	1,212,817
Վերազնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	1,254,459	417,312	-	-	-	(8,751)	-	-	-	1,663,020
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	(9,864)	(9,864)
Արժեզրկման ծախս շահույթում կամ վնասում,	-	-	-	-	-	-	-	(591,800)	-	(591,800)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,426,493	812,734	9,522,712	3,284,619	529,300	18,132	7,957,317	3,846,303	38,291,575
Կուտակված մաշվածություն, ամորտիզացիա և արժեզրկում										
31 դեկտեմբերի 2021թ. (վերաներկայացված)	-	23,746	327,764	4,514,149	2,059,352	25,000	-	2,463,777	1,643,046	11,056,834
Մաշվածության գումարը	-	208,009	90,995	794,627	212,653	60,259	-	650,510	589,895	2,606,948
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	(112,658)	(116,726)	-	-	(95,678)	(102,221)	(427,283)
Վերազնահատման ազդեցությունը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի վրա	-	(211,311)	-	-	-	(80,083)	-	-	-	(291,394)
Փոփոխություն	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,975)	(13,975)
31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	20,444	418,759	5,196,118	2,155,279	5,176	-	3,018,609	2,116,745	12,931,130
Չուտ հաշվեկշռային արժեք										
31 դեկտեմբերի 2022թ.	1,893,965	10,406,049	393,975	4,326,594	1,129,340	524,124	18,132	4,938,708	1,729,558	25,360,445

* Դրական վերազնահատման հիմնական պատճառը անշարժ գույքի իրական արժեքների գգալի աճն է: Նախկինում վերազնահատումից վնաս ունեցող, և այնուհետև վերազնահատմամբ աճ գրանցած հողվածները շահույթի և վնասի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են միայն նախկինում կուտակված վնասներին հավասար գումարներ:

2022թ. խումբը ներգրավել է անկախ գնահատող իր հողերի, շենքերի և փոխադրամիջոցների իրական արժեքը որոշելու համար: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայական ապացույցների հիման վրա:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը շահույթի կամ վնասի կազմում ճանաչել է չշահագործվող ծրագրային ապահովման համար 3,217 հազ. ՀՀ դրամի արժեզրկում (2022թ.՝ 591,800 հազ ՀՀ. դրամ) (Ծան. 32): Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվել են արժեզրկման թեստի արդյունքում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Եթե հողը, շենքերը և փոխադրամիջոցները գնահատվեն սկզբնական արժեքի մոդելի կիրառմամբ, ապա նրանց հաշվեկշռային արժեքը կլինի հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Սկզբնական արժեք	10,180,214	11,319,042
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում	(2,898,869)	(3,062,320)
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	7,281,345	8,256,721

15 Հարկում

Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է հետևյալ հոդվածներից.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	6,497,481	6,198,921
Հետաձգված հարկային կրեդիտ	(125,065)	(451,700)
Շահութահարկի գծով ծախս	6,372,416	5,747,221

2023թ. ընթացիկ և հետաձգված հարկերի համար կիրառելի հարկային դրույքաչափը 18% է (2022թ.՝ 18%): Շահութահարկի արդյունավետ դրույքաչափը տարբերվում է շահութահարկի՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափից: Օրենքով սահմանված դրույքաչափի հիման վրա շահութահարկի գծով ծախսի համաձայնեցումը իրականի հետ հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Շահույթ մինչև հարկումը	34,765,178	28,317,661
Օրենքով սահմանված հարկի դրույքաչափ	18%	18%
Շահութահարկի գծով ծախս՝ օրենքով սահմանված դրույքաչափով	6,257,732	5,097,179
Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	114,684	650,042
Շահութահարկի գծով ծախս	6,372,416	5,747,221

Չուտ չնվազեցվող ծախսերը բաղկացած են հարկման բազայի համեմատ չնվազեցվող ծախսերի 664,484 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 808,649 հազ. ՀՀ դրամ) տարբերությունից և հարկման բազայի համեմատ չհարկվող եկամտի 549,800 հազ. ՀՀ դրամի չափով տարբերությունից (2022թ. դրամ 158,607 հազ.): Չնվազեցվող ծախսերը/եկամուտները հիմնականում վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված օգուտներին/վնասներին, աշխատակիցներին տրվող այլ հատուցումներին, ներկայացուցչական որոշ ծախսերին, որոշ անդամավճարներին, պայմանական պարտավորությունների պահուստին և այլն: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց շարժը համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	Մնացորդ առ 1 հունվարի 2022թ.	Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում		Մնացորդ առ 31 դեկտեմբեր ի 2022թ.	Ժամանակավոր տարբերությունների ծագում և հակադարձում		Մնացորդ առ 1 հունվարի 2023թ.
		Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվություն- ում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվություն- ում		Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվե- տվություն- ում	Այլ համա- պարփակ ֆինան- սական արդյուն- քի մասին հաշվե- տվություն- ում	
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>							
Հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	9,575	-	9,575	(8,327)	-	1,248
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	(52,883)	-	(52,883)	24,105	-	(28,778)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(9,358)	14,690	-	5,332	(32,306)	-	(26,974)
Ներդրումային արժեթղթեր	(713,292)	210,624	57,842	(444,826)	(240,815)	176,753	(508,888)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(104,343)	(361,035)	-	(465,378)	(44,017)	-	(509,395)
Ֆինանսական վարձակալություն	61,522	(52,953)	-	8,569	29,435	-	38,004
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	(150,497)	(33,705)	9,562	(174,640)	(74,263)	(17,310)	(266,213)
Հիմնական միջոցներ, ոչ նյութական ակտիվներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(736,103)	(231,241)	(330,678)	(1,298,022)	674,084	(127)	(624,065)
Այլ ակտիվներ	49,532	34,003	-	83,535	(95,216)	-	(11,681)
Այլ փոխառու միջոցներ	(30,374)	314,359	-	283,985	239,523	-	523,508
Այլ պարտավորություններ	369,671	694,306	-	1,063,977	(325,907)	-	738,070
Այլ ֆինանսական գործիքներ ամորտիզացված արժեքով և պահուստներ	58,286	(94,040)	-	(35,754)	(21,231)	-	(56,985)
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, զուտ	(1,204,95)	451,700	(263,274)	(1,016,530)	125,065	159,316	(732,149)

Ճանաչված խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(732,149)	(1,016,530)

16 Վարկային կորստի գծով ծախսի հակադարձում

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	46,192				46,192
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	54,709				54,709
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	-	28,335	-		28,335
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	155,115	(271,655)	-		(116,540)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	12	102,545	(35,216)	305,158	14,647	387,134
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	(108,384)	21,957	(222,303)		(308,730)
Կյլ ֆինանսական ակտիվներ	17	(6,167)				(6,167)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	(6,860)		-	-	(6,860)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	26,330	674	305		27,309
Վերականգնում դուրս գրված վարկերից				460,148		460,148
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում						
		263,695	(255,905)	543,093	14,647	565,530

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վարկային կորստի ծախսերի հակադարձումը հիմնականում պայմանավորված է դրական մակրոտնտեսական ակնկալիքներով:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվությունում ֆինանսական գործիքների գծով ԱՎԿ հատկացումները.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	POCI	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	68,891	-	-	-	68,891
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	(55,158)	-	-	-	(55,158)
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	62,680	(79,196)	-	-	(16,516)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	406,898	(651,461)	-	-	(244,563)
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով	12	706,305	392,895	1,182,756	38,563	2,320,519
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13	(33,617)	3,362	147,890	-	117,635
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	(5,983)	-	(11,005)	-	(16,988)
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	26	(744)	-	-	-	(744)
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	26	109,355	2,224	1,560	-	113,139
Ընդամենը վարկային կորստի գծով պահուստի հակադարձում		1,258,627	(332,176)	1,321,201	38,563	2,286,215

17 Այլ ակտիվներ

Այլ ակտիվները ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Այլ դեբիտորական պարտքեր	2,811,989	1,556,817
Արժեգրկման գծով պահուստ	(30,436)	(27,831)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,781,553	1,528,986
Վարձակալված գույքի մատակարարներին վճարվող կանխավճարներ	7,372,935	8,062,460
Աշխատողների տարաբնույթ հատուցումներ՝ անձնակազմին տրված փոխառություններ	2,603,822	-
Վարձակալության ենթակա գույք	1,423,473	464,625
Բռնագանձված ակտիվներ	1,468,026	1,542,858
Կանխավճարներ մատակարարներին	1,200,198	910,537
Վերականգնման ենթակա ԱԱՀ	381,630	941,521
Պաշարներ	333,836	267,630
Վերադարձված վարձակալական գույք	24,770	30,795
Այլ	174,851	204,152
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	14,983,541	12,424,578
Հանած՝ արժեգրկման գծով ծախս	(656,841)	(780,144)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	17,108,253	13,173,420

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	27,831	-	27,831
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	6,167	-	6,167
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(3,562)	3,562	-
Դուրսգրում	-	(3,562)	(3,562)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	30,436	-	30,436

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա այլ ֆինանսական ակտիվների գծով ԱՎԿ-ների փոփոխություններին վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	21,848	-	21,848
Ստեղծված կամ վերականգնված նոր ակտիվներ (զուտ)	16,988	-	16,988
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(11,005)	11,005	-
Դուրսգրում	-	(11,005)	(11,005)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	27,831	-	27,831

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման պահուստի վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	780,144	755,150
Զուտ ծախս	(123,303)	24,994
Մնացորդը տարեվերջին	656,841	780,144

18 Բանկերից ներգրավված միջոցներ

Բանկերից ներգրավված միջոցները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Միջազգային բանկերից ստացված վարկեր	492,851	469,764
Թղթակցային հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ այլ բանկերում	590,422	417,662
Բանկերում կարճաժամկետ տեղաբաշխումներ	69,621	19,951
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	6,026,642
ՀՀ այլ բանկերից ստացված վարկեր	-	3,003,615
Ընդամենը բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	9,937,634

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները ներառում են հետևյալը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ընթացիկ հաշիվներ և ցախհանջ ավանդներ		
Մանրածախ	81,657,650	65,375,020
Կորպորատիվ	107,755,633	113,935,368
Զմարված գործարքներ	1,791,580	6,278,586
Ժամկետային ավանդներ		
Մանրածախ	226,657,523	175,670,130
Կորպորատիվ	85,369,264	62,909,841
Ընդամենը	503,231,650	424,168,945
Երաշխիքների գծով որպես ապահովվածություն պահվող	2,887,611	1,574,261

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների 98,508,356 հազ. ՀՀ դրամի (20%) ընթացիկ հաշիվները և ավանդները պայմանավորված են տասը խոշորագույն հաճախորդների հաշվին (2022թ.՝ 80,478,569 հազ. ՀՀ դրամ (19%)):

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբն ունի երկու հաճախորդ (2022թ. դեկտեմբերի 31. երկու հաճախորդ), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 59,546,811 հազ. ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2022թ.՝ 49,815,645 հազ. ՀՀ դրամ):

Զմարված գործարքները ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված գումարները հսկի հաճախորդների հաշիվներում: Այս գումարը մարվել է 2024թ. հունվարի առաջին աշխատանքային օրերին:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Եթե ժամկետային ավանդը մարվում է ավանդատուի պահանջով մինչև մարման ժամկետը, ապա դրա նկատմամբ տոկոսները վճարվում են ցպահանջ ավանդների տոկոսադրույքի հիման վրա, եթե պայմանագրում այլ տոկոսադրույք նախատեսված չէ:

20 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	21,087,118	5,398,074
Մուրհակներ	-	807,986
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,087,118	6,206,060

2023 թվականի մարտի 1-ից հունիսի 30-ը խումբը թողարկել է ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր՝ 12,178,400 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով (2022թ.՝ 3,000,000 ՀՀ դրամ) և 8,932,100 ԱՄՆ դոլար (2022թ.՝ 5,000 ԱՄՆ դոլար) անվանական արժեքով:

Թողարկված ներքին պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքի կազմը.

	2023թ.	2022թ.
ՀՀ դրամով արտահայտված պարտատոմսեր	15,399,023	3,192,719
ԱՄՆ դոլարով արտահայտված պարտատոմսեր	5,688,095	2,205,355
Ընդամենը թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,087,118	5,398,074

Տեղաբաշխված պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնային տոկոսադրույքը և մարման ժամկետները հետևյալն են.

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Մարման ամսաթիվը
2023թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.5%	5.0%	2026թ.
2022թ. թողարկված պարտատոմսեր	11.0%	5.0%	2025թ.

21 Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցների կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	56,235,736	44,636,290
Փոխառություններ ՀՀ կառավարությունից	33,097,468	35,187,132
Փոխառություններ տեղական ֆինանսական հաստատություններից	2,895,519	2,926,091
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,896,371	1,573,639
Այլ փոխառու միջոցներ	95,125,094	84,323,152

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից փոխառությունները ներառում են ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով փոխառություններ մի քանի ֆինանսավորման ծրագրերով, որոնք ենթակա են մարման 2024թ-ից մինչև 2041թ.:

ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունները հիմնականում ներառում են ՀՀ ԿԲ վերաֆինանսավորման ծրագրերով տրամադրված ՀՀ դրամով փոխառությունները, որոնք ենթակա են մարման 2024-2033 թվականների ընթացքում:

Տեղական ֆինանսական հաստատություններից ստացված փոխառությունները ներառում են են հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորման ծրագրերով դրամային փոխառություններ՝ որոնք ենթակա են մարման 2024-2035թթ. ընթացքում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված վարկերը և ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները՝ 33,624,305 հազ. ՀՀ դրամ համախառն արժեքով (2022 թ.՝ 35,972,279 հազ. ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ ՀՀ կառավարության և Հայաստանի ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ապահովված փոխառությունների համար (տես ծանոթագրություններ 12 և 13):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի այլ փոխառու միջոցներ երկու գործընկերներից (2022 թ.՝ հինգ գործընկերներից), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 53,903,170 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 77,167,285 հազ. ՀՀ դրամ):

Պայմանագրային դրույթների խախտում. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը պահպանել է պայմանագրերի պայմանները:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ. Ստորև բերված են վարձակալության պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Առ 1 հունվարի	1,573,639	2,091,196
Լրացումներ	1,340,678	239,085
Փոփոխություն	517,653	156,815
Տոկոսների հավելում	234,652	107,690
Վճարումներ	(886,401)	(658,362)
Փոխարժեքային վնաս/օգուտ	159,491	(260,564)
Պայմանագրի դադարեցում	(43,341)	(102,221)
Առ 31 դեկտեմբերի	2,896,371	1,573,639

2023թ. Խումբն ունեցել է վարձակալության գծով դրամական միջոցների ընդհանուր արտահոսք՝ 909,847 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 717,033 հազ. ՀՀ դրամ): Խումբը 2023թ. ունեցել է նաև անկանխիկ հավելումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների նկատմամբ՝ 1,340,678 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 239,085 հազ. ՀՀ դրամ):

22 Ստորադաս վարկեր

2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի ստորադաս վարկեր՝ 12,661,577 հազ. ՀՀ դրամ համախառն գումարով (2022 թ.՝ 7,805,036 հազ. ՀՀ դրամ): Ստորադաս վարկերը ներառում են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված վարկերը՝ 2027-2030թթ. մարման ժամկետով և 5.8%-ից մինչև 8.8% տոկոսադրույքով:

23 Այլ պարտավորություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Կրեդիտորական պարտքեր	3,592,632	3,273,592
Աշխատավարձի գծով կրեդիտորական պարտքեր	5,182,620	3,998,386
Պարտավորությունների գծով պահուստ	-	2,666,591
Կենսաթոշակային պարտավորություններ	-	3,307,766
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների գծով պահուստ	8,764	2,152
Վարկային բնույթի պարտավորությունների գծով պահուստ	65,987	92,611
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	13,341,098
Վարձակալներից ստացված կանխավճարներ	2,876,064	2,982,241
Շահութահարկից բացի այլ հարկային պարտավորություններ	818,158	811,643
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին վճարվելիք միջոցներ	186,327	131,143
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	149,915	114,288
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	4,030,464	4,039,315
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	12,880,468	17,380,413

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտավորությունների պահուստը ներառում է իմբի դեմ ներկայացված որոշակի իրավական պահանջների գծով պահուստ 2,666,591 հազ. ՀՀ դրամ: Բանկի բոլորը բավարարվել է և որոշումը վերջնական է: Գումարը ներկայացված է այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս) տողում (տե՛ս ծանոթագրություն 32):

Պարտավորությունների գծով պահուստների շարժը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Շան.	Ընդամենը
Իրավական հայցապահանջի գծով պահուստ		-
Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	32	2,666,591
Շահույթին կամ վնասին վերագրվող ավելացումներ		2,666,591
Հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		(2,666,591)
Հակադարձում		
Հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		-

24 Կապիտալ

Թողարկված կապիտալ. 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 55,000,000 հազ. ՀՀ դրամ): Հաստատված, թողարկված և չմարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 5,500 հազար սովորական բաժնետոմսերից (2022թ.՝ 5,500 հազար սովորական բաժնետոմս), յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 10,000 . ՀՀ դրամ) անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժիններ և քվեարկել իմբի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճ. Հողի, շենքերի և փոխադրամիջների վերազնահատումից աճը ներառում է միջև հողի, շենքերի և փոխադրամիջների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը դրանց կուտակային դրական վերազնահատված արժեքը:

Գլխավոր պահուստի համալրում Էմիսիոն եկամտի հաշվին 2022թ. ապրիլի 12-ին Բանկի խորհուրդը որոշել է Էմիսիոն եկամտից 750,000 հազ. ՀՀ դրամ փոխանցել Բանկի պահուստային ֆոնդ, որը ներկայացված է սույն հաշվետվության մեջ «Զբաղիված շահույթ» բաժնում: 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իմբի պահուստային կապիտալը կազմում էր 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 8,250,000 հազ. ՀՀ դրամ):

Պահուստային ֆոնդը ստեղծվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը նախատեսում է այդ նպատակների համար պահուստի ստեղծում Բանկի նորմատիվային հաշվետվողականության պահանջների ներքո ներկայացված կանոնադրական կապիտալի ոչ պակաս, քան 15%-ի չափով: Պահուստային ֆոնդը չբաշխվող պահուստ է, որը ստեղծվում է նորմատիվային կանոնակարգերով սահմանված կարգով՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ներառյալ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի առնչությամբ:

Շահաբաժիններ. 2023թ. մայիսի 25-ի բաժնետերերի ժողովում Բանկը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հայտարարել է շահաբաժիններ՝ ընդհանուր 4,400,000 հազ. ՀՀ դրամ (2022թ.՝ 3,300,000 հազ. ՀՀ դրամ) սովորական բաժնետոմսերի համար՝ 800 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց (2022թ.՝ 600 ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց): Շահաբաժինները վճարվել են 2023թ. հունիսին:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է որպես մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի տարեկան շահույթի և տարվա ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակի հարաբերություն:

2023թ. և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խումբը չունի պայմանավորվածություններ, որոնք կարող են հանգեցնել սովորական բաժնետոմսերի հնարավոր նստացման:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Մայր կազմակերպության սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող շահույթ	28,392,762	22,570,440
Սովորական բաժնետոմսերի միջին կշռված քանակ	5,500,000	5,500,000
Մեկ բաժնետոմսի գծով շահույթ, Բազային և Նուսրացված, մայր կազմակերպության բաժնետերերին վերագրելի, ՀՀ դրամ	5,162.32	4,103.72

25 Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ

«ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագիր

2021թ. հունիսին «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ն և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ն հայտարարեցին «ԱԿԲԱ Բանկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության կապիտալում աշխատակիցների բաժնեմասնակցության ծրագրի մեկնարկի մասին (այսուհետ՝ Ծրագիր)՝ որպես «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի առանցքային և հավատարիմ աշխատակիցների վարձատրման, պարգևատրման, առաջխաղացման, մարդկային ռեսուրսների կառավարման համակարգի բաղկացուցիչ մաս:

Ծրագրի շրջանակներում «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ն «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ի, «ԱԿԲԱ Բանկ» ԲԲԸ-ի և «ԱԿԲԱ Լիզինգ» վարկային կազմակերպություն ՓԲԸ-ի աշխատակիցներին կտրամադրի Բանկի 300,000 (երեք հարյուր հազար) սովորական բաժնետոմս՝ յուրաքանչյուրը 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

2021թ. հունիսին իմբի աշխատակիցները «ԱԿԲԱ Ֆեդերացիա» ՓԲԸ-ից ստացել են Բանկի 145,980 սովորական բաժնետոմս, իսկ 2023թ. հունիսին՝ 133,380 սովորական բաժնետոմս՝ տրամադրման ամսաթվի դրությամբ յուրաքանչյուրը 12,591 ՀՀ դրամ իրական արժեքով, անվճար և առանց որևէ պայմանի:

2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ, ծրագրի երկու փուլերի արդյունքում իմբի աշխատակիցներին տրամադրված բաժնետոմսերի ընդհանուր իրական արժեքը 3,517,422 հազ. ՀՀ դրամ է, որից 440,927 հազ. ՀՀ դրամը ճանաչվել է որպես անձնակազմի գծով ծախս 2023թ. համախմբված հաշվետվությունում (2022 թ. 624,238 հազ.ՀՀ դրամ) և որպես բաժնային վճարումների պահուստ՝ սեփական կապիտալի փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ընկերությունը ներգրավել է անկախ խորհրդատուի բաժնետոմսերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Բաժնետոմսերի գնահատման համար օգտագործվել է շահաբաժինների գեղջման մեթոդը, որ ներառում է.

- Ֆինանսական մոդելի ընդհանուր ենթադրությունների և կառուցվածքի որոշում.
- Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկությունների հաշվեկշռի կանխատեսում.
- Բանկի և Նրա դուստր ձեռնարկությունների ֆինանսական արդյունքի կանխատեսում.
- Շահաբաժինների կանխատեսում՝ հաշվի առնելով կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության պահանջները.
- Չեղջի դրույքաչափի որոշում.
- Բանկի մնացորդային արժեքի որոշում.
- Ֆինանսական արդյունքների կանխատեսման մեջ չներառված ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծություն.
- Բանկի սեփական կապիտալի 100%-ի հաշվարկ:

Չեղջման դրույքը որոշվել է համանման բանկի բաժնային գործիքներից պահանջվող եկամտաբերության դրույքի հիման վրա:

26 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Գործառնական միջավայր. Հայաստանի Հանրապետությունը շարունակում է տնտեսական բարեփոխումները և իրավական, հարկային ու օրենսդրական համակարգերի զարգացումը՝ շուկայական տնտեսության պահանջներին համապատասխան: Հայաստանի տնտեսության ապագա կայունությունը առավելապես կախված է այս բարեփոխումներից և զարգացումներից, ինչպես նաև կառավարության կողմից իրականացվող տնտեսական, ֆինանսական և դրամավարկային քաղաքականությունների արդյունավետությունից:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ ձեռնարկում է համապատասխան միջոցներ՝ աջակցելու խմբի բիզնեսի կայունությանը ներկա պայմաններում:

Իրավական միջավայր. Իր բնականոն գործունեության ընթացքում խմբի դեմ կարող են հարուցվել դատական հայցեր և պահանջներ: Ղեկավարության համոզմամբ նման հայցերի և պահանջների արդյունքում ծագող հնարավոր պարտավորությունները (առկայության դեպքում) էական բացասական ազդեցություն չեն ունենա խմբի ֆինանսական վիճակի կամ հետագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային միջավայր. ՀՀ-ում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և ենթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր, տուգանքներ և տոկոսային վճարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմինների կողմից լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների կամ տուգանքների գծով պարտավորություններ չեն կարող առաջադրվել, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները կարող են ՀՀ-ում ստեղծել ավելի էական հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել են պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե իշխանությունները հաջողությամբ իրականացնեն իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Վարկային բնույթի պարտավորություններ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի պայմանական և պայմանագրային պարտավորությունները ներառում են հետևյալ հոդվածները.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Վարկային բնույթի պարտավորություններ		
Վարկերի, վարկային գծերի և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	29,184,533	30,658,218
Ակրեդիտիվներ	3,786,483	760,942
Վարկային պարտավորություններ	23,660,835	23,004,352
Ֆինանսական երաշխիքներ	4,676,098	121,867
Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	61,307,949	54,545,379

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱԿԲ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

«ԱԿԲԱ ԲՎՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	89,281	(905)	4,483	92,859
Նոր ակտիվներ	22,733			22,733
Ժամկետանց ակտիվներ	(25,789)	(416)	(1,912)	(28,117)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	186	(186)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(282)	282	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(845)	(67)	912	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(146)	190	1,346	1,390
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(22,187)	(477)	(651)	(23,315)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	406	6	25	437
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	63,357	(1,573)	4,203	65,987

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ԱՎԿ-ների փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Վարկեր և վարկային գծեր և վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	202,626	1,407	6,212	210,245
Նոր ակտիվներ	43,757	-	-	43,757
Ժամկետանց ակտիվներ	(78,279)	(2,056)	(3,759)	(84,094)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	692	(692)	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(789)	789	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(1,185)	(43)	1,228	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	(599)	256	1,085	742
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(72,952)	(478)	(114)	(73,544)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3,990)	(88)	(169)	(4,247)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	89,281	(905)	4,483	92,859

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	23,551,514	8,800	326,847	23,887,161
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	27,997,976	-	-	27,997,976
Մարված ակտիվներ	(19,444,488)	(8,800)	(308,433)	(19,761,721)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(573,493)	573,493	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(274,215)	-	274,215	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	31,257,294	573,493	292,629	32,123,416

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,896	-	8	1,904
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	9,558			9,558
Մարված ակտիվներ	(2,637)	-	(8)	(2,645)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(13)	13	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(5)	-	5	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	(4)	-	(4)
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(49)	-	-	(49)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	-	-	-	-
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	8,750	9	5	8,764

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված համախառն հաշվեկշռային արժեքի և համապատասխան ԱՎԿ-ի փոփոխությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	13,888,264	5,000	237,458	14,130,722
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	20,904,641	-	-	20,904,641
Մարված ակտիվներ	(10,871,975)	(5,000)	(154,983)	(11,031,958)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	(8,800)	8,800	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(244,372)	-	244,372	-
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(116,246)	-	-	(116,246)
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	23,551,512	8,800	326,847	23,887,159

Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ Հազ. ՀՀ դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
ԱՎԿ պահուստ 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,608	-	9	1,618
Ժամանակահատվածի ընթացքում վարկային կորստի պահուստի վրա ազդող փոփոխություններ.				
Ստեղծված կամ նոր ձեռքբերված ակտիվներ	1,833	-	-	1,833
Մարված ակտիվներ	(1,476)	-	(6)	(1,482)
Տեղափոխումներ Փուլ 1	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 2	-	-	-	-
Տեղափոխումներ Փուլ 3	(6)	-	6	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխված մնացորդների ազդեցությունը ԱՎԿ ներքին վրա ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-
ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործված մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(61)	-	-	(61)
Արտարժույթի ճշգրտումներ	(3)	-	-	(3)
Ընդամենը տեղափոխումներ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում վարկային կորստի գծով պահուստի վրա ազդեցությամբ.	1,896	-	8	1,904

27 Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	63,387,477	50,498,995
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերով ստացվելիք գումարներ	2,345,126	281,069
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	861,244	165,688
Այլ	190,862	1,460
	66,784,709	50,947,212
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Պարտքային գործիքներ	2,066,383	1,317,522
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	68,851,092	52,264,734
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	10,190,524	5,722,526
Այլ տոկոսային եկամուտ	254,916	130,240
Այլ տոկոսային եկամուտ	10,445,440	5,852,766
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	79,296,532	58,117,500
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22,561,711	15,689,446
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	7,651,536	7,105,788
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,351,543	252,100
Հետգնման պայմանագրերով վճարման ենթակա գումարներ	199,908	475,780
Այլ	40,960	673,756
Արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային ծախս	31,805,658	24,196,870
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	234,652	107,690
Տոկոսային ծախս	32,040,310	24,304,560
Չուտ տոկոսային եկամուտ	47,256,222	33,812,940

28 Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ

Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամտի կազմը.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման և գործարքների վճարներ	9,081,044	6,031,224
Դրամական փոխանցումներ	1,183,662	1,404,119
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	1,004,237	568,406
Ընթացիկ հաշվի վճարներ	595,825	281,152
Կանխիկացման ծառայություններ	478,226	731,665
Միջնորդավճարներ՝ որպես ապահովագրական գործակալ հանդես գալու գծով	368,697	225,424
Այլ	226,314	269,216
Միջնորդավճարներ վարձակալության սարքավորումների մատակարարներից	159,681	148,649
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	13,097,686	9,659,855
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	4,629,582	3,093,747
Այլ	238,148	213,371
Դրամական փոխանցումներ	146,893	316,813
Միջնորդավճարների գծով ծախս	5,014,623	3,623,931
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	8,083,063	6,035,924

29 Այլ եկամուտ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Այլ ակտիվների վաճառքից ստացված միջոցներ, զուտ	134,566	55,708
Քարտով գործարքներից ստացված եկամուտ, զուտ	117,195	1,937
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	95,566	33,326
Ստացված փոխհատուցում	27,841	-
Շահաբաժիններ	3,185	9,199
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	1,394	1,077
Հողի և շենքերի վաճառքից օգուտ	-	1,212,817
Այլ	474,170	134,221
Ընդամենը այլ եկամուտ	853,917	1,448,285

30 Այլ գործառնական ծախսեր

Գործառնական այլ ծախսերը ներառում են.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին	693,668	485,210
Վարկի հավաքագրման գծով ծախսեր	265,840	367,100
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	209,150	150,469
Ինկասացիոն ծախսեր	205,715	232,930
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	173,077	342,734
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարումներ	112,250	78,848
Անդամակցության վճարներ	402,060	45,480
Արժեթղթերի ռեեստրի վարման վճար	17,576	13,288
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	2,317	8,433
Այլ	950,863	712,769
Այլ գործառնական ծախսեր	3,032,516	2,437,261

31 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Գովազդային և մարքեթինգային ծառայություններ	879,396	851,345
Վերանորոգում և սպասարկում	1,279,709	854,401
Ծրագրային ապահովման սպասարկման ծախս	430,600	484,258
Կապ	414,612	358,370
Անվտանգություն	324,206	303,442
Կառավարչական այլ ծախսեր	280,121	110,150
Կոմունալ ծառայություններ և գրասենյակային պարագաներ	266,559	254,504
Ապահովագրություն	221,366	190,012
Ներկայացուցչական ծախսեր	248,736	172,932
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	23,446	58,671
Այլ	462,696	287,055
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	4,831,447	3,925,140

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար խումբը ճանաչել է 5,048 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության և 18,398 հազ. ՀՀ դրամ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախսեր (2022թ.՝ 6,381 հազ. ՀՀ դրամ կարճաժամկետ վարձակալության գծով ծախս և 52,290 հազ. ՀՀ դրամ՝ ցածրարժեք ակտիվների վարձակալության գծով ծախս):

«Այլ» տողը ներառում է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ֆինանսական տարվա համար խմբին մատուցված աուդիտորական ծառայությունների վճարը՝ 77,880 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ 90,128 հազ. ՀՀ դրամ), աուդիտ չհանդիսացող՝ հավաստման ծառայություններ՝ 7,200 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ զրո) և աուդիտ չհանդիսացող այլ ծառայություններ՝ 1,172 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022թ.՝ զրո): Բոլոր գումարները ԱԶՀ ներառյալ են:

32 Այլ արժեզրկման և պահուստների հակադարձում/(ծախս)

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.	2022թ.
Պարտավորությունների գծով պահուստի հակադարձում/(ծախս) (ծանոթագրություն 23)	2,663,662	(2,666,591)
Ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախս	(3,217)	(591,800)
Բռնագանձված ակտիվների օտարումից միջոցներ	123,303	(24,994)
Այլ արժեզրկման և պահուստների գծով ծախս	2,783,748	(3,283,385)

33 Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն. Ռիսկը բնորոշ է խմբի գործունեությանը, սակայն այն կառավարվում է ռիսկերի շարունակական նույնականացման, չափման և մոնիտորինգի գործընթացի միջոցով, որը վերահսկվում է կազմակերպության շրջանակներում համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից՝ հստակ դերերի բաշխմամբ: Այս գործընթացը կարգավորվում է ռիսկերի սահմանաչափերով, ինչը ենթակա է մշտական վերահսկողության: Խմբում կատարվում է ռիսկի ազդեցության կառավարման պատասխանատվության բաշխում, ընդ որում յուրաքանչյուր անձ պատասխանատու է իր իրավասության ներքո գտնվող ռիսկերի համար:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթակա է խումբը, վարկային, իրացվելիության, շուկայական (որը ներառում է առևտրային և ոչ առևտրային ռիսկերը) և գործառնական ռիսկերն են: Բացի այդ, խումբը ուշադրությամբ հետևում նոր առաջացող ռիսկերին, ինչպիսիք են կիբերանվտանգության սպառնալիքները, և ապահովում է ռիսկերի կառավարման գործելակերպը կարգավորող չափանիշների պահպանումը: Կանոնավոր կերպով իրականացվում են այս ռիսկերի քանակական գնահատումներ՝ որոշումների կայացման գործընթացներին օժանդակելու և խմբի շահութաբերությունն ու կայունությունը պահպանելու նպատակով:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածքը. Ռիսկերի հայտնաբերման և վերահսկման հիմնական պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը: Այնուամենայնիվ, առկա են առանձին անկախ մարմիններ, որոնք պատասխանատու են ռիսկերի կառավարման և մոնիթորինգի համար:

Խորհուրդ. Բանկի խորհուրդը պատասխանատու է ընդհանուր ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման ռազմավարության և սկզբունքների հաստատման համար:

Խորհրդի ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Վերանայում և հաստատում է ստանդարտները և վարկային ռիսկի կառավարումը կարգավորող այլ փաստաթղթերը: Սահմանում է վարկային ռիսկի ենթարկվածության համապատասխան սահմանաչափերը, ներառյալ ճգնաժամային իրավիճակներում կիրառվող սահմանափակումները՝ ելնելով կազմակերպության չափից, բարդության աստիճանից և ֆինանսական վիճակից, և նախագծում է համապատասխան հաստատման ընթացակարգեր, որոնց միջոցով կարգավորվում են սահմանաչափի գերազանցման դեպքերը:

Գլխավոր գործադիր տնօրեն. Գլխավոր գործադիր տնօրենը պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ընդհանուր գործընթացը վերահսկելու և կառավարելու համար:

Տնօրինության ներքո՝ ռիսկերի կառավարման հանձնաժողով. Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի ռազմավարության մշակման և իրականացման սկզբունքների, շրջանակների, քաղաքականության և սահմանաչափերի մշակման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի հիմնարար խնդիրների համար և կառավարում ու վերահսկում է ռիսկերի հետ կապված համապատասխան որոշումները:

Ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության ստորաբաժանում. Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է բոլոր տեսակի ռիսկերի սահմանման, գնահատման, վերահսկողության և կառավարման համար: Անկախ վերահսկման գործընթաց ապահովելու համար, յուրաքանչյուր քայլից հետո ներկայացվում է հաշվետվություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժին. Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը պատասխանատու է խմբի ակտիվների և

պասիվների և ընդհանուր ֆինանսական կառուցվածքի կառավարման համար: Այն նաև պատասխանատու է խմբի ֆինանսավորման և իրացվելիության ռիսկերի համար:

Ներքին աուդիտ. Խմբի կողմից իրականացվող ռիսկերի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ խմբի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Ներքին Աուդիտի հանձնաժողովին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգեր. Տարբեր ռիսկերի վերլուծության և գնահատման ժամանակ խումբն ընդունում է անհատական մոտեցում՝ կիրառելով վիճակագրական մոդելներ, զգայունության վերլուծություններ, ինչպես նաև վերլուծելով տարբեր ռիսկային ցուցանիշների դինամիկան և անհրաժեշտության դեպքում ձեռնարկելով համապատասխան միջոցներ: Մոդելները լրացուցիչ հակադարձ փորձարկում են անցնում՝ վավերականության ստուգման նպատակով: Խումբը նաև կիրառում է վատագույն դեպքի սցենարներ, որոնք կառաջանան այն դեպքում, երբ ծայրահեղ դեպքերը, որոնք քիչ հավանական է, որ տեղի կունենան, փաստացի տեղի են ունենում:

Ռիսկերի դիտարկումը և վերահսկումը հիմնականում իրականացվում է խմբի կողմից հաստատված սահմանաչափերի հիման վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են խմբի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական միջավայրը, ինչպես նաև այն ռիսկի մակարդակը, որը խումբը պատրաստ է ընդունել՝ լրացուցիչ շեշտադրելով տնտեսության ընտրված ոլորտները: Բացի այդ, խումբը դիտարկում է գնահատում և ընդհանուր ռիսկին ենթարկվելու առավելագույն մակարդակը բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործունեությունների գծով:

Բոլոր բիզնես ուղղություններին վերաբերող վարկային ռիսկի մասին տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերը վերլուծելու, վերահսկելու և վաղ հայտնաբերելու համար: Այս տեղեկատվությունը ներկայացվում է բացատրվում է Գլխավոր գործադիր տնօրենին, Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին և բոլոր բիզնես ստորաբաժանումների ղեկավարներին: Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովին ներկայացված հաշվետվությունը ներառում է ընդհանուր վարկային ռիսկին ենթարկվածության վերլուծություն, վարկերի համակենտրոնացման սահմանաչափերի դիտարկման արդյունքները, ճեղքվածքների (GAP) վերլուծություն, VaR գնահատում, իրացվելիության գործակիցները և նպատակային ցուցանիշների վերլուծություն, սթրես թեստ վերլուծություն, ընդհանուր ռիսկի ախորժակի վերահսկում և ռիսկերի պրոֆիլի փոփոխությունները: Եռամսյակային կտրվածքով կազմակերպվում է ոլորտային, հաճախորդների և բիզնեսի ռիսկերի մանրամասն զեկուցում:

Ռիսկերի կառավարման հանձնաժողովը քննարկում է ռիսկերի հետ կապված էական խնդիրները և հաստատում քայլերը՝ ուղղված դրանց նվազեցմանը և կառավարմանը: Խորհուրդը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի համապարփակ հաշվետվություն, որը պարունակում է կարևոր տեղեկատվություն խմբի ռիսկերի գնահատման և որոշումներ կայացնելու համար:

Ռիսկերի մանրամասն հաշվետվությունները պատրաստվում և տարածվում են կազմակերպության բոլոր մակարդակներում՝ ապահովելով կիրառելի և արդիական տեղեկատվության հասանելիություն յուրաքանչյուր ստորաբաժանման համար:

Պարբերական ծանուցումներ են տրվում ռիսկի սահմանաչափերի խախտման դեպքում՝ ելնելով խախտման տեսակից և հրատապությունից: Այս ծանուցումները փոխանցվում են խմբի համապատասխան ստորաբաժանումներին, ինչպես նաև գլխավոր գործադիր տնօրենին՝ քննարկելու և համապատասխան գործողություններ ձեռնարկելու համար:

Ռիսկերի նվազեցում. Որպես իր ընդհանուր ռիսկերի կառավարման մաս, խումբն օգտագործում է ածանցյալ գործիքներ և այլ գործիքներ՝ տոկոսադրույքների և արտադրության փոխարժեքի փոփոխություններից առաջացող ռիսկը, կապիտալի և վարկային ռիսկերը, ինչպես նաև կանխատեսվող գործարքներից առաջացող ռիսկերը կառավարելու համար:

Խումբն ակտիվորեն օգտագործում է գրավ՝ իր վարկային ռիսկերը նվազեցնելու համար:

Ռիսկերի գերկենտրոնացում. Ռիսկի համակենտրոնացումը ի հայտ է գալիս այն դեպքում, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են համանման գործունեություն, կամ երբ գործունեությունը վարում են մեկ աշխարհագրական տարածաշրջանում, կամ երբ գտնվում են համանման տնտեսական գործոնների ազդեցության ներքո, որոնց հետևանքով իրենց պարտավորությունների կատարումը համանման կերպ է արձագանքում տնտեսական, քաղաքական և այլ պայմանների փոփոխությանը: Ռիսկի համակենտրոնացումը արտացոլում է խմբի գործունեության արդյունքների համեմատական զգայունությունն այն պայմանների նկատմամբ, որոնք ազդում են որոշակի ոլորտի կամ աշխարհագրական տարածաշրջանի վրա:

Ռիսկի գերկենտրոնացումից խուսափելու նպատակով խմբի քաղաքականությունը և ընթացակարգերը ներառում են յուրահատուկ սկզբունքներ, որոնք ուղղված են առավելագույն կերպով դիվերսիֆիկացված պորտֆելի ապահովմանը: Վարկային ռիսկերի հայտնաբերված համակենտրոնացումները համապատասխանաբար վերահսկվում և կառավարվում են:

Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, որ խումբը կարող է կրել վնաս, հաճախորդների կամ գործընկերների կողմից պարտավորությունների չկատարման դեպքում: Խումբը իրականացնում է վարկային ռիսկի վերահսկում և կառավարում՝ սահմանելով ռիսկի այն սահմանաչափը, որը պատրաստ է ընդունել անհատական գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև դիտարկելով զգայունությունը նման սահմանաչափերի նկատմամբ:

Խումբը հաստատել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ ապահովելու գործընկերների վարկունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, ներառյալ գրավների պարբերաբար վերանայումը: Վարկերի որակի ստուգման գործընթացը խմբին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց նկատմամբ այն զգայուն է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից ծագող վարկային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Վարկային պարտավորությունների հետ կապված ռիսկեր. Խումբը իր հաճախորդներին ընձեռում է երաշխիքների և ակտեդիտիվների ստացման հնարավորություն, որոնց գծով խմբի մոտ կարող է անհրաժեշտություն ծագել հաճախորդների անուկից կատարելու վճարումներ: Հաճախորդները վճարումները կատարում են պայմանագրերում ամրագրված պայմանների համաձայն: Խումբը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են վարկային ռիսկերին, և նվազեցվում են նույն ընթացակարգերի և ռիսկի վերահսկման քաղաքականության վարման շնորհիվ:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական գործիքների գծով Ռիսկի առավելագույն չափը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվության տարրերի վրա, ներառյալ ածանցյալ գործիքները, գտման և գրավի պայմանագրերի միջոցներով ռիսկը մեղմացնելու ազդեցությունից առաջ, ներկայացված է հաշվեկշռային արժեքով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքը արտահայտում է ընթացիկ վարկային ռիսկը, բայց ոչ ռիսկի առավելագույն չափը, որը կարող է առաջանալ արժեքի փոփոխությունից:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր մակարդակի վարկային ռիսկի առավելագույն չափի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Ապահովման միջոցների և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություններ 12-ում և 13-ում:

Արժեզրկման գնահատում. Խումբը հաշվարկում է ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) հավանականությամբ կշռված երեք սցենարների միջոցով՝ գնահատելու դրամական միջոցների ակնկալվող պակասը՝ զեղչված սկզբնավորման պահին արդյունավետ տոկոսադրույքով (EIR): Դրամական միջոցների պակասուրդը սահմանվում է որպես կազմակերպությանը վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի միջև տարբերությունը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ՝ հաշվի առնելով հնարավոր վարկային ռիսկը: ԱՎԿ-ի հաշվարկների մեխանիզմը մանրամասն ներկայացված է ստորև՝ առանցքային բաղադրիչներով, ներառյալ.

PD	Դեֆոլտի հավանականությունը (PD) ներկայացնում է սահմանված ժամանակային տիրույթում դեֆոլտի հավանականության գնահատումը: Դեֆոլտ կարող է առաջանալ գնահատված ժամանակահատվածի ցանկացած պահի, եթե գործիքը շարունակում է մնալ պորտֆելում և նախկինում չի ապաճանաչվել:
EAD	Դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքը (EAD) ապագա դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ գործիքի գնահատված արժեքն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ակնկալվող փոփոխությունների ազդեցությունը, Սա ներառում է մայր գումարի և տոկոսների պլանավորված կամ չպլանավորված մարումները, պարտավորված միջոցների ակնկալվող գումարները և բաց թողնված վճարումների արդյունքում կուտակված տոկոսները:
LGD	Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը (LGD) դրամական միջոցների կորստի գնահատումն է, որն առաջանում է, երբ որոշակի պահի տեղի է ունենում դեֆոլտ: Դա պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի և այն դրամական միջոցների հոսքերի տարբերությունն է, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավների իրացումից միջոցները: Սովորաբար, LGD-ն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում գործիքի արժեքից (EAD) տոկոս

ԱՎԿ պահուստը հիմնվում է վարկային վնասների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի կյանքի ընթացքում (ակտիվի կյանքի ընթացքում ակնկալվող վարկային վնաս կամ ԱՎԱՎԿ): Այն դեպքում, եթե առկա չէ վարկային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից հետո, ապա պահուստը հիմնվում է 12 ամսվա ընթացքում ակնկալվող վարկային վնասի վրա (12ամԱՎԿ): 12ամԱՎԿ-ը ԱՎԱՎԿ-ի այն մասն է, որը ներկայացնում է ֆինանսական գործիքի գծով պարտավորությունների չկատարման դեպքերի արդյունք հանդիսացող ԱՎԿ-ները, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսվան հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում: Ինչպես ԱՎԱՎԿ-ն, այնպես էլ 12ամԱՎԿ-ն հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ ելնելով ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խումբը սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր, հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Վերոնշյալ գործընթացի հիման վրա, Խումբը խմբավորում է իր վարկերը՝ ըստ փուլերի, ինչպես նկարագրված է ստորև.

Փուլ 1:	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը պահուստ է ճանաչում 12 ամսվա ԱՎԿ-ի հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
Փուլ 2:	Երբ գործիքի վարկային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից հետո, Խումբը պահուստը ճանաչում է վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԱՎԿ) համար: 2-րդ փուլի վարկերը ընդգրկում են նաև գործիքներ, որոնց դեպքում վարկային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
Փուլ 3: POCI:	Վարկերը համարվում են արժեզրկված: Ձեռք բերված կամ ստեղծված՝ արժեզրկված (POCI) ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք արժեզրկված են սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Տվյալ ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է վարկային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: ԱՎԿ-ն միայն ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով որ հետագայում փոխվում է ակտիվի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատականը:

Դեֆոլտի սահմանումը. Խումբը ֆինանսական գործիքը համարում է դեֆոլտի ենթարկված և, հետևաբար, Փուլ 3 (վարկային տեսանկյունից արժեզրկված) ԱՊԿ-ի հաշվարկների համար բոլոր այն դեպքերում, երբ.

- վարկառուի պայմանագրային վճարումների գծով ավելի քան 90 օր կետանցը.
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե դրանցից առնվազն մեկը Բանկում և/կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում 90 օրից ավելի ժամկետանց է (ներառյալ ֆիզիկական անձի և անհատ ձեռնարկատիրոջ պատկանելությունը).
- տվյալ վարկառուի բոլոր պարտավորությունները, եթե փոխկապակցված անձանց պարտավորություններից առնվազն մեկը Բանկում 90 օրից ավելի ժամկետանց է.
- վարկառուի անբարենպաստ ֆինանսական վիճակի պատճառով վերաֆինանսավորված կամ վերանայված ակտիվներ, որոնք Բանկում ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Խումբը բանկերում տեղաբաշխված գումարները համարում է դեֆոլտի ենթարկված և անմիջապես ձեռնարկում է քայլեր, եթե գործընկերը հաշվետու ամսաթվի վերջի դրությամբ չի վճարել հաշվեգրված տոկոսների (արժեկտրոնի) և/կամ վարկի մայր գումարը ավելի քան 15 աշխատանքային օր:

Ֆինանսական գործիքը նաև համարվում է արժեզրկված՝ հիմք ընդունելով սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններ, ինչպիսիք են.

- փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի որակը,
- վերանայման կարգավիճակը,
- ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքները, որոնք հաստատվում են ղեկավարության կողմից:
- վարկի ապահովման նվազեցում՝ գրավատուի կողմից գրավի լրիվ կամ մասնակի կորստի, ֆիզիկական վնասի կամ ապօրինի վաճառքի կամ շուկայական արժեքի նվազման պատճառով վարկի ապահովության գործակցի նվազման հետևանքով.
- վարկերի կենտրոնացումը այլ անձանց, ներառյալ կենտրոնացումը ընտանիքի անդամների շրջանում վարկառուի կողմից վարկերի մարումից հրաժարվելը և 30-ից ավելի ժամկետանց օրերի առկայությունը. Այս չափանիշը վերաբերվում է բոլոր վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը.
- ֆորս-մաժորային հանգամանքները՝ վարկառուի կամ միակ սեփականատիրոջ մահը, հաշմանդամությունը, ծանր հիվանդությունները: Այս չափանիշը կիրառվում է հաճախորդի բոլոր վարկերի նկատմամբ, և
- բնական աղետներ կամ համաճարակներ. Այս չափանիշը վերագրվում է բոլոր այն վարկերին, որոնց նկատմամբ կիրառվում է մոնիտորինգի եզրակացությունը:

Հաճախորդի անվճարունակության որակական գնահատման շրջանակներում Խումբը նաև դիտարկում է մի շարք դեպքեր, որոնք կարող են վկայել վճարելու անհավանականության մասին՝ հիմնվելով ղեկավարության դատողության վրա: Երբ նման իրադարձություններ են տեղի ունենում, Խումբը դիտարկում է, թե արդյոք այդ իրադարձությունը պետք է հանգեցնի նրան, որ հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես չկատարված և հետևաբար գնահատվի որպես Փուլ 3 ԱԿԿ-ի հաշվարկների համար, թե արդյոք 2-րդ փուլը տեղին է:

Խմբի քաղաքականությունն է ֆինանսական գործիքը դիտարկել որպես «վերականգնված» և, հետևաբար, վերադասակարգմամբ դուրս բերել 3-րդ փուլից, երբ դեֆոլտի չափանիշներից ոչ մեկը գոյություն չունի առնվազն վեց ամիս անընդմեջ: Ակտիվի վերականգնումից հետո այն 2-րդ կամ 1-ին փուլ դասակարգելու որոշումը կախված է վարկառուի կողմից պարտքի սպասարկման օրինաչափությունից և գնահատման ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ առաջնային ՎՈՆԱ (SICR) չափանիշների առկայությունից:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման գործընթացը

Գանձապետական և միջբանկային հարաբերություններ. Խմբի գանձապետական և միջբանկային հարաբերությունները և գործընկերները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ-դիլերներ, արտարժույթի առքուվաճառք իրականացնող ընկերություններ և քլիրինգային ընկերություններ: Այս հարաբերությունների առումով Խմբի ֆինանսական ռիսկերի կառավարման բաժինը գնահատում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և այլ արտաքին տվյալներ, օր՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում. Հաճախորդներին տրված 1-ին և 2-րդ փուլերի վարկերի, ինչպես նաև 3-րդ փուլի վարկերի համար, որոնք առանձին-առանձին ենթակա չեն արժեզրկման, Խումբը հաշվարկում է ԱՎԿ-ը պորտֆելի մակարդակով: Բանկի կողմից առանձնացված են հետևյալ պորտֆելները, որոնք, PD PIT մատրիցները գնահատելու նպատակով հետազայում բաժանվում են ավելի փոքր թիրախային խմբերի:

- Կորպորատիվ վարկեր,
- Սպառողական վարկեր,
- Գյուղատնտեսական վարկեր,
- Հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով դեֆոլտի հավանականությունը հիմնվում է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկությունների վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցաներով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ առկա տեղեկությունները: Հավանականությունները հաշվարկվում են որպես 12 ամիս ժամանակաշրջանի ընթացքում դեֆոլտ կատեգորիաների միջև փոխանցվող վարկերի մասնաբաժինը ընդհանուր վարկերի նկատմամբ ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ: Դեֆոլտի հավանականությունը հաշվարկելիս Խումբը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ունեն Էական ազդեցություն դեֆոլտի հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Դեֆոլտի հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են՝ հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի հեռանկարային մակրոտնտեսական պարամետրերի վրա: Ժամանակային շարքի ռեգրեսիոն վերլուծությունը գնահատվում է հետևյալ ոլորտներով՝ գյուղատնտեսություն, բիզնես, սպառողական և հիփոթեքային վարկեր, որոնց արդյունքն այնուհետև աստիճանական իջեցվում է մինչև վարկերի կանխորոշված ենթախմբեր՝ հասնելու դեֆոլտի հավանականության PIT անցումային մատրիցներին:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական պարամետրերի պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումը փաստացի միտումներից, հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարներ ուղղված են երեք PD PIT անցումային մատրիցների վերջնական արդյունքին, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականություններով՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին համապատասխան:

Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը. Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը (EAD) իրենից ներկայացնում է արժեզրկման գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը, որը հաշվի է առնում ինչպես հաճախորդի ունակությունը մեծացնելու իր վարկի գումարը առաջիկա դեֆոլտի դեպքում, այնպես էլ հնարավոր վաղաժամկետ մարումները: Փուլ 1-ում գտնվող ակտիվների համար Խումբը գնահատում է 12 ամսվա ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի հավանականությունը 12ամսԱՎԿ հաշվարկելու նպատակով: Փուլ 2-ին, Փուլ 3-ին և POCI դասին պատկանող ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը դիտարկվում է գործիքների ողջ կյանքի տևողության ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը. Խումբը դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու նպատակով օգտագործում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ պատմական տվյալները բոլոր դեֆոլտի ենթարկված վարկերի կտրվածքով: Դեֆոլտի ժամանակ կորստի չափը հաշվարկելու համար PD PIT-ի գնահատման համար օգտագործվող նախնական խմբավորումը հետազայում ենթարկվում է ենթախմբավորման՝ ըստ գրավի տեսակի: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո՝ ըստ LGD խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով վերջին ժամկետանց վարկերի համար հնարավոր վերադարձի հավանականությունը գնահատվում է նախկինում ժամկետանց վարկերի պոպուլյացիայի զարգացման գործակցով: Տվյալ շրջանակներում հաշվի են առնվում հավաքագրման քաղաքականության ցանկացած փոփոխություն: Հավաքագրվում է դեֆոլտի ամսաթվից հետո դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ ողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում դեֆոլտի ամսաթվի դրությամբ՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի օգտագործմամբ, յուրաքանչյուր LGD խմբի գծով: Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է բոլոր տեսակի դրամական ներհոսքերը ժամկետանց վարկերի գծով (վարկերի մարումից ստացված միջոցներ, երաշխավորից ստացված միջոցներ, գրավի առարկայի վաճառքից ստացված միջոցներ և այլն):

Վարկային ռիսկի զգալի աճ. Խուժվել սահմանել է քաղաքականություն՝ գնահատելու յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտանիշները՝ սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացորդային ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: .: Խմբի կողմից օգտագործվող օբյեկտիվ չափանիշը վարկերի ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվությունն է: Խուժվել եզրակացնում է, որ կա ակտիվների վարկային ռիսկի զգալի աճ, երբ փոխառուի այդ ակտիվների հետ կապված վճարումները ժամկետանց են ավելի քան 30 օրով:

Բանկի դեկավարությունը նաև հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝ վարկային ռիսկի աճը որոշելու համար.

- Հայաստանի այլ ֆինանսական հաստատություններում վարկառուի ժամկետանց օրերը.
- Նախասահմանված փոխկապակցված կողմերի ժամկետանց օրերը.
- Վարկառուի ֆինանսական պայմաններում զգալի դժվարությունները.
- Վարկառուի ֆինանսական վիճակի վաղաժամանակ հետևանքով առաջացած վարկի պայմանների վերանայումը.
- Վարկառուի գործունեության ֆինանսական մոնիտորինգի արդյունքը.

Կանխատեսումային տեղեկատվություն և բազմակի տնտեսական սցենարներ

ԱՎԿ մոդելներում Խուժվել հիմնվում է կանխատեսումային տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների, ինչպիսիք են՝

2023թ.

- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական,
- Արտահանում, %,
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- ՀՆԱ աճ,%;

2022թ.

- Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ.
- Սպառողական գների գնաճ.
- Ներմուծման տարեկան աճ.
- Ծառայությունների տարեկան աճ.
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ
- Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ.
- ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ;
- Մ2 դրամական պաշարների աճ.

Խուժվել կանխատեսումային տեղեկատվությունը ստանում է երրորդ կողմի աղբյուրներից (Տնտեսական հետախուզության գրասենյակ, ՀՀ ԿԲ, ինչպես նաև ՀՀ ՖՆ): 15%, 70% և 15% հավանականությունները վերագրվում են համապատասխան սցենարներից յուրաքանչյուրին՝ լավատեսական, բազային և հոռետեսական սցենարներին:

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները: Մակրո-փոփոխականները ընտրվում են հետահայաց ընտրության մեթոդով, և յուրաքանչյուր պարամետր ընտրվում է՝ ելնելով դրա վիճակագրական նշանակությունից: ԱՎԿ-ի հակադարձումը պայմանավորված է բարենպաստ մակրոտնտեսական պայմաններով և վերականգնումներով:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2024թ.	2025թ.	2026
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, միջին ամսական;	Լավատեսական	15%	368.46	353.87	383.03
	Ելակետային	70%	389.24	394.94	448.73
	Հոռետեսական	15%	410.02	438.27	521.53
Արտահանում, %	Լավատեսական	15%	-5.76%	6.77%	8.44%
	Ելակետային	70%	-9.50%	2.60%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	-13.24%	-1.57%	-0.44%
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	6.24%	7.07%	7.34%
	Ելակետային	70%	2.50%	2.90%	2.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.24%	-1.27%	-1.54%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ/ավելցուկ.	Լավատեսական	15%	(115,920)	(131,975)	(146,097)
	Ելակետային	70%	(302,500)	(319,700)	(334,500)
	Հոռետեսական	15%	(489,080)	(507,425)	(522,903)
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.44%	9.67%	9.54%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.50%	5.10%
	Հոռետեսական	15%	1.96%	1.33%	0.66%
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.72%	9.10%	8.18%
	Ելակետային	70%	6.20%	6.10%	5.50%
	Հոռետեսական	15%	2.68%	3.10%	2.82%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	368.52	353.92	383.09
	Ելակետային	70%	389.30	395.00	448.80
	Հոռետեսական	15%	410.08	438.34	521.61
ՀՆԱ-ի աճ, %	Լավատեսական	15%	9.84%	9.87%	9.84%
	Ելակետային	70%	6.10%	5.70%	5.40%
	Հոռետեսական	15%	2.36%	1.53%	0.96%

Աղյուսակները ցույց են տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ հաշվարկների համար օգտագործվող տնտեսական սցենարներից յուրաքանչյուրում օգտագործված հիմնական կանխատեսումային տնտեսական փոփոխականների/ենթադրությունների արժեքները:

Հիմնական ցուցանիշներ	ԱՎԿ սցենար	Վերագրված հավանականություն, %	2023թ.	2024թ.	2025թ.
Արդյունաբերական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	9.92%	9.01%	7.81%
	Ելակետային	70%	5.70%	5.90%	5.20%
	Հոռետեսական	15%	1.48%	2.79%	2.59%
Սպառողական գների գնաճ, %(cum)	Լավատեսական	15%	1.60%	1.29%	1.02%
	Ելակետային	70%	3.90%	4.00%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	6.20%	6.71%	6.98%
Ներմուծման տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	5.56%	7.51%	8.40%
	Ելակետային	70%	1.80%	3.30%	3.90%
	Հոռետեսական	15%	-1.96%	-0.91%	-0.60%
Ծառայությունների տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	7.76%	8.11%	8.50%
	Ելակետային	70%	4.00%	3.90%	4.00%
	Հոռետեսական	15%	0.24%	-0.31%	-0.50%
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք, տարեվերջ	Լավատեսական	15%	427.12	407.58	383.29
	Ելակետային	70%	446.30	447.60	443.70
	Հոռետեսական	15%	465.48	489.49	510.13
Գյուղատնտեսական արտադրության տարեկան աճ, %	Լավատեսական	15%	8.36%	8.61%	8.70%
	Ելակետային	70%	1.40%	1.80%	2.70%
	Հոռետեսական	15%	0.84%	0.19%	-0.30%
ՀՀ պետական բյուջե, դեֆիցիտ (-) / ավելցուկ (+), մլն. ՀՀ դրամ	Լավատեսական	15%	(116,679)	(78,440)	(17,090)
	Ելակետային	70%	(292,200)	(273,300)	(225,567)
	Հոռետեսական	15%	(467,721)	(468,160)	(434,043)
M2 դրամական պաշարների աճ, %	Լավատեսական	15%	18.73%	13.28%	13.43%
	Ելակետային	70%	14.90%	9.20%	9.20%
	Հոռետեսական	15%	11.07%	5.12%	4.97%

«ԱՎԲԱ ԲՎՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Մակրոտնտեսական ելակետային ենթադրություններին վերագրված կշռի փոփոխությունը 10%-ով դեպի անմիջական հոռետեսական ուղղությամբ՝ կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՎԿ-ի աճի 15,471 հազ. ՀՀ դրամով (2022 թ.՝ 30,973 դրամով): Լավատեսական ենթադրություններին ուղղությամբ համապատասխան փոփոխությունը կհանգեցնի ԱՎԿ-ի նվազմանը 13,793 հազ. ՀՀ դրամով 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (2022 թ.՝ 25,785 հազ. ՀՀ դրամով):

PD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող ընդհանուր վարկային կորուստների 168,005 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2022 թ.՝ 174,216 հազ. ՀՀ դրամ) ընդհանուր գումարի աճի: PD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնկալվող ընդհանուր վարկային կորստի պահուստների 168,005 հազ. ՀՀ դրամի նվազմանը (2022 թ.՝ 471,191 հազ.ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% աճը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 497,460 հազ. ՀՀ դրամի ընդհանուր ակնկալվող վարկային կորուստների չափի ավելացմանը (2022 թ.՝ 376,340 հազ. ՀՀ դրամ): LGD-ի գնահատումների 10% նվազումը կհանգեցնի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 499,140 հազ.ՀՀ դրամ ընդհանուր ակնկալվող վարկային կորուստների նվազմանը (2022 թ.՝ 376,220 հազ. ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց զուտ վարկերի և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստ անդարտ կարգ	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
Կորպորատիվ վարկեր	12	Փուլ 1	171,666	181,919,226	-	182,090,892
		Փուլ 2	-	-	3,750,067	3,750,067
		Փուլ 3	-	-	-	-
		POCI	-	-	4,738,955	4,738,955
Գյուղատնտեսական վարկեր		Փուլ 1	701,738	83,536,755	-	84,238,493
		Փուլ 2	-	-	949,173	949,173
		Փուլ 3	-	-	-	-
Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	3,212,308	104,992,424	-	108,204,732
		Փուլ 2	16,197	-	1,473,999	1,490,196
		Փուլ 3	19,006	-	-	-
Վարկային քարտեր		Փուլ 1	863,206	10,885,987	-	11,749,193
		Փուլ 2	2,544	-	163,080	165,624
		Փուլ 3	6,188	-	-	-
Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	52,441,478	-	52,441,478
		Փուլ 2	-	-	577,610	577,610
		Փուլ 3	-	-	-	-
		POCI	-	-	768,803	768,803
Ռսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 3	-	-	-	-
		Փուլ 3	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	Փուլ 1	-	82,769,521	-	82,769,521
		Փուլ 2	-	-	206,263	206,263
Ընդամենը		Փուլ 3	-	-	-	-
		Փուլ 3	-	-	430,642	430,642
			4,992,853	516,545,391	7,120,192	538,605,763

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ Կարգ	Ենթաստ անդարտ Կարգ	Արժե- գրկված	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով						
Կորպորատիվ վարկեր	12	Փուլ 1	-	139,023,947	-	139,023,947
		Փուլ 2	-	-	4,426,855	4,426,855
		Փուլ 3	-	-	3,395,604	3,395,604
		POCI	-	-	21,311	21,311
Գյուղատնտեսական վարկեր		Փուլ 1	-	104,516,713	-	104,516,713
		Փուլ 2	-	-	1,368,169	1,368,169
		Փուլ 3	-	-	1,880,967	1,880,967
Սպառողական վարկեր		Փուլ 1	2,114,998	93,362,575	-	95,477,573
		Փուլ 2	-	-	1,995,818	1,995,818
		Փուլ 3	-	-	2,307,086	2,307,086
Վարկային քարտեր		Փուլ 1	712,319	10,458,618	-	11,170,937
		Փուլ 2	-	-	218,235	218,235
		Փուլ 3	-	-	429,087	429,087
Հիփոթեքային վարկեր		Փուլ 1	-	40,897,873	-	40,897,873
		Փուլ 2	-	-	654,365	654,365
		Փուլ 3	-	-	622,267	622,267
		POCI	-	-	32,303	32,303
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր		Փուլ 3	-	-	135	135
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	12	Փուլ 1	-	52,353,433	-	52,353,433
		Փուլ 2	-	-	762,854	762,854
		Փուլ 3	-	-	306,934	306,934
Ընդամենը			2,827,317	440,613,159	9,426,296	461,862,466

Ստորև բերված աղյուսակները ներկայացնում են հաճախորդներին տրված վարկերի և ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի միջին PD-ները՝ ըստ ելակետային սցենարի՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2023թ.	Կարգ	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	1.0%
	Ենթաստանդարտ	6.1%
	Արժեգրկված	100.0%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	0.8%
	Ենթաստանդարտ	4.6%
	Արժեգրկված	100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.4%
	Ենթաստանդարտ	17.7%
	Արժեգրկված	100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	15.5%
	Արժեգրկված	100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.8%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեգրկված	100.0%
Ոսկու գրավով վարկեր	Ստանդարտ	-
	Ենթաստանդարտ	-
	Արժեգրկված	100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.1%
	Ենթաստանդարտ	9.1%
	Արժեգրկված	100.0%

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2022թ.	Կարգ	Միջին PD
Կորպորատիվ վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ենթաստանդարտ	5.2%
	Արժեզրկված	100.0%
Գյուղատնտեսական վարկեր	Ստանդարտ	1.2%
	Ենթաստանդարտ	5.5%
	Արժեզրկված	100.0%
Սպառողական վարկեր	Ստանդարտ	1.8%
	Ենթաստանդարտ	12.9%
	Արժեզրկված	100.0%
Վարկային քարտեր	Ստանդարտ	1.4%
	Ենթաստանդարտ	10.1%
	Արժեզրկված	100.0%
Հիփոթեքային վարկեր	Ստանդարտ	0.3%
	Ենթաստանդարտ	8.4%
	Արժեզրկված	100.0%
Ոսկու գրավով վարկեր	Ստանդարտ	-
	Ենթաստանդարտ	-
	Արժեզրկված	100.0%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	Ստանդարտ	1.3%
	Ենթաստանդարտ	6.7%
	Արժեզրկված	100.0%

* Բարձր կարգի վարկերը, որոնք ապահովված են դրամական միջոցների գրավով, չեն պարունակում դեֆոլտի հավանականություն (PD), քանի որ դրանց համար անհրաժեշտ չէ ակնկալվող վարկային կորստի (ԱՎԿ) հաշվարկ: Բարձր կարգի վարկերի վրա ազդեցությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 4,992,853 հազ. ՀՀ դրամ (պայմանագրի գումարը՝ 9,750,506 հազ. ՀՀ դրամ, այս վարկերի դիմաց դրամական միջոցների գրավը կազմում է հազ. 11,079,765 ՀՀ դրամ):

Վարկի որակը ֆինանսական ակտիվների դասի համար Ստորև ներկայացված ֆինանսական ակտիվների վարկային որակը կառավարվում է հսկի կողմից՝ հիմնվելով արտաքին վարկանիշների վրա: Չվարկանշված ազդեցությունները դասակարգվում են Ստանդարտ դասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք արժեզրկված չեն:

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստանդարտ կարգ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	8	Փուլ 1	9,530,941	45,280,966	689,588
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	Փուլ 1	4,187,341	95,279,638	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 1	-	18,534,900	-
Ընդամենը			13,718,282	159,095,504	689,588
					173,503,374

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծան.	Բարձր կարգ	Ստանդարտ կարգ	Ենթաստանդարտ կարգ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (առանց կանխիկ միջոցների)	8	Փուլ 1	897,726	65,820,809	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	10	Փուլ 1	-	50,917,404	-
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 2	-	-	169,536
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	11	Փուլ 1	-	21,285,791	-
Ընդամենը			897,726	138,024,004	169,536
					139,091,266

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ստորև ներկայացված է խմբի դասակարգման համակարգի և գործընկերների արտաքին վարկանիշների համեմատությունը 2023թ. և 2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

2023թ.

Արտաքին ռիջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	PD
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ	0.17% -3.22%
Caa1-ից Ca	կարգ	9.09%
C	Արժեզրկված	100%

2022թ.

Արտաքին ռիջազգային վարկանիշային գործակալության (Moody's) վարկանիշ	Ներքին վարկանիշի նկարագրությունը	PD
Aaa-ից A3	Բարձր կարգ	0-0.05%
Baa1-ից B3	Ստանդարտ Ենթաստանդարտ	0.2-3.2%
Caa1-ից Ca	կարգ	9.6%
C	Արժեզրկված	100%

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում: Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ խումբը չի կարողանա սահմանված ժամկետներում կատարել իր վճարային պարտավորությունները՝ բնականոն և անկանխատեսելի պայմաններում: Հիմնվելով իրացվելիության ռիսկի սեփական մոդելի վրա՝ բանկը կիրառում է մի շարք գործիքներ՝ իրացվելիության ռիսկերը վերահսկելու և կառավարելու համար: Բանկի ներսում սթրեսային սցենարը, որը ընկած է մոդելի հիմքում և կարևոր է կառավարման նպատակների համար, հաշվի է առնում ինչպես բանկին բնորոշ սթրեսային դեպքերը, այնպես էլ ավելի լայնածավալ շուկայական ճգնաժամերը:

Այս ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունը կազմակերպել է դիվերսիֆիկացված ֆինանսավորման աղբյուրներ՝ ի լրումն իր հիմնական ավանդների բազայի: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների գնահատում և առաջնակարգ ապահովման միջոցի առկայություն, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորման ստացման համար:

Խումբը ունի բարձր իրացվելի և տարատեսակ ակտիվների պորտֆել, ինչը դրամական միջոցների հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում հեշտությամբ կիրացվի:

Խումբը ունի նաև վարկային գծեր, ինչից այն կարող է օգտվել իրացվելիության կարիքների դեպքում: Բացի այդ, Խումբը ՀՀ ԿԲ-ում պահում է դրամային ավանդ (պարտադիր պահուստ), որի գումարը կախված է հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ծավալից:

Իրացվելիության դիրքը գնահատվում և կառավարվում է խմբի կողմից՝ հիմնվելով Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված իրացվելիության որոշակի գործակիցների վրա: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցներ, նոստրո հաշիվներ, Հայաստանի կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթեր, որոնց համար առկա է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումը որևէ կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ վճարման ենթակա պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ցանկացած այլ պարտավորություն, որը ենթակա է ցպահանջ վճարման:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս գործակիցները հետևյալն էին.

	Սահմանաչափ	2023, %	2022, %
Ն2.1-Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	23.97%	20.51%
Ն2.2-Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	102.95%	72.5%

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունը ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների. Ստորև ներկայացվում է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խմբի ֆինանսական պարտավորությունների բաշխումը՝ ըստ միջև մարումը մնացած ժամկետների՝ պայմանագրային չգեղչված պարտավորությունների հիման վրա. Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն խումբը գտնում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումը այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որով խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված խմբի կողմից՝ անցյալ ժամանակաշրջաններում ավանդները պահանջելու պատմական վիճակագրության հիման վրա:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,153,556	-	3,278	16,432	1,173,266
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	259,169,479	173,990,944	81,680,292	14,019,859	528,860,574
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	150,974	119,102	20,817,043	-	21,087,119
Ստորադաս վարկեր Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	162,275	599,589	10,212,355	5,223,430	16,197,649
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,609,294	20,471,538	65,204,618	16,425,210	106,710,660
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	-	-	-	8,850,003
Վարկերի և վարկային գծերի	274,095,581	195,181,173	177,917,586	35,684,931	682,879,271
պարտավորություններ Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	29,184,533	-	-	-	29,184,533
	32,123,416	-	-	-	32,123,416

31 դեկտեմբերի 2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 3 ամիս	3 - 12 ամիս	1 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	9,663,807	199,387	78,254	-	9,941,448
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	218,766,167	135,280,953	74,824,334	6,709,127	435,580,581
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	912,878	-	-	912,878
Ստորադաս վարկեր Այլ փոխառու միջոցներ, բացառությամբ վարձակալության պարտավորությունների	25,998	3,793,384	9,500,314	-	13,319,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,772,330	22,689,277	69,664,264	3,503,205	99,629,075
Ընդամենը չգեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	13,341,098	-	-	-	13,341,098
Վարկերի և վարկային գծերի	245,569,399	162,875,878	154,067,166	10,212,332	572,724,775
պարտավորություններ Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	30,658,218	-	-	-	30,658,218
	23,887,159	-	-	-	23,887,159

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	684,290	622,763	415,345	351,449	263,791	558,733	2,896,371

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի վարձակալության պարտավորությունների վերլուծությունը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	Մինչև 1 տարի	1 - 2 տարի	2- 3 տարի	3 -4 տարի	4 - 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	141,021	163,982	76,090	668,774	2,252	521,520	1,573,639

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում ընթացիկ հաշիվների և կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները ներառված են վերը նշված աղյուսակներում երեք ամսից պակաս ժամկետում վճարման ենթակա գումարներում:

Վերոնշյալ աղյուսակում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի օրենսդրությանը համապատասխան, Բանկը պարտավոր է ավանդատուի պահանջով մարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Այս ավանդները դասակարգված են վերը նշված աղյուսակում՝ ըստ իրենց սահմանված մարման ժամկետների:

Շուկայական ռիսկ. Շուկայական ռիսկը պոտենցիալ ֆինանսական վնասի ռիսկն է, որը պայմանավորված է շուկայական գների (տոկոսադրույքներ, ապրանքներ, վարկային սպրեդներ, փոխարժեքներ և սեփական կապիտալի գներ) կամ այլ պարամետրերի փոփոխություններով, որոնք ազդում են գների վրա, ինչպես, օրինակ, տատանումները և հարաբերակցությունները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Ստորև ներկայացված աղյուսակը ցույց է տալիս ֆինանսական պրոյեկցիաների մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը տոկոսադրույքի հնարավոր հավանական փոփոխությունների նկատմամբ, բոլոր այլ փոփոխական մեծությունները հաստատուն լինելու դեպքում:

Շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության զգայունությունը իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրվող փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հաշվարկվել է դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա լողացող տոկոսադրույքով ոչ առևտրային ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների նկատմամբ: Կապիտալի զգայունությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսադրույքների թույլատրելի փոփոխությունների հանդեպ հաշվարկվում է՝ վերազնահատելով ֆիքսված տոկոսադրույքով իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները՝ հիմնվելով այն ենթադրության վրա, որ առկա են եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժեր:

Արժույթ	2023թ.		
	Ելակետերի աճ	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Սեփական կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	1.50%	53,509	53,509
ԱՄՆ դոլար	1.25%	(213,754)	(213,754)
Եվրո	1.25%	(97,248)	(97,248)

Արժույթ	2023թ.		
	Ելակետերի նվազում	Չուտ տոկոսային եկամտի զգայունությունը	Սեփական կապիտալի զգայունությունը
ՀՀ դրամ	1.50%	(53,509)	(53,509)
ԱՄՆ դոլար	1.25%	213,754	213,754
Եվրո	1.25%	97,248	97,248

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթային դիրքերի ավելի խիստ սահմանաչափեր, քան ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվներն են: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են այն արժույթները, որոնցով դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հունվրը ունի էական արժույթային դիրքեր: Կատարված վերլուծությունը արտահայտում է դրամի նկատմամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքի հնարավոր տատանումների ազդեցությունը ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա, երբ այլ փոփոխական արժեքները հաստատուն են (կախված արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության նկատմամբ ոչ առևտրային դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի զգայունությունից): Կապիտալի վրա ազդեցությունը չի տարբերվում ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվության վրա ազդեցությունից: Բացասական գումարները արտացոլում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կամ կապիտալում պոտենցիալ զուտ նվազումը, դրական գումարները՝ պոտենցիալ զուտ աճը: Տնօրինությունը սահմանել է արտարժույթի և տոկոսադրույքի ռիսկի թույլատրելի ռիսկի սահմանաչափ: Բանկի խորհուրդը նաև հաստատել է ռիսկի ախորժակի, ռիսկի հանդուրժողականության և ռիսկատարության սահմանաչափերը տարբեր IRR և FX սահմանաչափերի գծով:

Արժույթ	2023թ.		2022թ.	
	Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա	Արտարժույթի փոփոխություն %	Ազդեցությունը մինչև հարկումը շահույթի վրա
ԱՄՆ դոլար	20.00%	(2,130,690)	20.00%	(681,457)
ԱՄՆ դոլար	(20.00%)	2,130,690	(20.00%)	681,457
Եվրո	20.00%	568,966	8.50%	151,054
Եվրո	(20.00%)	(568,966)	(8.50%)	(151,054)

Նախքան LIBOR-ի գործածումից դուրս գալը հունվրը կնքել է պայմանագրերում փոփոխություններ LIBOR-ը փոխարինելով այլընտրանքային հենանկիշային դրույքով, և դրա համապատասխան պայմանագրեր են ստորագրել բոլոր վարկատուների հետ: Լողացող տոկոսադրույքով վարկերը կապակցվել են 6-ամսյա SOFR տոկոսադրույքների հետ, որոնք հրապարակվում են CME-ի կողմից ԱՄՆ դոլարով վարկերի և EURIBOR-ի կողմից՝ Եվրոյով վարկերի համար: Նույն հենանկիշային դրույքաչափերը կիրառվում են Բանկի կողմից հաճախորդներին տրամադրվող լողացող տոկոսադրույքով ենթավարկերի նկատմամբ:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս խմբի վրա ազդեցությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարում:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ՝ հաշվեկշռային արժեք	Ածանցյալ գործիքներ՝ անվանական արժեք
EURLIBOR	1,166,833	8,946,688	946,688
SOFR ԱՄՆ դոլար (6 ամիս)	11,157,803	28,258,147	9,829,575
ԱՄՆ գանձապետական պարտատուներ	12,009,079	8,441,784	-

Գործառնական ռիսկ. Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, ներքին գործընթացների անհամապատասխանության կամ ձախողման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, ունենալ իրավական հետևանքներ կամ բերել ֆինանսական վնասներ: Խումբը չի ենթադրում, որ բոլոր գործառնական ռիսկերը վերացված են, սակայն ներքին վերահսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի որոշման և համապատասխան ռեակցիայի միջոցով հունվրը կարող է կառավարել նման ռիսկերը: Խումբը գործառնական ռիսկերի կառավարման շրջանակներում ընդունել է եռաստիճան պաշտպանության մեխանիզմ:

Պաշտպանության առաջին աստիճանը ապահովում են հաճախորդների սպասարկման աշխատակազմը և գործառնական կառավարման խումբը, պաշտպանության երկրորդ աստիճանը ապահովվում է ռիսկերի կառավարման և համապատասխանության գործառնությունների կողմից, ներքին աուդիտի գործառնությունը ապահովվում է պաշտպանության երրորդ աստիճանը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարման համակարգը ներառում է հետևյալ հիմնական ասպեկտները՝ ռիսկերի քարտեզագրում, միջադեպերի վերլուծություն և մշտական վերահսկողության գործառնություն: Ներքին վերահսկողության համակարգը ընդգրկում է պարտավորությունների արդյունավետ բաժանման, մուտքի թույլատվության, համադրման և հաստատման ընթացակարգեր, աշխատակազմի ուսուցում և գնահատում: Տնօրինությունը սահմանել է նաև գործառնական ռիսկի ռիսկի ախորժակի սահմանաչափ:

34 Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման գործընթաց. Խմբի ղեկավարությունը սահմանում է ինչպես իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը, օրինակ՝ չգնանշվող առևտրային, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ներդրումային գույքի և շենքերի համար, այնպես էլ իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականությունը, օրինակ՝ վաճառքի համար պահվող ակտիվների համար:

Արտաքին գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների գնահատման համար, ինչպիսիք են հողը և շենքերը, փոխադրամիջոցները: Արտաքին գնահատողների ներգրավումը որոշվում է ղեկավարության կողմից: Ընտրությունը կատարվում է՝ հիմնվելով այնպիսի չափանիշների վրա, ինչպիսիք են շուկայի մասին տեղեկացվածությունը, վարկանիշը, անկախությունը և մասնագիտական ստանդարտների պահպանումը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորությունների արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այս վերլուծության համար ղեկավարությունը ստուգում է հիմնական տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի հետ: Ղեկավարությունը Խմբի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը յուրաքանչյուր համապատասխան արտաքին աղբյուրների հետ՝ որոշելու համար տվյալ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

Իրական արժեքի հիերարխիա. Խումբն օգտագործում է ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների բացահայտման և գնահատման մեթոդների հետևյալ հիերարխիան ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը որոշելու և բացահայտելու համար:

- 1-ին մակարդակ – համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված գներ (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ. գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն իրական արժեքի գնահատման համար, ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. մոդելներ, որոնք օգտագործում են մոդելներ, որոնք ունեն նշանակալի ազդեցություն գրանցված իրական արժեքի վրա, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա:

Իրական արժեքի բացահայտման նպատակով Խումբը որոշել է ակտիվների և պարտավորությունների դասեր՝ հիմնվելով ակտիվի կամ պարտավորության բնույթի, բնութագրերի և ռիսկերի և իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակի վրա, ինչպես նկարագրված է վերևում:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2023թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			Ընդամենը
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	199,957	-	199,957
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ Բաժնային գործիքներ	2,775,053	-	-	2,775,053
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	18,534,900	-	18,534,900
Բաժնային գործիքներ	11,343	-	-	11,343
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	11,929,139	11,929,139
Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,665,289	55,494,560	-	78,159,849
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ ֆինանսական վարձակալության գծով	-	32,832,740	66,577,774	99,410,514
ստացվելիք գումարներ	-	-	83,406,426	83,406,426
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	2,781,553	2,781,553
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	455,199,337	455,199,337
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	189,413,283	313,818,367	503,231,650
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	21,087,118	-	21,087,118
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	428,504	724,390	1,152,894
Ստորադաս վարկեր	-	-	12,661,577	12,661,577
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	95,125,094	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	8,850,003	8,850,003

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ

31 դեկտեմբերի 2022թ.

	Իրական արժեքի չափում՝ օգտագործելով			
	Ակտիվ շուկաների գնանշումներ (Մակարդակ 1)	Նշանակալից դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 2)	Նշանակալից ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ (Մակարդակ 3)	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	363,284	-	363,284
Բաժնային գործիքներ	2,153,118	-	-	2,153,118
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Պարտքային գործիքներ	-	21,285,791	-	21,285,791
Բաժնային գործիքներ	10,638	-	-	10,638
Չգնանշված բաժնային արժեթղթեր – տեղական ընկերություններ	-	-	101,640	101,640
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ - հող և շենքեր, տրանսպորտային միջոցներ	-	-	12,824,138	12,824,138
Ակտիվներ, որոնք իրական արժեքը բացահայտվում է				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,703,944	66,665,341	-	88,369,285
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	24,453,149	26,353,081	50,806,230
Ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	-	90,340	90,340
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	53,423,221	53,423,221
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,528,986	1,528,986
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	408,439,245	408,439,245
Պարտավորություններ, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	179,310,388	244,858,557	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	6,206,060	-	6,206,060
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	-	6,444,304	3,493,330	9,937,634
Ստորադաս վարկեր	-	-	7,805,036	7,805,036
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	84,323,152	84,323,152
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	13,341,098	13,341,098

Իրական արժեքով չհաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը. Ստորև բերված է հսկիչ ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքների և իրական արժեքների համեմատությունն ըստ դասերի, որոնք իրական արժեքով չեն հաշվառվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում: Աղյուսակը չի ներառում ոչ ֆինանսական ակտիվների և ոչ ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքները:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Հաշվե-կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչ-ված օգուտ/(վնաս)	Հաշվե-կշռային արժեք	Իրական արժեք	Չճանաչ-ված օգուտ/(վնաս)
Ֆինանսական ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	78,159,849	-	88,369,285	88,369,285	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	99,410,514	99,410,514	-	50,806,230	50,806,230	-
Ներդրումային արժեթղթեր - ամորտիզացված արժեքով պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	90,340	90,340	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	455,199,337	455,199,337	-	408,439,245	407,495,077	(944,168)
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	83,406,426	83,406,426	-	53,423,221	53,423,221	-
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,781,553	2,781,553	-	1,528,986	1,528,986	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		-	-			
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	503,231,650	503,231,650	-	424,168,945	424,168,945	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր -	21,087,118	21,087,118	-	6,206,060	6,206,060	-
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	1,152,894	-	9,937,634	9,937,634	-
Ստորադաս վարկեր	12,661,577	12,661,577	-	7,805,036	7,805,036	-
Այլ փոխառու միջոցներ	95,125,094	95,125,094	-	84,323,152	84,323,152	-
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	8,850,003	8,850,003	-	13,341,098	13,341,098	-
Ընդամենը իրական արժեքի չճանաչված փոփոխություն			-			(944,168)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտ են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Գնահատման մեթոդաբանություն և ենթադրություններ Ստորև նկարագրված են այն մեթոդներն ու ենթադրությունները, որոնք օգտագործվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում իրական արժեքով արտացոլված ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշելու համար, ինչպես նաև իրական արժեքով չարտացոլված այն հոդվածների իրական արժեքը որոշելու համար, որոնց իրական արժեքը բացահայտվում է:

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին

Բարձր իրացվելի կամ կարճաժամկետ մարման ժամկետով (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համար ենթադրվում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին: Այս ենթադրությունը կիրառվում է նաև ցախանջ ավանդների և անժամկետ խնայողական հաշիվների նկատմամբ:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի չափումը

Գույքի իրական արժեքը որոշվել է շուկայական համադրելի մեթոդի կիրառմամբ: Հողի և շենքերի գնահատված իրական արժեքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում: Սա նշանակում է, որ գնահատողի կողմից կատարված գնահատումները հիմնված են շուկայական գործարքների գների վրա, Էական ճշգրտմամբ՝ հաշվի առնելով կոնկրետ գույքի բնույթը, գտնվելու վայրը կամ վիճակը: Այդ ակտիվների իրական արժեքները գնահատվում են անկախ, մասնագիտական որակավորում ունեցող և անհրաժեշտ լիցենզիաների տիրապետող՝ գույքի գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալից ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ սերտ խորհրդակցությամբ: Լրացուցիչ տեղեկություններ ներկայացված են ստորև:

Յոդ և շինություններ

Գրասենյակի հողերի և շենքերի իրական արժեքները գնահատվում են եկամտի և շուկայական մոտեցումներով: Եկամտի մոտեցումը կիրառվել է վարձակալությունից ստացված եկամտի գնահատված հոսքի կապիտալացմամբ՝ առանց կանխատեսվող գործառնական ծախսերի, օգտագործելով շուկայական եկամտաբերությունից բխող զեղչման դրույքաչափը, որը ենթադրվում է նմանատիպ անշարժ գույքի գծով վերջին գործարքներից: Երբ փաստացի վարձավճարը էականորեն տարբերվում է գնահատված վարձավճարներից, ճշգրտումներ են կատարվում վարձակալության գնահատված արժեքի նկատմամբ: Վարձակալված գույքից դրամական միջոցների ներհոսքը գնահատելիս հաշվի է առնվում զբաղվածության ներկա մակարդակը, առկա վարձակալության պայմանները և ապագա վարձակալություններից վարձակալական վճարների ակնկալիքները շենքերի շահագործման մնացած տևողության ընթացքում:

Առավել նշանակալի ելակետային տվյալները, որոնցից որևէ մեկը դիտարկելի չէ, վարձակալության գնահատված արժեքն է, թափուրության մակարդակի և զեղչի դրույքաչափի վերաբերյալ ենթադրությունները: Գնահատված իրական արժեքը մեծանում է, եթե գնահատված վարձակալությունը մեծանում է, թափուրության մակարդակը նվազում է կամ եթե զեղչման տոկոսադրույքը (շուկայական եկամտաբերությունը) նվազում է: Ընդհանուր գնահատումները զգալուն են բոլոր երեք ենթադրությունների նկատմամբ: Դեկավարությունը համարում է, որ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունների շրջանակը ամենամեծն է վարձակալության արժեքների և թափուրության մակարդակների համար, և որ կա նաև փոխկապակցվածություն այս տվյալների միջև:

Շուկայական մոտեցումն արտացոլում է նմանատիպ գույքի համար վերջին շուկայական գործարքների դիտարկելի գները և ներառում է գույքին բնորոշ գործակիցներով ճշգրտումներ՝ ներառյալ չափը, գտնվելու վայրը, շենքի շինարարական-ինժեներական առանձնահատկությունները, տեխնիկական (ֆիզիկական) վիճակը, ծանրաբեռնվածությունը և օգտագործման նպատակը:

Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներից է՝ ճշգրտումը գույքին բնորոշ գործակիցներով: Այս ճշգրտման չափն ու ուղղությունը կախված է նմանատիպ գույքի դիտարկելի շուկայական գործարքների քանակից և բնութագրերից, որոնք օգտագործվում են որպես գնահատման մեկնարկային կետ: Չնայած այս ելակետային տվյալը սուբյեկտիվ դատողության արդյունք է, դեկավարությունը գտնում է, որ ընդհանուր առմամբ ողջամտորեն հնարավոր այլընտրանքային ենթադրությունները էական ազդեցություն չեն ունենա գնահատման վրա:

Շենքերի իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակում՝ հաշվի առնելով գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի ելակետային տվյալների նշանակալից դիտարկելի ճշգրտումները (գործակիցները): Համաձայն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ գնահատման ենթակա գույքը վերագնահատվում է 3 տարին մեկ անգամ, եթե շուկայում էական շեղումներ տեղի չեն ունենում: 2023թ.-ի համար կատարվել է ուսումնասիրություն և ըստ հաշվարկների էական շեղումներ չեն արձանագրվել: 1,225,965 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարում միջին կշռված շեղումը կազմում է 13.8%:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները, որոնք գնահատվում են օգտագործելով շուկայական ելակետային տվյալներ, հիմնականում տոկոսային և արժույթային սվոպեր են և արտարժույթային ֆորվարդ պայմանագրեր: Ամենահաճախ կիրառվող գնահատման մեթոդները ներառում են ֆորվարդների գնորոշման և սվոփ մոդելներ՝ օգտագործելով ներկա արժեքի հաշվարկներ: Այս մոդելները հաշվի են առնում տարբեր ելակետային տվյալներ, ինչպիսիք են՝ գործընկերների վարկունակությունը, արտարժույթի սփոթ և ֆորվարդ դրույքները և տոկոսադրույքի կորը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ Գնահատման մեթոդների և գնորոշման մոդելների միջոցով գնահատված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերը հիմնականում բաղկացած են ՀՀ Կառավարության պարտատոմսերից: Այդ արժեթղթերը գնահատվում են եկամտաբերության կորի միջոցով, ինչը ընդգրկում է շուկայի կողմից դիտարկելի և ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված տվյալներ:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

35 Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծություն

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս ակտիվների և պարտավորությունների վերլուծությունը՝ ըստ դրանց ակնկալվող վերականգնման կամ մարման ժամկետների:

Խմբի պայմանագրային չգեղջված պարտավորությունների մարման վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է Ծանոթագրություն 33-ում՝ «Ռիսկերի կառավարում»:

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	78,159,849	-	78,159,849	88,369,285	-	88,369,285
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	199,957	-	199,957	36,273	327,011	363,284
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	62,018,357	37,392,157	99,410,514	25,255,153	25,551,077	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր	5,860,266	15,562,670	21,422,936	6,472,071	17,169,456	23,641,527
Հաճախորդներին տրված վարկեր	143,455,276	311,744,061	455,199,337	125,673,430	282,765,815	408,439,245
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	22,914,591	60,491,835	83,406,426	13,192,596	40,230,625	53,423,221
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	-	1,775,530	1,775,530	-	1,362,224	1,362,224
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	27,110,978	27,110,978	-	25,360,445	25,360,445
Այլ ակտիվներ	14,504,430	2,603,823	17,108,253	13,173,420	-	13,173,420
Ընդամենը	327,112,726	456,681,054	783,793,780	272,172,228	392,766,653	664,938,881

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը	Մինչև մեկ տարի	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ներգրավված միջոցներ	1,152,894	-	1,152,894	9,863,194	74,440	9,937,634
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	420,892,284	82,339,366	503,231,650	347,776,839	76,392,106	424,168,945
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	269,143	20,817,975	21,087,118	4,023,967	2,182,093	6,206,060
Այլ փոխառու միջոցներ	24,413,714	70,711,380	95,125,094	23,311,073	61,012,079	84,323,152
Ստորադաս վարկեր	105,126	12,556,451	12,661,577	89,389	7,715,647	7,805,036
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	3,812,792	-	3,812,792	4,698,987	-	4,698,987
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	732,149	732,149	-	1,016,530	1,016,530
Այլ պարտավորություններ	12,880,467	-	12,880,467	17,380,413	-	17,380,413
Ընդամենը	463,526,420	187,157,321	650,683,741	407,143,862	148,392,895	555,536,757
Զուտ	(136,413,694)	269,523,733	133,110,039	(134,971,634)	244,373,758	109,402,124

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

Ժամկետայնության վերլուծությունը չի արտացոլում հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ավանդների կայունության նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալները: Նրանց լուծարումը նախկին ժամանակաշրջաններում տեղի է ունեցել ավելի երկար ժամանակահատվածում, քան նշված է վերը նշված աղյուսակներում: Այս մնացորդները վերը նշված աղյուսակներում ներառված են մինչև մեկ տարի սյունակում:

Համաձայն Հայաստանի օրենսդրության, խումբը պարտավոր է ավանդները մարել ավանդատուի պահանջով: Տես Ծանոթագրություն 19:

31 դեկտեմբերի 2023թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահարույց/ Ժամկետանց վարկեր	Ժամկե- տային	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			78,159,849						78,159,849
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			199,957						199,957
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ			62,018,357	-	-	-	-	37,392,157	99,410,514
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր	644,010	8,250,895	15,114,543	21,631,499	97,814,329	190,109,274	121,634,787	-	455,199,337
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	18,284	903,685	3,530,502	4,218,431	14,243,689	54,803,538	5,688,297	-	83,406,426
Այլ ակտիվներ	-	-	2,781,553	-	-	2,603,823	-	11,722,877	17,108,253
Ընդամենը	662,294	9,154,580	161,812,831	26,004,431	117,755,713	258,402,856	129,111,497	52,003,070	754,907,272
Ֆինանսական պարտավորություններ									
Բանկերից ներգրավված միջոցներ			851,071	-	301,823	-	-	-	1,152,894
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ			205,366,218	48,932,110	166,593,956	77,765,752	4,573,614	-	503,231,650
պարտատոմսեր			-	150,042	119,101	20,817,975	-	-	21,087,118
Այլ փոխառու միջոցներ			1,377,464	4,462,755	18,573,495	58,809,216	11,902,164	-	95,125,094
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ			3,601,395	-	5,248,608	-	-	-	8,850,003
Ստորադաս վարկեր			-	-	105,126	1,791,600	10,764,851	-	12,661,577
Ընդամենը	-	-	211,196,148	53,544,907	190,942,109	159,184,543	27,240,629	-	642,108,336
Իրացվելիության կուտակային բացը	662,294	9,154,580	(49,383,317)	(27,540,476)	(73,186,396)	99,218,313	101,870,868	52,003,070	112,798,936
Իրացվելիության կուտակային բացը			(39,566,443)	(67,106,919)	(140,293,315)	(41,075,002)	60,795,866	112,798,936	

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ

31 դեկտեմբերի 2022թ. Հազ. ՀՀ դրամ	Խնդրահա րույց/Ժամկ ետանց վարկեր		Ժամ	ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ										
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				88,369,285						88,369,285
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				36,273			327,011			363,284
Պահանջներ բանկերի և կատմամբ				25,255,153			1,097,928		24,453,149	50,806,230
Ներդրումային արժեթղթեր Հաճախորդներին տրված վարկեր	436,221	11,686,759		8,033	4,799,078	1,664,959	14,208,066	695,994	2,265,396	23,641,527
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ										
Այլ ակտիվներ	10,020	218,607		1,819,257	2,525,913	8,618,799	40,230,625	-	-	53,423,221
	-	-		2,781,553	-	-	-	-	-	2,781,553
Ընդամենը	446,241	11,905,366		127,462,515	26,577,377	107,075,621	268,705,069	58,224,217	27,427,939	627,824,345
Ֆինանսական պարտավորություններ										
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ					9,863,194	-	-	74,440	-	9,937,634
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր - ՀՀ										
պարտատոմսեր					194,380,096	22,903,718	130,493,026	71,613,816	4,778,290	424,168,945
Բանկերից ներգրավված միջոցներ				-	-	4,023,967	2,182,093	-	-	6,206,060
Ստորադաս վարկեր				846,791	3,751,451	18,712,831	55,716,333	5,295,746	-	84,323,152
Այլ փոխառու միջոցներ				6,676,121	3,998,386	2,761,354	-	-	-	13,435,861
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ				-	77,345	12,044	7,715,647	-	-	7,805,036
Ընդամենը	-	-		211,766,202	30,730,900	156,003,222	137,302,329	10,074,036	-	545,876,688
Իրացվելիության կուտակային բացը	446,241	11,905,366		(84,303,687)	(4,153,523)	(48,927,601)	131,402,740	48,150,181	27,427,939	81,947,657
Իրացվելիության կուտակային բացը				(71,952,080)	76,105,603)	(125,033,204)	6,369,536	54,519,717	81,947,656	

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

36 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Համաձայն «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» ՀՀՄՍ 24-ի, կողմերը համարվում են փոխկապակցված, եթե կողմերից մեկն ունի մյուս կողմին վերահսկելու կամ ֆինանսական կամ գործառնական որոշումներ կայացնելիս զգալի ազդեցություն գործադրելու կարողություն: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

Կապակցված կողմերը կարող են այնպիսի գործարքներ իրականացնել, որոնք չէին իրականացվի չկապակցված կողմերի միջև, և կապակցված կողմերի միջև իրականացվող գործարքների գներն ու պայմանները կարող են տարբերվել չկապակցված կողմերի հետ գործարքների գներից և պայմաններից:

Կապակցված կողմերի հետ գործառնությունների գծով մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	2023թ.			2022թ.		
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Անցիացված ընկերություններ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Անցիացված ընկերություններ
Համախառն չմարված վարկեր՝ հունվարի 1-ի դրությամբ	2,127,184	971,585	-	768,800	346,064	-
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր	638,672	941,667	-	2,123,658	1,283,469	-
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր	(583,349)	(752,215)	-	(768,800)	(658,991)	-
Այլ փոփոխություններ	92,645	3,490	-	3,526	1,043	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, համախառն	2,275,152	1,164,527	-	2,127,184	971,585	-
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը առ 31 դեկտեմբերի	(6,754)	(3,185)	-	(6,315)	(2,657)	-
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չմարված վարկեր, զուտ	2,268,398	1,161,342	-	2,120,869	968,928	-
Վարկերի միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը	8.5%	6.6%	-	8.5.	5.1%	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 1 հունվարի	159	1,547,505	1,656,557	937,666	894,529	282,320
Տարվա ընթացքում ներգրավված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	4,640,042	4,450,085	1,484,712	3,519,277	4,389,706	2,218,059
Տարվա ընթացքում մարված ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(4,080,144)	(4,400,884)	(991,300)	(4,435,395)	(3,750,199)	(849,483)
Այլ փոփոխություններ	2,307	63,703	2,041	(21,389)	13,469	5,661
Ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ առ 31 դեկտեմբերի	562,364	1,660,409	2,152,010	159	1,547,505	1,656,557

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները ներառում են 2024-2039թթ. մարման ժամկետով և 2%-ից 22% տոկոսադրույքով վարկեր, 7.2% միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Կապակցված կողմերի գործարքներից առաջացող եկամուտներն ու ծախսերը հետևյալն են.

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			31 դեկտեմբերի 2022թ.		
	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ	Մայր ընկերություն	Առանցքային ղեկավար անձնակազմ և նրանց ընտանիքի մերձավոր անդամներ	Ասոցիացված ընկերություններ
Տոկոսային եկամուտ վարկերի գծով	181,451	49,049	-	1,980	46,223	-
Տոկոսային ծախս ավանդների գծով	76,885	121,975	153,363	106,577	117,999	76,854

Առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումը.

	2023թ.	2022թ.
Աշխատավարձեր և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	2,893,964	2,560,687
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	274,738	1,140,099
Ընդամենը առանցքային ղեկավար անձնակազմին փոխհատուցումներ	3,168,702	3,700,786

37 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Խումբն ունի բաժնեմաս «Ամունդի-Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ» ՓԲԸ-ում, որտեղ խմբին է պատկանում բաժնետոմսերի 49%-ը (31 դեկտեմբերի 2022թ.՝ 49%): Խմբի ասոցիացված կազմակերպությունը հիմնադրվել է 2013թ.-ին և կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ: Ասոցիացված կազմակերպության հիմնական գործունեությունը պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարումն է: Ասոցիացված կազմակերպության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 1,775,530 հազ. ՀՀ դրամ (2022 թ.՝ 1,362,224 հազ. ՀՀ դրամ):

Ստորև ներկայացված է Էական ասոցիացված կազմակերպությունների ամփոփ ֆինանսական տեղեկատվությունը

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	94,346	24,649
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2,052,954	1,624,416
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,520,541	1,321,606
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	150,710	26,363
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	63,499	108,778
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11,589	9,086
Այլ ակտիվներ	420,289	301,408
Ընդամենը ակտիվներ	4,313,928	3,416,306
Պարտավորություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորություն	78,505	117,236
Վճարման ենթակա շահութահարկ	423,786	296,100
Վճարման ենթակա գումարներ և հաշվեգրված ծախսեր	188,104	222,921
Ընդամենը պարտավորություններ	690,395	636,257
Զուտ ակտիվներ	3,623,533	2,780,049
Խմբի մասնաբաժինը զուտ ակտիվներում	1,775,530	1,362,224
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
Կառավարման վճարներից եկամուտ	3,858,149	2,906,850
Տոկոսային եկամուտ	121,328	92,664
Եկամուտ ֆինանսական խորհրդատվությունից	24,890	20,246
Այլ եկամուտ	1,539	1,707
Զուտ վնաս արտարժույթային գործարքներից	(2,053)	(12,990)
Տոկոսային ծախս վարձակալության պարտավորությունների գծով	(12,453)	(16,068)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(289,911)	(187,793)
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(580,633)	(499,171)
Վարչական և այլ ծախսեր	(546,794)	(451,239)
Շահույթ մինչև հարկումը	2,574,062	1,854,206
Շահութահարկի գծով ծախս	(493,781)	(353,503)
Տարվա շահույթ	2,080,281	1,500,703
Այլ համապարփակ եկամուտ		
Հետագայում շահույթում կամ վնասում չվերադասակարգվող հոդվածներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)	188,871	(108,401)
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)՝ հարկումից հետո	188,871	(108,401)
Շահույթ և ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	2,269,152	1,392,302

Ասոցիացված կազմակերպության շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ եկամուտ խմբի մասնաբաժինը հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2023թ.	2022թ.
---------------------	---------------	---------------

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հաշվետու տարվա շահույթ	1,019,338	736,475
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	92,546	(53,122)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	1,111,884	683,353

Խումբը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար ստացել է 698,577 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ (2022թ.՝ 539,806 հազ. ՀՀ դրամ):

38 Ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Ծան.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս վարկեր	Ընդամենը պարտավորություններ ֆինանսավորման գործունեությունից
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>					
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	20, 21,22	5,068,908	92,331,761	9,794,000	107,194,669
Թողարկումից մուտքեր		2,191,500	34,288,004	-	36,479,504
Մարում		(789,212)	(37,932,197)	-	(38,721,409)
Վճարված տոկոսներ		(251,934)	(4,881,936)	(2,059,282)	(7,193,152)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթի փոխարկում		(265,302)	(5,052,890)	(1,968,650)	(7,286,842)
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	503,590	-	503,590
Հաշվեգրված տոկոսներ		252,100	5,066,820	2,038,968	7,357,888
Հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2022թ. դրությամբ	20, 21,22	6,206,060	84,323,152	7,805,036	98,334,248
Թողարկումից մուտքեր		18,339,013	34,345,599	-	52,684,612
Մարում		(3,684,744)	(27,032,928)	4,479,000	(26,238,672)
Վճարված տոկոսներ		(1,351,193)	(5,832,291)	(1,852,532)	(9,036,016)
Անկանխիկ գործարքներ					
Արտարժույթի փոխարկում		226,439	1,445,312	361,804	2,033,555
Վարձակալության պարտավորություններ (ՖՀՄՍ 16)		-	2,092,983	-	2,092,983
Տոկոսային ծախս		1,351,543	5,783,267	1,868,269	9,003,079
Հաշվեկշռային արժեքը 31 դեկտեմբերի 2023թ. դրությամբ	20,21,22	21,087,118	95,125,094	12,661,577	128,873,789

«Այլ» տողը ներառում է հաշվեգրված, բայց դեռ չվճարված տոկոսների ազդեցությունը թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորադաս վարկերի վրա: Խումբը դասակարգում է վճարված տոկոսագումարները որպես գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր:

39 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Համախառն գումարներ մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությ ունում հաշվանցված համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսակ ան վիճակի մասին հաշվետվու թյունում հաշվանցու մից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		Չուտ ազդեցու- թյան չափը
Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակները				Ստացված դրամակ ան Ֆինանսա- կան միջոցներ ի գրավ		
Հազ. ՀՀ դրամ						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սվովի	194,548	(4,356)	190,192	190,192	-	-
Արժույթային սվովի	9,765	-	9,765	9,765	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր Առուվաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	-	-	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	60,035,070	-	60,035,070	60,035,070	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	5,676,969	-	5,676,969	5,676,969	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ	65,916,352	(4,356)	65,911,996	65,911,996	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերից ներգրավված միջոցներ						
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ֆինանսական գործիքները հետևյալն են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակները	Համախառն գումարներ մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված համախառն գումարներ	Չուտ գումարը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցումից հետո	Հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա գումարներ՝ չհաշվանցված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում		
					Ստացված դրամական միջոցների գրավ	
	Հազ. ՀՀ դրամ				Ֆինանսական գործիքներ	գրավ
ԱՎՏԻՎՆԵՐ						
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
Տոկոսադրույքի սկզբի	333,748	(6,737)	327,011	327,011	-	-
Արժույթային սկզբի	36,273	-	36,273	36,273	-	-
Ներդրումային արժեթղթեր						
Առուվաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված	6,019,389	-	6,019,389	6,019,389	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	559,459	-	559,459	559,459	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր						
Հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր	1,956,613	-	1,956,613	1,956,613	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա ակտիվներ						
	8,905,482	(6,737)	8,898,745	8,898,745	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Բանկերից ներգրավված միջոցներ						
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրեր այլ բանկերի հետ	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-	-
Ընդամենը հիմնական հաշվանցման և համանման պայմանագրերի ներքո հաշվանցման ենթակա պարտավորություններ						
	(6,026,642)	-	(6,026,642)	(6,026,642)	-	-

40 Կապիտալի համարժեքություն

Խումբը կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են՝ ապահովել խմբի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկողի կողմից սահմանված պահանջներին, և խմբի կայուն վարկային վարկանիշի և ուժեղ կապիտալի ցուցանիշների պահպանումը՝ իր գործունեությունը ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Խումբը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, կապիտալը վերադարձնել բաժնետերերին կամ բաժնետոմսեր թողարկել: Նախորդ տարիների համեմատ նպատակներում, քաղաքականությունում և գործընթացներում փոփոխություններ չեն եղել:

ՀՀ Կենտրոնական բանկը սահմանում և վերահսկում է Բանկի կապիտալի նկատմամբ պահանջները:

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ֆինանսական տարվա Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Խոսվել է որպես կապիտալ է ճանաչում այն հոդվածները, որոնք կարգավորման համաձայն սահմանվում են որպես կապիտալ վարկային կազմակերպությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի՝ կապիտալի նկատմամբ պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի դրույթների վրա, Բանկի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (նորմատիվային կապիտալի գործակից) պետք է գերազանցի սահմանված նվազագույն մակարդակը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11% (2022թ. դեկտեմբերի 31՝ 12%): Խոսվել է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պահպանում է կանոնադրական կապիտալի գործակից գծով պահանջը:

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս կապիտալի համարժեքության կազմը, որը հաշվարկվել է ըստ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կանոնակարգի՝ հետագա փոփոխություններով, ներառյալ շուկայական ռիսկերը ներառող փոփոխությունը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2023թ. (աուդիտ չանցած)	2022թ. (աուդիտ չանցած)
Հազ. ՀՀ դրամ		
1-ին դասի կապիտալ	122,505,579	91,866,748
2-ին դասի կապիտալ	15,241,604	11,744,252
Ընդամենը կապիտալ	137,747,183	103,611,000
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	698 734 440	610,690,247
Ընդամենը կապիտալ՝ արտահայտված որպես ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոս (ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշ)	19.71%	16.97%.

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի ու պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի՝ առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

41 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

«ԱԿԲԱ ԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի պարտատոմսերի ծրագրային ազդագիրը գրանցվել է 2024թ. ապրիլի 10-ին՝ առավելագույնը երեսուն միլիոն ԱՄՆ դոլար և երեսուն միլիարդ ՀՀ դրամ: Առաջին տեղաբաշխումները կկազմեն 5,000,000 ԱՄՆ դոլար և 3,000,000,000 ՀՀ դրամ, համապատասխանաբար 4.5% և 9.5% արժեկտրոնային տոկոսադրույքներով, 30 ամիս շրջանառության ժամկետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո կամ հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ տեղի չեն ունեցել այլ նշանակալի իրադարձություններ, որոնք ենթակա են ներկայացման այս ֆինանսական հաշվետվություններում: